

قانون تصویب متن تجدیدنظرشده کنوانسیون بین المللی حفظ نباتات

شماره ۳۷۰/۷۱۶۴۰ ۱۳۸۹/۱۰/۲۵

جناب آقای دکتر محمود احمدی نژاد

ریاست محترم جمهوری اسلامی ایران

عطف به نامه شماره ۴۳۵۵۳/۱۵۹۵۶۲ مورخ ۱۳۸۸/۸/۱۱ در اجراء اصل یکصد و بیست و سوم (۱۲۳) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران قانون تصویب متن تجدیدنظرشده کنوانسیون بین المللی حفظ نباتات که با عنوان لایحه به مجلس شورای اسلامی تقدیم گردیده بود با تصویب در جلسه علنی روز چهارشنبه مورخ ۱۳۸۹/۱۰/۱ و تأیید شورای محترم نگهبان به پیوست ابلاغ می گردد.

رییس مجلس شورای اسلامی - علی لاریجانی

شماره ۲۴۲۲۱۵ ۱۳۸۹/۱۱/۱۱

وزارت جهاد کشاورزی

قانون تصویب متن تجدیدنظرشده کنوانسیون بین المللی حفظ نباتات که در جلسه علنی روز چهارشنبه مورخ یکم دی ماه یک هزار و سیصد و هشتاد و نه مجلس شورای اسلامی تصویب و در تاریخ ۱۳۸۹/۱۰/۱۵ به تأیید شورای نگهبان رسیده و طی نامه شماره ۳۷۰/۷۱۶۴۰ مورخ ۱۳۸۹/۱۰/۲۵ مجلس شورای اسلامی واصل گردیده است، به پیوست جهت اجراء ابلاغ می گردد.

رییس جمهور - محمود احمدی نژاد

قانون تصویب متن تجدیدنظرشده کنوانسیون بین المللی حفظ نباتات

ماده واحده - متن تجدیدنظرشده «کنوانسیون بین المللی حفظ نباتات» مصوب بیست و نهمین اجلاس سازمان خوار و بار و کشاورزی ملل متحد (فائو) به شرح پیوست تصویب می گردد و به دولت جمهوری اسلامی ایران اجازه داده می شود اسناد تصویب را نزد امین اسناد کنوانسیون تودیع نماید.

تبصره ۱- رعایت اصل هفتاد و هفتم (۷۷) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران برای هرگونه اصلاح کنوانسیون در اجراء ماده (۲۱) آن، الزامی است.

تبصره ۲- از تاریخ لازم الاجراء شدن این قانون، متن پیوست قانون الحاق دولت ایران به کنوانسیون بین المللی حفظ نباتات مصوب ۱۳۵۱/۴/۷ کأن لم یکن تلقی می گردد.

بسم الله الرحمن الرحيم

کنوانسیون بین المللی حفظ نباتات (متن تجدیدنظر شده جدید)

مقدمه

طرفهای متعاقد:

با تصدیق ضرورت همکاری بین المللی در کنترل آفات گیاهی و فرآورده های گیاهی و جلوگیری از گسترش بین المللی آنها و به ویژه ورود آنها به مناطق در معرض خطر؛
با تصدیق این که اقدامات بهداشت گیاهی باید از نظر فنی موجه و شفاف باشد و نباید به گونه ای به کار گرفته شود که موجب ایجاد تبعیض اجباری یا غیرموجه یا محدودیت پنهانی به ویژه در تجارت بین المللی شود؛
با تمایل به اطمینان یافتن از وجود هماهنگی نزدیک بین اقداماتی که به سمت این اهداف سوق داده شده اند.
با تمایل به تهیه چهارچوبی برای توسعه و کاربرد اقدامات هماهنگ در زمینه بهداشت گیاهی و تشریح جزئیات استانداردهای بین المللی مربوط؛
با در نظر گرفتن اصول مورد تأیید بین المللی حاکم بر حفظ گیاهان، بهداشت انسان و حیوان و محیط زیست؛ و
با توجه به موافقتنامه های منعقد شده در نتیجه نشست اروگوئه در مورد مذاکرات تجاری چندجانبه، از جمله موافقتنامه به کارگیری اقدامات بهداشتی و بهداشت گیاهی؛
به شرح زیر توافق نموده اند:

ماده ۱- هدف و مسئولیت

- ۱- طرفهای متعاقد با هدف تأمین اقدامات مشترک و مؤثر برای جلوگیری از گسترش و ورود آفات گیاهی و فرآورده های گیاهی و ترویج اقدامات مناسب برای کنترل آنها متعهد می شوند تا اقدامات قانونی، فنی و اجرایی را که در این کنوانسیون و موافقتنامه های تکمیلی به موجب ماده (۱۶) مشخص شده است اتخاذ کنند.
- ۲- هر طرف متعاقد باید مسئولیت تحقق کلیه الزامات این کنوانسیون را در قلمرو خود بپذیرد، بدون آن که خدشه ای بر تعهدات ناشی از سایر موافقتنامه های بین المللی وارد آید.
- ۳- تقسیم مسئولیتهای تحقق الزامات این کنوانسیون بین سازمانهای عضو فائو و دولتهای عضو آن که طرفهای متعاقد هستند باید طبق صلاحیتهای آنها انجام شود.
- ۴- طرفهای متعاقد می توانند در صورت اقتضاء مفاد این کنوانسیون را علاوه بر گیاه و فرآورده های گیاهی، به محل های نگهداری، مواد بسته بندی، حمل و نقل، بار گنج (کانتینر)، خاک و هر موجود زنده (ارگانیسم) دیگر، شیء یا ماده که استعداد میزبانی یا گسترش آفات گیاهی را دارد، به ویژه در صورتی که حمل و نقل بین المللی در آن دخیل باشد، تعمیم دهند.

ماده ۲- کاربرد اصطلاحات

- ۱- از نظر این کنوانسیون، اصطلاحات زیر دارای معنایی خواهد بود که در زیر به آنها داده شده است.
«منطقه شیوع پایین آفات» - منطقه ای اعم از کل یک کشور، بخشی از یک کشور، و یا تمام یا بخش هایی از چندین کشور - به گونه ای که توسط مقامهای صلاحیتدار مشخص شده است - که در آن یک آفت خاص در سطوح پایین به وجود می آید و مشمول اقدامات مؤثر مراقبتی، کنترلی یا ریشه کنی است.

«کمیسیون» - کمیسیون اقدامات بهداشت گیاهی که بر اساس ماده (۱۱) این کنوانسیون تأسیس شده است.

«منطقه در معرض خطر» - منطقه‌ای که عوامل اقلیمی شرایط مساعدی را برای رشد آفتی فراهم می‌سازد که حضور آن در منطقه به خسارتهای مهم اقتصادی منجر خواهد شد.

«استقرار» - تداوم یک آفت درون منطقه پس از ورود، برای آینده قابل پیش‌بینی.

«اقدامات هماهنگ بهداشت گیاهی» - اقدامات بهداشت گیاهی که توسط طرفهای متعاقد بر اساس استانداردهای بین‌المللی وضع شده است.

«طبق بندهای (۱) و (۲) ماده (۱۰) این کنوانسیون وضع شده است.

«ورود» - ورود یک آفت که منجر به استقرار آن شود.

«آفت» - هر نوع گونه، سویه، یا زیست گونه گیاهی، جانوری یا عامل بیماری‌زا که برای گیاهان یا فرآورده‌های گیاهی مضر باشد.

«تجزیه و تحلیل خطر آفت» - فرایند ارزیابی شواهد زیست‌شناختی یا سایر شواهد علمی و اقتصادی برای تعیین مهار شدن یا نشدن یک آفت و میزان اقدامات بهداشت گیاهی که باید برای مقابله با آن به‌کار گرفته شود.

«اقدام بهداشت گیاهی» - هر گونه قانون، مقرر یا روش رسمی با هدف جلوگیری از ورود و یا گسترش آفات.

«فرآورده‌های گیاهی» - موادی که ساختگی نبوده و از گیاه به دست می‌آید (از جمله غلات) و آن دسته از محصولات تولیدی که ذاتاً یا از طریق فرآوری، ممکن است خطر ورود یا گسترش آفات را به‌وجود آورد.

«گیاهان» - گیاهان زنده و قسمت‌های آن از جمله دانه و ژرم پلاسما.

«آفت قرنطینه‌ای» - آفتی با اهمیت اقتصادی بالقوه برای منطقه در معرض خطر به وسیله آن، که هنوز در آنجا وجود ندارد یا این که وجود دارد اما پراکندگی گسترده ندارد و به طور رسمی تحت کنترل می‌باشد.

«استانداردهای منطقه‌ای» - استانداردهایی که توسط سازمان منطقه‌ای حفظ نباتات برای راهنمایی اعضای آن سازمان وضع شده است.

«اقلام تحت کنترل» - هر گونه گیاه، فرآورده گیاهی، محل نگهداری، مواد بسته‌بندی، حمل و نقل، بار گنج (کانتینر)، خاک یا هر موجود زنده (ارگانیسم) دیگر، شیء یا موادی که قابلیت پرورش یا گسترش آفات را دارد و چنین تلقی می‌شود که نیازمند اقدامات بهداشت گیاهی است به‌ویژه در صورتی که حمل و نقل بین‌المللی در آن دخیل باشد.

«آفت غیرقرنطینه‌ای تحت کنترل» - آفت غیرقرنطینه‌ای که وجود آن در گیاهان برای کاشت، استفاده مورد نظر از آن گیاهان را متأثر از اثر اقتصادی غیرقابل قبول می‌کند و بنابر این در قلمرو طرف متعاقد واردکننده تحت کنترل قرار گرفته است.

«آفت تحت کنترل» - آفت قرنطینه‌ای یا آفت غیرقرنطینه‌ای تحت کنترل.

«دبیر» - دبیر کمیسیون که بر اساس ماده (۱۲) منصوب شده است.

«از نظر فنی توجیه‌شده» - توجیه‌شده بر اساس نتایج به‌دست آمده از طریق استفاده از تجزیه و تحلیل مناسب خطر آفت یا آزمایش و ارزیابی مقایسه‌ای دیگر از اطلاعات علمی موجود.

۲- معانی که در این ماده آمده است، محدود به کاربرد این کنوانسیون است و چنین تلقی نخواهد شد که بر معانی به کار رفته در قوانین یا مقررات داخلی طرفهای متعاقد تأثیر خواهد گذاشت.

ماده ۳- ارتباط با سایر موافقتنامه‌های بین‌المللی

هیچ چیزی در این کنوانسیون بر حقوق و تعهدات طرفهای متعاقد به موجب موافقتنامه‌های بین‌المللی مربوط تأثیر نخواهد گذاشت.

ماده ۴- مفاد کلی مربوط به ترتیبات سازمانی برای حفظ ملی نباتات

- ۱- هر طرف متعاقد موظف است در حد توان خود نسبت به ایجاد یک سازمان رسمی ملی حفظ نباتات با مسؤولیتهای عمده‌ای که در این ماده ذکر شده است اقدام نماید.
 - ۲- مسؤولیتهای سازمان رسمی ملی حفظ نباتات شامل موارد زیر خواهد بود:
 - الف - صدور گواهینامه‌های مربوط به مقررات بهداشت گیاهی طرف متعاقد واردکننده برای محموله‌های گیاهی، فرآورده‌های گیاهی و سایر اقلام تحت کنترل؛
 - ب - نظارت بر رشد گیاهان، از جمله مناطق تحت کشت (از قبیل زمین، مزارع کشاورزی، قلمستانها، باغها، گلخانه‌ها و آزمایشگاهها) و گیاهان وحشی و گیاهان و فرآورده‌های گیاهی موجود در انبار یا در حال حمل، به‌ویژه با هدف گزارش‌دهی وقوع، شیوع و گسترش آفات و کنترل این آفات، از جمله گزارش‌دهی موضوع جزء (الف) بند (۱) ماده (۸) این کنوانسیون؛
 - پ - بازرسی محموله‌های گیاهی و فرآورده‌های گیاهی در حال جابه‌جایی در رفت و آمد بین‌المللی و در صورت اقتضاء بازرسی سایر اقلام تحت کنترل، به‌ویژه با هدف جلوگیری از ورود و گسترش آفات؛
 - ت - آلودگی‌زدایی یا گندزدایی محموله‌های گیاهی، فرآورده‌های گیاهی و سایر اقلام تحت کنترل در حال جابه‌جایی در رفت و آمد بین‌المللی به منظور تحقق الزامات بهداشت گیاهی.
 - ث - حفظ مناطق در معرض خطر و شناسایی، نگهداری و نظارت بر مناطق عاری از آفت و مناطق شیوع پایین آفت.
 - ج - انجام تجزیه و تحلیل خطر آفت.
 - چ - حصول اطمینان از طریق رویه‌های مناسب، از این که امنیت بهداشت گیاهی محموله‌ها پس از گواهی در رابطه با ترکیب، جانشینی و آفت‌زدایی مجدد، قبل از صدور حفظ شده است، و
 - ح - آموزش و توسعه کارکنان
- ۳- هر طرف متعاقد باید در حدتوان خود نسبت به تأمین موارد زیر اقدام نماید:
- الف - توزیع اطلاعات درون قلمرو طرف متعاقد در مورد آفات تحت کنترل و روش‌های جلوگیری و کنترل آنها؛
 - ب - تحقیقات و بازرسی در زمینه حفظ گیاهان؛
 - پ - صدور مقررات بهداشت گیاهی؛ و
 - ت - انجام سایر وظایفی که ممکن است برای اجراء این کنوانسیون نیاز باشد.
- ۴- هر طرف متعاقد باید شرحی از سازمان رسمی ملی حفظ نباتات خود و تغییرات در چنین سازمانی را به دبیر ارائه کند. هر طرف متعاقد در صورت درخواست، شرحی از ترتیبات سازمانی خود در زمینه حفظ گیاهان را به طرف متعاقد دیگر ارائه خواهد کرد.

ماده ۵ - گواهی بهداشت گیاهی

- ۱- هر طرف متعاقد باید با هدف حصول اطمینان از این که گیاهان، فرآورده‌های گیاهی و سایر محموله‌ها و اقلام

تحت کنترل صادره با گواهی که به موجب جزء (ب) بند (۲) این ماده صادر خواهد شد مطابقت دارد، ترتیبی را برای گواهی بهداشت گیاهی وضع نماید.

۲- هر طرف متعاقد باید ترتیبی را برای صدور گواهی‌های بهداشت گیاهی طبق مقررات زیر وضع نماید:
الف - بازرسی و سایر فعالیت‌های وابسته که منجر به صدور گواهی‌های بهداشت گیاهی می‌شود فقط توسط و در چهارچوب اختیارات سازمان رسمی ملی حفظ نباتات صورت خواهد پذیرفت. صدور گواهی‌های بهداشت گیاهی توسط مأموران دولتی انجام خواهد شد که از نظر فنی واجد صلاحیت لازم هستند و توسط سازمان رسمی ملی حفظ نباتات به طور مقتضی مجاز شده‌اند تا از طرف و تحت نظارت آن، با دانش و اطلاعات در دسترس مأموران مزبور اقدام نمایند به طوری که مقامات طرفهای متعاقد واردکننده بتوانند این گواهی‌های بهداشت گیاهی را با اطمینان به عنوان اسناد قابل اعتماد بپذیرند.

ب - اگر گواهیهای بهداشت گیاهی یا معادل الکترونیکی آنها توسط طرف متعاقد واردکننده پذیرفته شود، باید به شکل نمونه‌های مندرج در پیوست این کنوانسیون نگارش شود. این گواهی‌ها باید با در نظر گرفتن استانداردهای بین‌المللی مربوط تکمیل و صادر شود.

پ - تغییرات یا اصلاحات گواهی نشده، موجب بی اعتبار شدن این گواهیها خواهد شد.
۳- هر طرف متعاقد متعهد می‌شود برای محموله‌های گیاهی یا فرآورده‌های گیاهی یا سایر اقلام تحت کنترل وارد شده به قلمرو خود، خواستار همراه بودن گواهی بهداشتی که طبق نمونه مندرج در پیوست این کنوانسیون نیست، نشود. هرگونه الزاماتی برای اظهارات اضافی باید محدود به مواردی شود که از نظر فنی توجیه‌پذیر باشد.

ماده ۶ - آفات تحت کنترل

۱- طرفهای متعاقد می‌توانند انجام اقدامات بهداشت گیاهی را برای آفات قرنطینه‌ای و آفات غیر قرنطینه‌ای تحت کنترل مقرر کنند، مشروط بر این‌که این اقدامات:

الف - از اقدامات به کار گرفته شده در مورد همان آفات - در صورت وجود در درون قلمرو طرف واردکننده متعاقد - شدیدتر نباشد.

ب - به آنچه برای حفاظت از بهداشت گیاهان و یا حفظ کاربرد مورد نظر لازم است محدود شود و بتواند توسط طرف متعاقد مربوط از نظر فنی توجیه شود.

۲- طرفهای متعاقد انجام اقدامات بهداشتی را برای آفات غیرمشمول، مقرر نخواهند کرد.

ماده ۷- الزامات مربوط به واردات

۱- طرفهای متعاقد با هدف جلوگیری از ورود و یا گسترش آفات تحت کنترل به قلمروهای خود، دارای اختیار تام برای قانونمند کردن ورود گیاهان و فرآورده‌های گیاهی و سایر اقلام تحت کنترل طبق موافقتنامه‌های بین‌المللی حاکم هستند و به این منظور می‌توانند:

الف - اقدامات بهداشت گیاهی را در رابطه با ورود گیاهان، فرآورده‌های گیاهی و سایر اقلام تحت کنترل از جمله و برای مثال بازرسی، منع واردات و عمل آوری، تجویز و اتخاذ نمایند.

ب - از ورود گیاهان یا فرآورده‌های گیاهی یا سایر اقلام تحت کنترل یا محموله‌های آنها که با اقدامات بهداشت گیاهی تجویز یا اتخاذ شده به موجب جزء (الف) انطباق ندارد امتناع کنند، آنها را توقیف نمایند یا خواستار

عمل آوری یا انهدام یا خارج کردن آنها از قلمرو طرف متعاقد شوند.

پ - انتقال حشرات تحت کنترل به درون قلمرو خویش را ممنوع یا آن را محدود کنند.

ت - انتقال عوامل کنترل زیست شناختی و سایر موجودات زنده (ارگانیسمهای) موضوع بهداشت گیاهی را که ادعا شده است سودمند می باشند، به قلمرو خود ممنوع یا آن را محدود نمایند.

۲- هر طرف متعاقد برای کاهش تداخل با تجارت بین المللی در اعمال اختیارات خویش بر اساس بند (۱) این ماده متعهد می گردد که موارد زیر را رعایت نماید:

الف) طرفهای متعاقد طبق قوانین بهداشت گیاهی خویش، اقداماتی را که در بند (۱) این ماده آمده است اتخاذ نخواهند کرد مگر این که این اقدامات از نظر ملاحظات بهداشت گیاهی ضروری و از نظر فنی نیز توجیه پذیر باشد.

ب) طرفهای متعاقد الزامات، محدودیتها و ممنوعیتهای بهداشت گیاهی را بلافاصله پس از وضع، منتشر و برای هر طرف یا طرفهای متعاقد که به نظر آنها ممکن است به طور مستقیم تحت تأثیر این اقدامات قرار بگیرند ارسال خواهند کرد.

پ) طرفهای متعاقد بنا به درخواست، توضیحات مربوط به الزامات، محدودیتها و ممنوعیتهای بهداشت گیاهی را در اختیار هر طرف متعاقد قرار خواهند داد.

ت) اگر یک طرف متعاقد مقرر نماید که گیاهان یا فرآورده های گیاهی خاصی فقط از طریق نقاط ورودی مشخص وارد شود، این نقاط باید طوری انتخاب شود که مانعی غیر ضروری در تجارت بین المللی نباشد. طرف متعاقد باید فهرستی از این نقاط ورودی را منتشر کند و آن را برای دبیر، هر سازمان حفظ نباتات منطقه ای که طرف متعاقد، عضو آن می باشد، کلیه طرفهای متعاهدی که به عقیده طرف متعاقد ممکن است به طور مستقیم تحت تأثیر قرار بگیرند، و سایر طرفهای متعاقد بنا به درخواست ارسال کند، جز در صورتی که مقرر شده که گیاهان، فرآورده های گیاهی یا سایر اقلام تحت کنترل مربوط، گواهی های بهداشت گیاهی را به همراه داشته باشند یا برای بازرسی یا عمل آوری ارائه شوند، محدود نمودن نقاط ورودی اعمال نخواهد شد.

ث) هرگونه بازرسی یا سایر رویه های بهداشت گیاهی مقرر شده به وسیله سازمان حفظ نباتات یک طرف متعاقد برای محموله گیاهان، فرآورده های گیاهی یا سایر اقلام تحت کنترل پیشنهاد شده برای واردات، باید با توجه به امکان فساد آنها در اسرع وقت صورت پذیرد.

ج) طرفهای متعاقد واردکننده هرچه سریعتر طرف صادرکننده مربوط و یا در صورت اقتضاء طرف صادرکننده مجدد مربوط را از موارد بارز عدم مطابقت با گواهی بهداشت گیاهی آگاه خواهند نمود. طرف متعاقد صادرکننده و یا در صورت اقتضاء طرف صادرکننده مجدد مربوط باید موضوع را رسیدگی کند و در صورت درخواست، نتیجه رسیدگی های خود را به طرف متعاقد واردکننده مربوط اعلام دارد.

چ) طرفهای متعاقد فقط مقررات بهداشت گیاهی را وضع خواهند کرد که از نظر فنی توجیه پذیر و با خطر مربوط متناسب و بیانگر حداقل اقدامات محدودکننده موجود باشد و حداقل مانع را در مورد تردد بین المللی افراد، اجناس و وسایل نقلیه ایجاد کند.

ح) طرفهای متعاقد در صورت تغییر شرایط و به دست آمدن حقایق جدید، اطمینان حاصل خواهند نمود مقررات بهداشت گیاهی در صورت مشخص شدن عدم ضرورت آنها، بلافاصله اصلاح یا حذف شوند.

خ) طرفهای متعاقد باید حداکثر تلاش خود را به کار ببندند تا فهرستهای جدیدی از حشرات تحت کنترل را با استفاده از اسامی علمی آنها تهیه و به روز کنند و این فهرست ها را در اختیار دبیر، سازمان های حفظ نباتات

منطقه‌ای که در آن عضو هستند و در صورت درخواست سایر طرفهای متعاقد بگذارند.

د) طرفهای متعاقد باید در حد توان خویش بر آفات نظارت کنند و اطلاعات کافی را در مورد وضعیت آفات به منظور پشتیبانی از دسته‌بندی آفات و برای توسعه مقررات مناسب بهداشت گیاهی در اختیار داشته باشند و این اطلاعات را توسعه بدهند. این اطلاعات در صورت درخواست طرفهای متعاقد در اختیار آنها قرار خواهد گرفت. ۳- یک طرف متعاقد می‌تواند اقدامات مشخص‌شده در این ماده را در مورد آفاتی اعمال کند که امکان استقرار در قلمرو آن را ندارند اما در صورت وارد شدن، آسیب اقتصادی به همراه خواهند داشت. اقداماتی که علیه این آفات اتخاذ می‌شود باید از نظر فنی توجیه‌پذیر باشد.

۴- طرفهای متعاقد می‌توانند اقداماتی را که در این ماده مشخص‌شده است در مورد محموله‌های گذری از طریق قلمرو آنها، فقط در صورتی اعمال نمایند که این اقدامات از نظر فنی توجیه‌پذیر و برای جلوگیری از ورود و یا گسترش آفات ضروری باشد.

۵ - هیچ چیز در این ماده مانع طرفهای واردکننده از وضع مقررات خاص، با رعایت موارد حفاظتی کافی برای ورود گیاهان و فرآورده‌های گیاهی و سایر اقلام تحت کنترل و آفات گیاهی به منظور تحقیقات علمی، آموزش یا سایر کاربردهای خاص نخواهد شد.

۶ - هیچ چیز در این ماده مانع هر طرف متعاقد از انجام اقدامات عاجل مناسب در رابطه با کشف آفت تهدیدکننده بالقوه برای قلمرو آن یا گزارش چنین کشفی نخواهد شد. چنین اقدامی هرچه زودتر ارزیابی خواهد شد تا از توجیه‌پذیر بودن تداوم آن اطمینان حاصل شود. اقدام انجام شده بلافاصله به سایر طرفهای متعاقد مربوط، دبیر و سازمان حفظ نباتاتی که طرف متعاقد، عضو آن است گزارش خواهد شد.

ماده ۸ - همکاری بین المللی

۱- طرفهای متعاقد در دستیابی به اهداف این کنوانسیون در بالاترین سطح ممکن با یکدیگر همکاری خواهند کرد و به‌ویژه موارد زیر را انجام خواهند داد:

الف) همکاری در تبادل اطلاعات در مورد آفات گیاهی، به‌ویژه گزارش‌دهی از وقوع، شیوع یا گسترش آفاتی که ممکن است خطرات فوری یا بالقوه داشته باشند، طبق رویه‌هایی که ممکن است توسط کمیسیون وضع شود.

ب) تا آنجا که میسر است مشارکت در هر پویش خاص برای مبارزه با آفاتی که می‌تواند به طور جدی تولید محصول را با خطر مواجه سازد و مستلزم اقدام بین المللی برای رفع موارد اضطراری است و

پ) در حد توان، همکاری در ارائه اطلاعات فنی و زیست‌شناختی مورد نیاز برای تجزیه و تحلیل خطر آفت.

۲- هر طرف متعاقد نقطه تماسی را برای تبادل اطلاعات مربوط به اجراء این کنوانسیون مشخص خواهد کرد.

ماده ۹- سازمانهای منطقه‌ای حفظ نباتات

۱- طرفهای متعاقد متعهد می‌شوند در تأسیس سازمانهای منطقه‌ای حفظ نباتات در مناطق مناسب با یکدیگر همکاری کنند.

۲- سازمانهای منطقه‌ای حفظ نباتات به عنوان نهادهای هماهنگ‌کننده در مناطق تحت پوشش عمل خواهند کرد و در فعالیتهای گوناگون برای دستیابی به اهداف این کنوانسیون مشارکت خواهند نمود و در صورت اقتضاء اطلاعات را جمع‌آوری و منتشر خواهند کرد.

۳- سازمانهای منطقه‌ای حفظ نباتات در دستیابی به اهداف این کنوانسیون با دبیر همکاری و در صورت اقتضاء برای تدوین استانداردهای بین‌المللی با دبیر و کمیسیون همکاری خواهند نمود.

۴- دبیر، جلسات منظم مشاوره فنی را با حضور نمایندگان سازمانهای منطقه‌ای حفظ نباتات به منظور های زیر برگزار خواهد نمود:

الف) ترغیب تدوین و به‌کارگیری استانداردهای بین‌المللی مربوط برای اقدامات بهداشت گیاهی؛

ب) تشویق همکاری بین منطقه‌ای در ارتقاء اقدامات هماهنگ بهداشت گیاهی برای کنترل آفات و جلوگیری از گسترش و یا ورود آنها.

ماده ۱۰- استانداردها

۱- طرفهای متعاقد توافق می‌کنند تا در تدوین استانداردهای بین‌المللی طبق رویه‌های متخذه توسط کمیسیون همکاری نمایند.

۲- استانداردهای بین‌المللی توسط کمیسیون تصویب خواهد شد.

۳- استانداردهای منطقه‌ای باید با اصول این کنوانسیون سازگار باشد. اگر این استانداردها در سطح وسیعی قابل اجرا باشد می‌توان آنها را برای بررسی به منظور انتخاب آنها به عنوان استانداردهای بین‌المللی برای اقدامات بهداشت گیاهی در اختیار کمیسیون قرار داد.

۴- طرفهای متعاقد در زمانی که فعالیتهای مربوط به این کنوانسیون را متقبل می‌شوند باید استانداردهای بین‌المللی را در صورت اقتضاء مدنظر قرار دهند.

ماده ۱۱- کمیسیون اقدامات بهداشت گیاهی

۱- طرفهای متعاقد موافقت خود را با تأسیس کمیسیون اقدامات بهداشت گیاهی در چهارچوب سازمان غذا و خواربار سازمان ملل متحد (فائو) اعلام می‌کنند.

۲- وظیفه کمیسیون ترغیب اجراء کامل اهداف کنوانسیون و به‌ویژه موارد زیر می‌باشد:

الف) بررسی وضعیت حفظ گیاهان در جهان و نیاز به اقدام برای کنترل گسترش بین‌المللی آفات و ورود آنها به مناطق در معرض خطر؛

ب) استقرار و تحت نظر قراردادن ترتیبات و روش‌های نهادی لازم به منظور تدوین و تصویب استانداردهای بین‌المللی و تصویب استانداردهای بین‌المللی؛

پ) تدوین قواعد و تشریفات برای حل و فصل اختلافات طبق ماده (۱۳) این کنوانسیون؛

ت) ایجاد نهادهای زیرمجموعه کمیسیون که ممکن است برای اجراء صحیح وظایف آن، ضروری باشد؛

ث) تصویب دستورالعمل‌هایی برای به رسمیت شناختن سازمانهای حفظ نباتات منطقه‌ای؛

ج) ایجاد همکاری با سایر سازمانهای بین‌المللی مربوط پیرامون موضوعات مورد حکم در این کنوانسیون؛

چ) تصویب پیشنهادهایی برای اجرائی ساختن کنوانسیون در صورت نیاز؛ و

ح) انجام سایر وظایف مشابهی که ممکن است برای تحقق اهداف این کنوانسیون لازم باشد.

۳- عضویت در کمیسیون برای تمامی طرفهای متعاقد آزاد است.

۴- هر طرف متعاقد می‌تواند نماینده‌ای را جهت شرکت در جلسات کمیسیون معرفی کند و یک علی‌البدل،

کارشناسان و مشاوران نیز می‌توانند وی را همراهی کنند. افراد علی‌البدل، کارشناسان و مشاوران می‌توانند در رسیدگی‌های کمیسیون شرکت کنند اما حق رای ندارند، مگر در صورتی که فرد علی‌البدل به طور مقتضی برای جانشینی نماینده مجاز شده باشد.

۵ - طرفهای متعاقد هر تلاشی را برای رسیدن به توافق در کلیه موضوعات از طریق اجماع مبذول خواهند نمود. اگر کلیه این تلاش‌ها برای رسیدن به اجماع به نتیجه‌ای نرسد و هیچ توافقی حاصل نگردد، در نهایت تصمیم توسط اکثریت دوسوم طرفهای متعاقد حاضر و رأی‌دهنده اتخاذ خواهد شد.

۶ - هر سازمان عضو فائو که یک طرف متعاقد است و کشورهای عضو آن سازمان عضو که طرفهای متعاقد می‌باشند طبق اساسنامه و قواعد کلی فائو با اعمال تغییر و تعدیل‌های لازم، حقوق عضویت خود را اعمال خواهند کرد و تعهدات عضویت خود را انجام خواهند داد.

۷ - کمیسیون می‌تواند آئین کار خود را که با این کنوانسیون یا اساسنامه فائو ناسازگار نخواهد بود، تصویب و در صورت اقتضاء، آن را اصلاح کند.

۸ - رئیس کمیسیون، اجلاس عادی سالانه کمیسیون را برگزار خواهد کرد.

۹ - جلسات ویژه کمیسیون توسط رئیس کمیسیون و به درخواست حداقل یک‌سوم اعضای آن تشکیل خواهد شد.

۱۰ - کمیسیون، رئیس و حداکثر دو نایب رئیس خود را انتخاب خواهد کرد که هر کدام از آنها برای یک دوره دو ساله خدمت خواهند نمود.

ماده ۱۲ - دبیرخانه

۱ - دبیر کمیسیون، توسط مدیر کل فائو انتخاب خواهد شد.

۲ - کارکنانی که برای این دبیرخانه مورد نیاز هستند به دبیر کمک خواهند کرد.

۳ - دبیر، مسئول اجرای سیاستها و فعالیتهای کمیسیون و انجام سایر وظایفی می‌باشد که ممکن است توسط این کنوانسیون به وی محول شود و در این رابطه به کمیسیون گزارش خواهد داد.

۴ - دبیر موارد زیر را منتشر خواهد کرد:

الف) استانداردهای بین‌المللی برای کلیه طرفهای متعاقد ظرف مدت شصت روز از تاریخ تصویب آنها؛

ب) فهرستهای نقاط ورودی به موجب جزء (ت) بند (۲) ماده (۷) این کنوانسیون که توسط طرفهای متعاقد مشخص شده است، برای کلیه طرفهای متعاقد؛

پ) فهرستهای آفات تحت کنترل که ورود آنها ممنوع شده است یا در جزء (خ) بند (۲) ماده (۷) این کنوانسیون به آنها اشاره شده است برای کلیه طرفهای متعاقد و سازمانهای منطقه‌ای حفظ نباتات؛

ت) اطلاعات دریافتی از طرفهای متعاقد در رابطه با الزامات، محدودیتهای ممنوعیتهای بهداشت گیاهی، موضوع جزء (ب) بند (۲) ماده (۷) این کنوانسیون و توصیف سازمان رسمی ملی حفظ نباتات موضوع بند (۴) ماده (۴) این کنوانسیون.

۵ - دبیر برای جلسات کمیسیون و استانداردهای بین‌المللی، ترجمه اسناد را به زبانهای رسمی فائو آماده خواهد کرد.

۶ - دبیر در نیل به اهداف کنوانسیون با سازمانهای منطقه‌ای حفظ نباتات همکاری خواهد نمود.

ماده ۱۳- حل و فصل اختلافات

۱- اگر در رابطه با تفسیر یا اجراء این کنوانسیون، اختلافی به وجود آید یا یک طرف متعاقد ملاحظه نماید که اقدام طرف متعاقد دیگر با تعهدات طرف اخیر به موجب مواد (۵) و (۷) این کنوانسیون، به ویژه در زمینه مبنای ممنوعیت یا محدودیت واردات گیاهان، فرآورده های گیاهی یا سایر اقلام تحت کنترل که مبدأ آنها قلمرو وی می باشد در تضاد است، طرفهای متعاقد مربوط هر چه سریعتر در جهت حل اختلاف با یکدیگر مشورت خواهند کرد.

۲- اگر نتوان اختلاف را از طریق روش موضوع بند (۱) فوق حل نمود، طرف یا طرفهای متعاقد مربوط می توانند از مدیرکل فائو تقاضا کنند تا کارگروهی از کارشناسان را تعیین نماید تا طبق قواعد و تشریفات که ممکن است به وسیله کمیسیون تدوین شود موضوع را بررسی نماید.

۳- این کارگروه شامل نماینده های منتخب هر طرف متعاقد مربوط خواهد بود. کارگروه مزبور موضوع مورد اختلاف را با در نظر گرفتن تمامی اسناد و سایر انواع شواهد ارائه شده توسط طرفهای متعاقد مربوط بررسی خواهد کرد. این کارگروه گزارشی را در مورد جنبه های فنی اختلاف به منظور حل و فصل آن تهیه خواهد کرد. تهیه گزارش و تأیید آن طبق قواعد و تشریفات تدوین شده توسط کمیسیون خواهد بود و مدیر کل این گزارش را برای طرفهای متعاقد ارسال خواهد نمود. این گزارش در صورت درخواست نهاد صلاحیتدار سازمان بین المللی مسؤول حل اختلافهای تجاری، برای آن ارسال خواهد شد.

۴- طرفهای متعاقد همچنین توافق می نمایند که توصیه های این کارگروه، اگرچه ماهیتاً لازم الاجراء نمی باشد، مبنای بررسی مجدد موضوع توسط طرفهای متعاقد خواهد بود که بدون آن، عدم توافق ایجاد خواهد شد.

۵ - طرفهای متعاقد مربوط، در پرداخت هزینه های کارشناسی مشارکت خواهند کرد.

۶ - مفاد این ماده مکمل تشریفات حل و فصل اختلاف پیش بینی شده در سایر موافقتنامه های بین المللی خواهد بود که به موضوعات تجاری می پردازند و آنها را لغو نخواهد کرد.

ماده ۱۴- جانشینی موافقتنامه های قبلی

این کنوانسیون، کنوانسیون بین المللی اتخاذ اقداماتی برای مبارزه با حشرات برگ خوار مورخ سوم نوامبر ۱۸۸۱ میلادی (۱۲۶۰/۸/۱۲ هجری شمسی)، کنوانسیون الحاقی که در برن در تاریخ ۱۵ آوریل ۱۸۸۹ میلادی (۱۲۶۸/۱/۲۶ هجری شمسی) به امضاء رسید و همچنین کنوانسیون بین المللی حفظ نباتات که در تاریخ ۱۶ آوریل ۱۹۲۹ میلادی (۱۳۰۸/۱/۲۷ هجری شمسی) در رم به امضاء رسید را فسخ خواهد کرد و بین طرفهای متعاقد جانشین آنها خواهد شد.

ماده ۱۵- قلمرو سرزمینی

۱- هر طرف متعاقد می تواند در زمان تصویب یا الحاق یا هر زمان دیگر پس از آن، اعلامیه ای را برای مدیر کل فائو ارسال کند مبنی بر این که این کنوانسیون به تمام یا هر یک از قلمروهایی که آن طرف، مسؤول روابط بین المللی آن است تعمیم خواهد یافت و این کنوانسیون از سی امین روز پس از دریافت اطلاعیه توسط مدیر کل در مورد کلیه قلمروهای مشخص شده در اعلامیه اعمال خواهد شد.

۲- هر طرف متعهادی که طبق بند (۱) این ماده اعلامیه ای را برای مدیرکل فائو ارسال داشته است می‌تواند در هر زمانی با ارسال اعلامیه دیگری، حیطه شمول هر اعلامیه پیشین را اصلاح یا اعمال مفاد این کنوانسیون را در رابطه با هر قلمرویی فسخ نماید. اصلاح یا فسخ مزبور درسی آمین روز پس از دریافت اعلامیه توسط مدیر کل نافذ خواهد شد.

۳- مدیر کل فائو، کلیه طرفهای متعاقد را از دریافت هر اعلامیه به موجب این ماده آگاه خواهد کرد.

ماده ۱۶- موافقتنامه‌های تکمیلی

۱- طرفهای متعاقد می‌توانند به منظور بر طرف ساختن مشکلات خاص حفظ گیاهان که نیاز به توجه یا اقدام ویژه دارند موافقتنامه‌های تکمیلی را منعقد کنند. این موافقتنامه‌ها می‌تواند در مورد مناطق خاص، آفات خاص، گیاهان و فرآورده های گیاهی خاص، روش‌های خاص حمل و نقل بین المللی گیاهان و فرآورده های گیاهی یا سایر موارد تکمیلی مفاد این کنوانسیون قابل اجراء باشد.

۲- هر کدام از این موافقتنامه‌های تکمیلی برای هر طرف متعاقد پس از پذیرش طبق مفاد موافقتنامه‌های تکمیلی مربوط، لازم‌الاجراء خواهد شد.

۳- موافقتنامه‌های تکمیلی، هدف این کنوانسیون را ترغیب خواهد کرد و با اصول و مفاد این کنوانسیون و همچنین با اصول شفافیت، عدم تبعیض و پرهیز از محدودیت‌های پنهانی، به‌ویژه در تجارت بین‌الملل مطابقت خواهد داشت.

ماده ۱۷- تصویب و الحاق

۱- این کنوانسیون برای امضاء کلیه کشورها تا تاریخ اول می ۱۹۵۲ میلادی (۱۳۳۱/۲/۱۱ هجری شمسی) مفتوح می‌باشد و در نزدیکترین تاریخ ممکن تصویب خواهد شد. اسناد تصویب نزد مدیرکل فائو سپرده خواهد شد و وی تاریخ آن را به هر کدام از کشورهای امضاءکننده اعلام خواهد نمود.

۲- به محض لازم‌الاجراء شدن این کنوانسیون طبق ماده (۲۲) این کنوانسیون، کنوانسیون برای الحاق کشورهای غیرامضاءکننده و سازمانهای عضو فائو مفتوح خواهد بود، الحاق از طریق سپردن سند الحاق نزد مدیر کل فائو انجام خواهد شد و وی کلیه طرفهای متعاقد را از این امر آگاه خواهد ساخت.

۳- زمانی که یک سازمان عضو فائو، طرف متعاقد این کنوانسیون می‌شود، سازمان عضو طبق مفاد بند (۷) ماده (۲) اساسنامه فائو در صورت اقتضاء در زمان الحاق خود، اصلاحات یا توضیحات در مورد اعلامیه صلاحیت ارائه‌شده خود بر اساس بند (۵) ماده (۲) اساسنامه فائو را که ممکن است در پرتو پذیرش این کنوانسیون لازم باشد، اعلام خواهد کرد. هر طرف متعاقد این کنوانسیون می‌تواند در هر زمانی از یک سازمان عضو فائو که طرف این کنوانسیون می‌باشد، درخواست نماید تا در مورد این‌که بین سازمان عضو و کشورهای عضو آن، کدامیک مسؤول اجراء هر موضوع خاص مورد حکم توسط این کنوانسیون می‌باشد، اطلاعاتی را ارائه نماید. سازمان عضو، ظرف زمان متعارف این اطلاعات را فراهم خواهد ساخت.

ماده ۱۸- طرفهای غیر متعاقد

طرفهای متعاقد، هر کشور یا سازمان عضو فائو را که عضو این کنوانسیون نمی‌باشد، تشویق به پذیرش آن خواهند

کرد و هر طرف غیر عضو را ترغیب به اعمال اقدامات بهداشت گیاهی سازگار با مفاد این کنوانسیون و هر استاندارد بین‌المللی مصوب به موجب آن، خواهند نمود.

ماده ۱۹- زبانها

- ۱- زبانهای معتبر این کنوانسیون، تمامی زبان های رسمی فائو خواهد بود.
- ۲- هیچ چیز در این کنوانسیون به گونه ای تفسیر نخواهد شد که طرفهای متعاقد را ملزم به فراهم کردن و انتشار اسناد یا تهیه نسخه هایی از آنها به غیر از زبان (های) طرف متعاقد سازد جز در مواردی که در بند (۳) زیر بیان شده است:
- ۳- اسناد زیر حداقل به یکی از زبان های رسمی فائو خواهد بود:
 - الف) اطلاعات تهیه شده طبق بند (۴) ماده (۴) این کنوانسیون؛
 - ب) یادداشتهای پشتوانه ای که اطلاعات کتابشناسی اسناد منتقل شده طبق جزء (ب) بند (۲) ماده (۹) این کنوانسیون را فراهم می کنند؛
 - پ) اطلاعاتی که طبق جزءهای (ب)، (ت)، (خ) و (د) بند (۲) ماده (۷) این کنوانسیون تهیه شده است؛
 - ت) یادداشت هایی که اطلاعات کتابشناسی و خلاصه ای از اسناد مربوط در مورد اطلاعات تهیه شده طبق جزء (الف) بند (۱) ماده (۸) این کنوانسیون را فراهم می کنند؛
 - ث) درخواستهای اطلاعات از طرف نقاط تماس و همچنین پاسخ به این درخواستها، اما نه شامل اسناد پیوست آنها؛
 - ج) هر سندی که توسط طرفهای متعاقد برای جلسات کمیسیون در دسترس قرار می گیرد.

ماده ۲۰- کمک فنی

طرفهای متعاقد به منظور تسهیل اجراء این کنوانسیون موافقت می کنند تا تأمین کمک های فنی به طرفهای متعاقد به ویژه آنهایی که طرفهای متعاقد در حال توسعه هستند را به صورت دو جانبه یا از طریق سازمانهای بین المللی مربوط ترغیب نمایند.

ماده ۲۱- اصلاحات

- ۱- هر پیشنهاد یک طرف متعاقد برای اصلاح این کنوانسیون به مدیرکل فائو ارسال خواهد شد.
- ۲- هر گونه اصلاحیه پیشنهادی این کنوانسیون که توسط مدیر کل فائو از یک طرف متعاقد دریافت می شود برای تصویب به جلسه عادی یا فوق العاده کمیسیون ارائه خواهد شد و اگر اصلاحیه شامل تغییرات فنی مهم باشد یا تعهدات اضافی را برای طرفهای متعاقد وضع نماید، توسط کارگروه مشورتی متشکل از کارشناسان که توسط فائو، قبل از کمیسیون برگزار می شود، بررسی خواهد شد.
- ۳- اعلام هر اصلاحیه پیشنهادی این کنوانسیون، به غیر از اصلاحیه های پیوست، توسط مدیر کل فائو حداکثر تا زمانی که دستور جلسه کمیسیون که در آن، موضوع باید مورد ارزیابی قرارگیرد فرستاده می شود، برای طرفهای متعاقد ارسال خواهد شد.
- ۴- هر اصلاحیه پیشنهادی این کنوانسیون مستلزم تصویب کمیسیون است و در سی امین روز پس از پذیرش توسط دو سوم طرفهای متعاقد لازم الاجراء خواهد شد. از نظر این ماده، سندی که توسط یک سازمان عضو فائو سپرده

شده است به عنوان سندی اضافه بر اسنادی که توسط کشورهای عضو سازمان مزبور سپرده شده است، محسوب نمی شود.

۵- در هر حال اصلاحیه هایی که شامل تعهدات جدید برای طرفهای متعاقد هستند، در مورد هر طرف متعاقد فقط از طریق پذیرش آن طرف و از سی امین روز پس از پذیرش مزبور لازم الاجراء خواهد شد. اسناد پذیرش اصلاحیه های مربوط به تعهدات جدید نزد مدیر کل فائو سپرده خواهد شد و وی کلیه طرفهای متعاقد را از دریافت پذیرش و لازم الاجراء شدن اصلاحیه ها مطلع خواهد ساخت.

۶- پیشنهاد های اصلاح نمونه گواهی های بهداشت گیاهی مندرج در پیوست این کنوانسیون برای دبیر ارسال خواهد شد و توسط کمیسیون برای تصویب، بررسی خواهد شد. اصلاحیه های مصوب نمونه گواهیهای بهداشت گیاهی مندرج در پیوست این کنوانسیون نود روز پس از اعلام آنها توسط دبیر به طرفهای متعاقد، نافذ خواهد شد.

۷- از نظر این کنوانسیون، نسخه قبلی گواهی های بهداشت گیاهی برای مدتی حداکثر دوازده ماه از زمان نافذ شدن اصلاحیه نمونه گواهیهای بهداشت گیاهی مندرج در پیوست این کنوانسیون از لحاظ قانونی از اعتبار برخوردار خواهد بود.

ماده ۲۲- لازم الاجراء شدن

به محض آن که این کنوانسیون توسط سه کشور امضاء کننده به تصویب برسد، بین کشورهای مذکور لازم الاجراء خواهد شد. این کنوانسیون برای هر کشور یا سازمان عضو فائو که متعاقباً آن را تصویب کند یا به آن ملحق شود، از تاریخ سپردن سند تصویب یا الحاق آن، لازم الاجراء خواهد شد.

ماده ۲۳- فسخ

- ۱- هر طرف متعاقد می تواند در هر زمانی عضویت خود در این کنوانسیون را با ارسال اطلاعیه ای به مدیر کل فائو فسخ کند. مدیر کل فائو بلافاصله کلیه طرفهای متعاقد را از این موضوع مطلع خواهد ساخت.
- ۲- فسخ عضویت، یک سال پس از تاریخ دریافت اطلاعیه توسط مدیر کل فائو نافذ خواهد شد.

پیوست

نمونه گواهی بهداشت گیاهی

شماره

سازمان حفظ نباتات

به: سازمان (های) حفظ نباتات

۱- شرح محموله

نام و نشانی صادرکننده:

نام و نشانی گیرنده محموله اظهارشده:

شماره و شرح بسته‌ها:

علائم مشخصه:

مبدأ:

وسیله حمل و نقل اظهارشده:

نقطه ورود اظهارشده:

نام محصول و مقدار اظهارشده:

نام علمی گیاهان:

بدینوسیله تأیید می‌گردد گیاهان، فرآورده‌های گیاهی یا سایر اقلام تحت کنترل که در اینجا نام برده شده است طبق رویه‌های رسمی مناسب مورد بازرسی و یا آزمایش قرار گرفته‌اند و به نظر می‌رسد عاری از آفات قرنطینه‌ای مشخص شده توسط طرف متعاقد واردکننده هستند و با الزامات بهداشت گیاهی کنونی طرف متعاقد واردکننده از جمله موارد مربوط به آفات غیر قرنطینه‌ای تحت کنترل مطابقت دارد.

این اقلام عملاً عاری از سایر آفات می‌باشد.

۲- اعلامیه اضافی

۳- آلودگی زدایی و یا گندزدایی

تاریخ: آفت‌زدایی شیمیایی (اجزای فعال)

مدت و دما

تراکم

اطلاعات اضافی

محل صدور

(مهر سازمان) نام مأمور مجاز

تاریخ امضاء

در رابطه با این گواهی، هیچ مسئولیت مالی متوجه (نام سازمان حفظ نباتات)

یا هر یک از مأموران یا نمایندگان آن نخواهد شد. ۱

نمونه گواهی بهداشت گیاهی برای صادرات مجدد

شماره

سازمان حفظ نباتات (طرف متعاقد صادرکننده مجدد)

به: سازمان(های) حفظ نباتات (طرف (های) متعاقد واردکننده)

۱- شرح محموله

نام و نشانی صادرکننده:

نام و نشانی گیرنده محموله اظهارشده:

شماره و شرح بسته‌ها:

علائم مشخصه:

مبدأ:

وسیله حمل و نقل اظهارشده:

نقطه ورود اظهارشده:

نام محصول و مقدار اظهارشده:

نام علمی گیاهان:

بدینوسیله تأیید می‌گردد گیاهان، فرآورده های گیاهی یا سایر اقلام تحت کنترل که در بالا آمده است

..... به (طرف متعاقد صادرکننده مجدد)

..... از (طرف متعاقد مبدأ) تحت پوشش گواهی

بهداشت گیاهی شماره..... که نسخه اصلی ؟، نسخه برابر اصل ؟ آن به این

گواهی پیوست می‌باشد، وارد شده است و این که آنها در بارگنج‌ها (کانتینرها) بسته‌بندی شده ؟ بسته‌بندی مجددشده

؟ به همان شکل اصلی باقی مانده ؟

بسته‌بندی جدیدشده ؟ و طبق گواهی بهداشت اصلی ؟ و بازرسی اضافی ؟، با الزامات بهداشت گیاهی جاری طرف

متعاقد واردکننده مطابقت داشته و این که در طول انبار شدن در (طرف متعاقد صادرکننده مجدد)

محموله در معرض خطر آلودگی یا آفات قرار نداشته است.

؟ در ؟ مربوط علامت زده شود.

۲- اعلامیه اضافی

۳- آلودگی زدایی و یا گندزدایی

تاریخ: آفت‌زدایی شیمیایی (اجزای فعال)

۱- شرط اختیاری

..... مدت و دما

..... تراکم

..... اطلاعات اضافی

..... (مهر سازمان) محل صدور

..... نام مأمور مجاز

تاریخ امضاء

در رابطه با این گواهی، هیچ مسئولیت مالی متوجه (نام سازمان حفظ نباتات)
یا هر یک از مأموران یا نمایندگان آن نخواهد شد. ۱

قانون فوق مشتمل بر ماده واحده منضم به متن موافقتنامه، شامل مقدمه و بیست و سه ماده و یک پیوست در جلسه
علنی روز چهارشنبه مورخ یکم دی ماه یکهزار و سیصد و هشتاد و نه مجلس شورای اسلامی تصویب و در تاریخ
۱۳۸۹/۱۰/۱۵ به تأیید شورای نگهبان رسید.

رییس مجلس شورای اسلامی - علی لاریجانی

سازمان حفظ نباتات

معاونت قرنطینه و بهداشت گیاهی

مدیریت تدوین ضوابط ، استانداردها و برنامه های کنترل

استاندارد های بین المللی موازین بهداشت گیاهی

INTERNATIONAL STANDARDS FOR
PHYTOSANITARY MEASURES

استاندارد شماره ۱۲

راهنمای صدور گواهی بهداشت گیاهی

GUIDELINES FOR PHYTOSANITARY CERTIFICATES

ISPM No. 12

تهیه و تنظیم :

مدیریت تدوین ضوابط ، استانداردها و برنامه های کنترل

مریم جلیلی مقدم

نرگس کریمی

۱۳۹۳

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

فهرست مطالب

ردیف	عنوان	شماره صفحه
۱	مقدمه	
۲	نحوه تکمیل فرم گواهی بهداشت گیاهی	
۳	چگونگی تنظیم پیوست های گواهی بهداشت گیاهی	
۴	اصلاحات در گواهی بهداشت گیاهی	
۵	جایگزینی گواهی بهداشت مفقود یا ضایع شده	
۶	مواردی که نباید به عنوان توضیحات اضافی در گواهی بهداشت ثبت شود	
۷	مراحل صدور گواهی بهداشت گیاهی	
۸	منابع مورد استفاده	
۹	فهرست اسامی کشورهای جهان	
۱۰	واژگان و اصطلاحات بسته بندی	
۱۱	واحدهای سنجش مقدار / تعداد محموله های کشاورزی صادراتی	
۱۲	کلاس بندی محصولات کشاورزی	
۱۳	فهرست نام فارسی ، علمی و انگلیسی محصولات کشاورزی صادراتی ایران	

۱۴ فرم تقاضای بازرسی محموله کشاورزی صادراتی

۱۵ تعاریف اصطلاحات قرنطینه ای

فهرست عناوین استانداردهای بین المللی موازین بهداشت گیاهی

شماره	عنوان	تاریخ اصلاحات
۱	اصول بهداشت گیاهی برای حفاظت از گیاهان و کاربرد شاخص های آن در تجارت جهانی	۲۰۰۶
۲	ساختار تحلیل خطر آفات	۲۰۰۷
۳	راهنمای صادرات ، حمل و نقل، واردات و رهاسازی عوامل کنترل بیولوژیک و سایر ارگانیسم های مفید	۲۰۰۵
۴	ضوابط برقراری مناطق عاری از آفت	۱۹۹۶
۵	فرهنگ واژه های بهداشت گیاهی	۲۰۱۲
۶	راهنمای مراقبت	۱۹۹۷
۷	سیستم گواهی صادرات	۲۰۱۱
۸	تعیین وضعیت آفت در یک منطقه	۱۹۹۸
۹	راهنمای اجرای برنامه های ریشه کنی آفت در یک منطقه	۱۹۹۸
۱۰	ضوابط لازم برای برقراری مکانها و جایگاههای تولید عاری از آفت.	۱۹۹۹
۱۱	تجزیه و تحلیل خطر آفات قرنطینه ای ، شامل تحلیل خطرات زیست محیطی و ارگانیسم های تراریخته	۲۰۱۳
۱۲	راهنمای صدور گواهی بهداشت گیاهی	۲۰۱۴
۱۳	راهنمای اعلام موارد عدم تطابق و انجام اقدامات اضطراری	۲۰۰۱
۱۴	کاربرد اقدامات تلفیقی در یک رویکرد سیستمی برای مدیریت خطر آفت	۲۰۰۲
۱۵	راهنمای اجرای ضوابط مواد بسته بندی چوبی مشمول مقررات در تجارت بین المللی به انضمام اصلاحات انجام شده در ضمیمه ۱	۲۰۰۹
۱۶	آفات غیر قرنطینه ای مشمول مقررات : (مفهوم و کاربرد)	۲۰۰۲
۱۷	روند گزارش یک آفت	۲۰۰۲
۱۸	راهنمای کاربرد پرتودهی به عنوان یکی از اقدامات بهداشت گیاهی	۲۰۰۳
۱۹	راهنمای تهیه فهرست آفات مشمول مقررات	۲۰۰۳
۲۰	راهنمای سیستم بهداشت گیاهی در واردات	۲۰۰۴
۲۱	تحلیل خطر آفات غیر قرنطینه ای مشمول مقررات	۲۰۰۴
۲۲	ضوابط برقراری مناطق دارای شیوع کم آفت	۲۰۰۵
۲۳	راهنمای بازرسی	۲۰۰۵
۲۴	راهنمای تشخیص و تعیین همسانی اقدامات بهداشت گیاهی	۲۰۰۵
۲۵	محموله های کشاورزی ترانزیتی	۲۰۰۶
۲۶	برقراری مناطق عاری از آفت برای مگسهای میوه خانواده <i>Tephritidae</i>	۲۰۰۶
۲۷	پروتکل های تشخیص آفات مشمول مقررات	۲۰۱۰
۲۸	ضوابط بهداشت گیاهی برای آلودگی آفات مشمول مقررات	۲۰۰۹

۲۰۰۷	تعیین مناطق عاری از آفت و مناطق دارای شیوع کم آفت	۲۹
۲۰۰۸	ایجاد مناطق با شیوع کم آفت برای مگسهای میوه خانواده <i>Tephritidae</i>	۳۰
۲۰۰۸	روش نمونه برداری از محموله ها	۳۱
۲۰۰۹	طبقه بندی محموله ها بر اساس خطر آفات آنها .	۳۲
۲۰۱۰	سیب زمینی عاری از آفت (SOLANUM SPP.)-مواد حاصل از ریز ازدیادی و مینی تیوبرها در تجارت بین المللی	۳۳
۲۰۱۰	طراحی و اجرای عملیات قرنطینه گیاهی بعد از ورود	۳۴
۲۰۱۲	رویکرد سیستم های مدیریت خطر مگسهای میوه خانواده <i>Tephritidae</i>	۳۵
۲۰۱۲	اقدامات تلفیقی در خصوص گیاهان برای کاشت	۳۶

راهنمای صدور گواهی بهداشت گیاهی

GUIDELINES FOR PHYTOSANITARY CERTIFICATES

تصویب:

این استاندارد در سومین جلسه کمیسیون موقت موازین بهداشت گیاهی در آوریل سال ۲۰۰۱ به عنوان راهنمای صدور گواهی بهداشت گیاهی تصویب شد. اولین بازنگری این استاندارد در ششمین جلسه کمیسیون موقت موازین بهداشت گیاهی در ماه مارس ۲۰۱۱ و بازنگری ضمیمه شماره ۱ آن در نهمین جلسه کمیسیون فوق در آوریل ۲۰۱۴ تصویب شد.

مقدمه

اهداف:

این استاندارد اصول و دستورالعمل های لازم برای آماده سازی و صدور گواهی بهداشت گیاهی برای صادرات و صادرات مجدد ارائه می نماید.

اصول و دستورالعمل های مربوط به شرایط و اجزای سیستم صدور گواهی بهداشت گیاهی توسط سازمان های ملی حفظ نباتات (NPPOS) در استاندارد شماره ۷ سیستم گواهی صادرات ISPM 7:2011 ارائه گردیده است.

فهرست منابع:

IPPC. *International Plant Protection Convention.* Rome, IPPC, FAO.

ISPM 1. 2006. *Phytosanitary principles for the protection of plants and the application of phytosanitary measures in international trade.* Rome, IPPC, FAO.

ISPM 5. *Glossary of phytosanitary terms.* Rome, IPPC, FAO.

ISPM 7. 2011. *Phytosanitary certification system.* Rome, IPPC, FAO.

ISPM 13. 2001. *Guidelines for the notification of non-compliance and emergency action.* Rome, IPPC, FAO.

ISPM 18. 2003. *Guidelines for the use of irradiation as a phytosanitary measure.* Rome, IPPC, FAO.

ISPM 25. 2006. *Consignments in transit*. Rome, IPPC, FAO.

ISPM 32. 2009. *Categorization of commodities according to their pest risk*. Rome, IPPC, FAO.

تعاریف

تعاریف واژگان و اصطلاحات مورد استفاده در این استاندارد در ISPM شماره ۵ فرهنگ واژه های بهداشت گیاهی موجود می باشد.

رئوس شرایط :

گواهی بهداشت گیاهی توسط سازمان ملی حفظ نباتات (کشور صادر کننده) به منظور اطمینان دادن به کشور واردکننده از جهت لحاظ نمودن شرایط و مقررات بهداشت گیاهی کشور واردکننده، صادر می گردد . گواهی بهداشت گیاهی برای صادرات و یا برای صادرات مجدد توسط کارشناس واجد صلاحیت سازمان ملی حفظ نباتات صادر می گردد.

گواهی بهداشت گیاهی برای صادرات ، معمولاً توسط سازمان ملی حفظ نباتات کشوری که مبداء و محل تولید و پرورش یا فرآوری گیاهان ، تولیدات گیاهی یا سایر اقلام مشمول مقررات است صادر می گردد. گواهی بهداشت گیاهی برای صادرات مجدد توسط سازمان ملی حفظ نباتات کشوری که مبداء و محل تولید گیاهان ، تولیدات گیاهی یا سایر اقلام مشمول مقررات نبوده و در شرایطی که محموله در معرض حمله آفات قرار نگرفته و شرایط و مقررات بهداشت گیاهی کشور واردکننده لحاظ شده و گواهی بهداشت گیاهی اصلی یا کپی تایید شده آن موجود می باشد، صادر می گردد.

سازمان های ملی حفظ نباتات موظفند (باید) مدل گواهی بهداشت گیاهی کنوانسیون بین المللی حفظ نباتات را مورد استفاده قرار دهند.

در مواردی که اطلاعات بهداشت گیاهی زیاد بوده و از فضای موجود در گواهی بهداشت تجاوز نماید، این اطلاعات به گواهی بهداشت گیاهی پیوست می گردد.

گواهی بهداشت گیاهی باید همراه محموله باشد ولی در صورت توافق بین کشورها از طریق ایمیل یا سایر روشها ارسال گردد. کشورها ممکن است سیستم گواهی بهداشت گیاهی الکترونیک براساس زبان و ساختار و

پروتکل‌های تبادلی استاندارد را مورد استفاده قرار دهند.

اعتبار گواهی‌های بهداشت گیاهی محدود بوده و دائمی نمی باشد چراکه وضعیت بهداشت گیاهی محموله ممکن است بعد از صدور گواهی بهداشت گیاهی تغییر نماید. سازمان‌های ملی حفظ نباتات کشورهای صادرکننده یا واردکننده این مدت زمان اعتبار گواهی بهداشت گیاهی را تعیین می کنند.

جایگزینی گواهی بهداشت، باید بر اساس دستورالعمل‌های خاصی صورت گیرد. بدیهیست گواهی‌های بهداشت گیاهی نامعتبر و جعلی، غیر قابل قبول است.

در شرایط صادرات مجدد، هنگامی که صدور گواهی بهداشت گیاهی برای صادرات، توسط کشور صادرات مجدد الزامی نبوده یا زمانی که اقدامات گیاهی خاصی در کشور مبدأ، مورد نیاز باشد باید توجه شود.

سوابق:

گواهی بهداشت گیاهی به منظور اطمینان دادن از برآورده شدن شرایط و مقررات بهداشت گیاهی کشور واردکننده، صادر می گردد و برای بسیاری از گیاهان، تولیدات گیاهی و کالاهای مشمول مقررات که در سطح بین‌المللی داد و ستد می شوند بکار می رود.

صدور گواهی بهداشت گیاهی به حفاظت از گیاهان، از جمله گیاهان زراعی، خودرو و فلور وحشی (از جمله گیاهان آبی)، زیستگاه‌ها و اکوسیستم‌های در کشورهای واردکننده کمک می کند. صدور گواهی بهداشت گیاهی همچنین به عنوان یک سند توافق شده بین‌المللی موجب تسهیل تجارت بین‌المللی در زمینه گیاهان، محصولات گیاهی و سایر کالاهای مشمول مقررات می شود.

ماده ۵ (الف) کنوانسیون بین‌المللی حفظ نباتات در خصوص صدور گواهی بهداشت گیاهی تصریح می دارد: بازرسی و سایر فعالیتهای مربوط به صدور گواهی بهداشت گیاهی فقط توسط یا تحت اختیار سازمان حفظ نباتات ملی انجام خواهد شد. صدور گواهی بهداشت گیاهی توسط مأمورین دولتی که دارای اجازه مقتضی از سازمان حفظ نباتات باشند، انجام خواهد شد و این مأمورین می بایست واجد شرایط فنی بوده و با دانش و

اطلاعات موجود بطوری که مقامات طرف وارد کننده بتوانند گواهی بهداشت را با اطمینان بعنوان اسناد قابل اعتماد بپذیرند اقدامات لازم را انجام دهند .

همچنین در کنفرانس فائو منظور از مأمورین واجد شرایط فنی صراحتاً اعلام گردیده که این مأمورین باید از کارکنان سازمانهای حفظ نباتات ملی (و نه به هیچ وجه از بخش خصوصی) باشند.

کنوانسیون بین المللی حفظ نباتات همچنین بیان می دارد که سازمان های ملی حفظ نباتات نباید برای واردات گیاهان یا تولیدات گیاهی فرمت گواهی بهداشت گیاهی غیر از مدل گواهی بهداشت گیاهی کنوانسیون بین المللی حفظ نباتات را مورد استفاده قرار دهند و درخواست درج هر گونه مطلبی در بخش توضیحات تکمیلی گواهی بهداشت گیاهی می بایست به مواردی که دارای توجیه فنی هست ، محدود گردد. شرایط لازم برای صدور گواهی بهداشت گیاهی:

۱- گواهی بهداشت گیاهی

۱-۱ هدف از صدور گواهی بهداشت گیاهی:

هدف از صدور گواهی بهداشت این است که محموله گیاهی ، تولیدات گیاهی و یا سایر کالاهای مشمول مقررات مطابق موازین بهداشتی و استانداردهای کشور واردکننده فراهم گردد. گواهی بهداشت گیاهی صادرات مجدد توسط سازمان ملی حفظ نباتات کشوری که مبداء و محل تولید گیاهان ، تولیدات گیاهی یا سایر اقلام مشمول مقررات نبوده و صادرات مجدد انجام می دهد ، صادر می گردد. گواهی بهداشت گیاهی فقط برای این اهداف صادر می گردد.

۲-۱ انواع و اقسام گواهی بهداشت گیاهی:

در پیوست کنوانسیون بین المللی حفظ نباتات دونوع گواهی بهداشت گیاهی وجود دارد: گواهی بهداشت گیاهی برای صادرات (پیوست ۱ همین استاندارد) و گواهی بهداشت گیاهی صادرات مجدد (پیوست ۲ همین استاندارد) .

معمولاً گواهی بهداشت گیاهی توسط کشور مبداء صادر می گردد. گواهی بهداشت گیاهی صادرات با

توجه به بخشهای مختلف گواهی بهداشت گیاهی و از جمله آنها بخش توضیحات تکمیلی و بخش ضدعفونی محموله ، مشخصات بهداشت گیاهی محموله و تطابق آن با شرایط واردات را شرح می دهد .

گواهی بهداشت گیاهی برای صادرات مجدد توسط سازمان ملی حفظ نباتات کشوری که مبداء و محل تولید گیاهان ، تولیدات گیاهی یا سایر اقلام مشمول مقررات نبوده (به عنوان مثال توسط بازرس) در کشور صادرات مجدد، صادر می گردد.

گواهی بهداشت گیاهی برای صادرات مجدد زمانیکه ماهیت محموله تغییر نکرده باشد (کشت داده نشده یا فراوری نشده) و در شرایطی که محموله در معرض حمله آفات قرار نگرفته و شرایط و مقررات بهداشت گیاهی کشور واردکننده لحاظ شده و گواهی بهداشت گیاهی اصلی یا کپی تایید شده آن موجود می باشد، صادر می گردد.

گواهی بهداشت گیاهی صادرات مجدد در حقیقت پیوند دهنده گواهی بهداشت گیاهی صادره از کشور مبداء با کشور مقصد است و هرگونه تغییری در وضعیت بهداشت گیاهی محموله که ممکن است در کشور صادرات مجدد رخ دهد را در نظر می گیرد. ضوابط و دستورالعملهای صدور هر دونوع گواهی بهداشت گیاهی و سیستم اطمینان حاصل کردن از صلاحیت آنها یکسان است.

بر اساس ماده ۵ (ب) کنوانسیون بین المللی حفظ نباتات گواهی بهداشت گیاهی یا معادل الکترونیکی آن درموردی که مورد قبول طرف قرارداد وارد کننده ذیربط باشد بر اساس مدل مشخص شده در ضمیمه این عهدنامه تنظیم خواهد شد . استانداردسازی گواهی بهداشت گیاهی برای تطابق و هماهنگسازی جهانی ، سهولت تشخیص و کسب اطلاعات ضروری، الزامیست . سازمانهای ملی حفظ نباتات نسبت به اعلام یک فرمت واحد گواهی بهداشت گیاهی برای صادرات و یک فرمت واحد گواهی بهداشت گیاهی برای صادرات مجدد ، در پرتال کنوانسیون بین المللی حفظ نباتات جهت جلوگیری از جعل و تقلب در آنها ، ترغیب می شوند.

گواهی بهداشت گیاهی می تواند به صورت کاغذی و در مواردی که مورد پذیرش کشور واردکننده باشد به صورت الکترونیک صادر شود.

گواهی بهداشت گیاهی الکترونیکی معادل اطلاعات موجود در گواهی بهداشت گیاهی کاغذی بوده که توسط ابزارهای الکترونیکی موثق و مطمئن از سازمان ملی حفظ نباتات کشور صادرکننده برای سازمان ملی حفظ نباتات کشور واردکننده منتقل می گردد. گواهی بهداشت گیاهی الکترونیکی به عنوان سیستمی برای پردازش متن و یا سایر روشهای تولید فرم هایی که سپس به صورت غیر الکترونیکی توزیع میشوند و یا آنهایی که به عنوان مثال از طریق ایمیل ارسال می شوند، تلقی نمی شود.

سازمانهای ملی حفظ نباتات باید سیستمهای مطمئن و ایمن جهت جلوگیری از جعل و سوء استفاده از گواهی بهداشت گیاهی کاغذی را فراهم نمایند به عنوان مثال از کاغذ های مخصوص ، واترمارک یا سیستم های مخصوص چاپ و پرینت استفاده نمایند. همچنین زمانیکه از گواهی بهداشت گیاهی الکترونیکی استفاده می کنند باید به مسائل امنیتی شبکه توجه شود.

گواهی بهداشت گیاهی زمانی معتبر است که مطابق شرایط کشور وارد کننده با تاریخ و مهر و امضاء معتبر فراهم شده و در خصوص گواهی بهداشت گیاهی الکترونیکی به صورت کامل تکمیل و توسط سازمان ملی حفظ نباتات کشور صادرکننده و یا صادرات مجدد برای سازمان ملی حفظ نباتات کشور وارد کننده ارسال گردد.

۳-۱ پیوستهای گواهی بهداشت گیاهی

اگر اطلاعات مورد نیاز برای تکمیل گواهی بهداشت گیاهی بیشتر از فضای موجود در فرم گواهی بهداشت گیاهی باشد این اطلاعات ممکن است در پیوست گواهی بهداشت گیاهی درج شود. اطلاعات مندرج در پیوست فقط باید شامل مواردی باشد که جهت تکمیل گواهی بهداشت گیاهی مورد نیاز است. هر پیوست محتوی اطلاعات گواهی بهداشت باید دارای شماره و تاریخ گواهی بهداشت مربوطه بوده و دارای مهر و امضای یکسان با گواهی بهداشت باشد.

همچنین در قسمت مربوطه در گواهی بهداشت باید ذکر شود که اطلاعات مربوط به این قسمت در برگ پیوست آورده شده است.

چنانچه پیوست گواهی بهداشت گیاهی بیشتر از یک صفحه باشد، تمامی صفحات پیوست باید دارای شماره

بوده و تعداد صفحات پیوست باید در گواهی بهداشت گیاهی درج گردد.

مدارک و اطلاعات دیگری مانند کنوانسیون تجارت بین المللی گونه های در خطر انقراض (CITES) ممکن است همراه محموله و گواهی بهداشت گیاهی مربوط به آن باشد ، اما این اسناد به عنوان پیوست گواهی بهداشت گیاهی تلقی نمی شود و نباید به آنها در گواهی بهداشت گیاهی اشاره گردد.

۴-۱ گواهی بهداشت گیاهی الکترونیکی

گواهی بهداشت گیاهی الکترونیکی در صورتیکه مورد توافق سازمان حفظ نباتات ملی کشور واردکننده باشد ، صادر می گردد.

برای استفاده از گواهی بهداشت گیاهی الکترونیکی سازمانهای حفظ نباتات ملی باید با استفاده از زبان استاندارد، ساختار پیام و پروتکل های تبادل اطلاعاتی ، سیستم های تولید گواهی بهداشت گیاهی را ارتقاء دهند. در ضمیمه ۱ راهنمایی جهت استانداردسازی زبان ، ساختار پیام و پروتکل های تبادل اطلاعاتی فراهم شده است.

گواهی بهداشت گیاهی الکترونیکی، تابع مقررات زیر است:

- نحوه صدور، انتقال و سطح امنیتی مورد قبول سازمان حفظ نباتات ملی کشور واردکننده و سایر کشورهای (در صورت مرتبط بودن).

- اطلاعات ارائه شده مطابق با مدل گواهی بهداشت گیاهی کنوانسیون بین المللی حفظ نباتات باشد.

- هدف از صدور گواهی بهداشت گیاهی تحت IPPC مشخص شده باشد.

- هویت سازمان حفظ نباتات ملی کشور صادر کننده گواهی بهداشت گیاهی کاملاً تایید شده باشد.

۵-۱ نحوه انتقال

گواهی بهداشت گیاهی باید همراه محموله مربوطه باشد ولی در صورت توافق سازمان حفظ نباتات ملی کشور وارد کننده می تواند از طریق ایمیل یا سایر روشها جداگانه ارسال گردد. در صورت صدور گواهی بهداشت گیاهی الکترونیکی ، این گواهی ها باید مستقیماً در دسترس ماموران رسمی سازمان ملی حفظ نباتات قرار داشته باشد.

در هر صورت گواهی بهداشت گیاهی باید به محض ورود به کشور واردکننده در اختیار سازمان حفظ نباتات ملی کشور وارد کننده قرار گیرد.

۶-۱ مدت اعتبار

وضعیت بهداشت گیاهی محموله ممکن است پس از صدور گواهی بهداشت گیاهی تغییر یابد و در نتیجه سازمان حفظ نباتات ملی کشور صادر کننده و یا صادرات مجدد ممکن است مدت اعتبار گواهی بهداشت گیاهی از زمان صدور و قبل از صادرات را محدود نماید.

سازمان حفظ نباتات ملی کشور صادر کننده و یا صادرات مجدد ممکن است وضعیت را ارزیابی و با توجه به احتمال آلوده شدن به آفات محموله قبل از صادرات و یا صادرات مجدد، یک مدت زمان اعتبار مناسب برای گواهی بهداشت گیاهی قبل از صادرات تعیین نماید. احتمال آلوده شدن محموله ممکن است تحت تاثیر نوع بسته بندی (بسته بندی مهر و موم شده و یا بسته بندی شل و بی کیفیت) و محیط ذخیره سازی (در فضای باز و یا فضای بسته قابل کنترل)، نوع محموله، وسیله حمل و نقل، زمان و نوع آفات قرار گیرد. گواهی بهداشت گیاهی ممکن است بعد از این دوره نیز برای صدور گواهی بهداشت صادرات مجدد مورد استفاده قرار گیرد، به شرطی که محموله در معرض خطر آلودگی قرار نگرفته و الزامات بهداشت گیاهی کشور واردکننده ملحوظ گردد.

سازمان های ملی حفظ نباتات کشورهای وارد کننده ممکن است به عنوان یکی از شرایط واردات، مدت زمان اعتبار گواهی بهداشت گیاهی را قید نمایند.

۲- اقدامات انجام شده با گیاهی گواهینامه های صادر شده.

۲,۱ تصویر تایید شده (کپی) گواهی بهداشت گیاهی:

نسخه تایید شده (کپی) گواهی بهداشت گیاهی یک کپی از اصل گواهی بهداشت گیاهی است که توسط سازمان حفظ نباتات ملی تایید شده و مهر، تاریخ و ظهر نویسی و به طور کلی کپی برابر اصل شده است. تایید اصالت کپی گواهی بهداشت گیاهی می تواند بنا به درخواست کشور صادر کننده صورت می گیرد. باید توجه داشت که این کپی جایگزین (گواهی بهداشت گیاهی اصلی نیست. نسخه کپی تایید شده

معمولا برای مقاصد صادرات مجدد استفاده می شود.

۲,۲ جایگزینی گواهی بهداشت گیاهی

گواهی بهداشت گیاهی جایگزین ممکن است به درخواست صادر کننده برای یک محموله که گواهی بهداشت گیاهی قبلا صادر شده ، جایگزین گردد. جایگزینی گواهی بهداشت تنها در شرایط استثنایی انجام می شود (به عنوان مثال آسیب دیدن گواهی بهداشت گیاهی صادر شده، تغییر آدرس، کشور مقصد و یا مبادی ورودی، اطلاعات ناقص و یا نادرست) و باید توسط سازمان حفظ نباتات ملی که گواهی بهداشت گیاهی جایگزین را صادر می کند انجام شود.

در هر شرایطی، سازمان حفظ نباتات ملی صادر کننده گواهی بهداشت گیاهی باید از صادرکنندگان بخواهد که گواهی بهداشت گیاهی اصلی و هر کپی تایید شده برای محموله مورد نظر را به سازمان حفظ نباتات عودت نمایند.

سایر شرایط مربوط به جایگزینی گواهی بهداشت گیاهی عبارتند از:

- گواهی بهداشت گیاهی عودت یافته برای صدور گواهی بهداشت گیاهی جایگزین، باید توسط سازمان حفظ نباتات ملی ابطال شده و در سوابق حفظ گردد. گواهی بهداشت گیاهی جایگزین بهتر است که همان شماره گواهی قبلی را نداشته باشد و شماره گواهی قبلی بهتر است دوباره مورد استفاده قرار نگیرد.

- اگر امکان بازگرداندن گواهی بهداشت قبلی نباشد (به عنوان مثال گواهی اصلی مفقود شده و یا در کشور دیگری می باشد) ممکن است سازمان حفظ نباتات تصمیم به صدور گواهی بهداشت گیاهی جایگزینی بگیرد. گواهی بهداشت گیاهی جایگزین بهتر است که همان شماره گواهی قبلی را نداشته باشد ولی باید این توضیحات در قسمت توضیحات تکمیلی گواهی جایگزین قید گردد: ((این گواهی جایگزین گواهی بهداشت به شماره، صادره در تاریخ..... می باشد)).

۲,۳ تغییرات در گواهی بهداشت گیاهی:

انجام اصلاحات بر روی گواهی بهداشت صادرات مجاز نبوده و یا اینکه در حد خیلی محدود انجام می گیرد.

از انجام تغییرات بر روی گواهی بهداشت باید اجتناب شود چون ممکن است موجب عدم اطمینان در اعتبار گواهی بهداشت گیاهی شود. با این حال، در صورت لزوم این تغییرات باید تنها در گواهی بهداشت گیاهی اصلی و توسط سازمان حفظ نباتات صادر کننده گواهی بهداشت گیاهی انجام گیرد. این تغییرات باید حداقل بوده و توسط سازمان حفظ نباتات باید با پشت نویسی و مهر و تاریخ مورد تایید قرار گرفته باشد.

۳- التزامات کشورهای واردکننده و سازمان های حفظ نباتات ملی صادر کننده گواهی بهداشت گیاهی سازمان های حفظ نباتات ملی کشورهای وارد کننده ممکن است تنها برای اقلام مشمول مقررات، گواهی بهداشت گیاهی را الزامی نمایند که معمولاً شامل گیاهان و محصولات گیاهی می باشد اما ممکن است این اقلام مشمول مقررات کالاهای دیگری مانند کانتینرهای خالی، وسایل نقلیه و موجودات دیگرغیراز گیاهان در صورت وجود توجیهات فنی، نیز می باشد.

سازمان های حفظ نباتات ملی کشورهای وارد کننده بهتر است برای محصولات گیاهی که تاحدی فرآوری شده اند که احتمال انتقال آفات مشمول مقررات با آنها وجود ندارد و دیگر کالاهایی که نیازی به اتخاذ موازین بهداشت گیاهی ندارند، گواهی بهداشت گیاهی را الزامی نکنند. (بر اساس ماده ۶,۲ کنوانسیون بین المللی حفظ نباتات و استاندارد شماره ۳۲).

سازمان های حفظ نباتات ملی هنگامی که با کشورهای دارای مبادلات کشاورزی در مورد توجیه فنی برای نیاز به صدور گواهی بهداشت گیاهی تفاوت دیدگاه داشته باشند بهتر است موضوع با همفکری و مشورت دوجانبه صورت گیرد دارد. الزامات گواهی بهداشت گیاهی باید مطابق با اصول شفافیت، عدم تبعیض، ضرورت و توجیه باشد.

۳,۱ گواهی بهداشت گیاهی غیر قابل قبول

سازمان های حفظ نباتات ملی کشورهای وارد کننده نباید گواهی بهداشت گیاهی نامعتبر و جعلی را

بپذیرند. اطلاع رسانی لازم و به موقع به سازمان حفظ نباتات ملی کشور اظهار شده در گواهی بهداشت گیاهی در خصوص عدم پذیرش و یا مشکوک بودن گواهی بهداشت گیاهی مطابق با دستورالعمل موجود در استاندارد شماره ۱۳، صورت گیرد. در صورتیکه سازمان حفظ نباتات ملی کشور وارد کننده در خصوص پذیرش و اصالت گواهی بهداشت گیاهی مظنون باشد می تواند با همکاری فوری سازمان حفظ نباتات ملی کشور صادرکننده و یا صادرات مجدد در خصوص صحت و اصالت گواهی بهداشت گیاهی مذکور استعلام نماید. و سازمان حفظ نباتات ملی کشور صادرکننده و یا صادرات مجدد می بایست در صورت لزوم به اتخاذ اقدام لازم و بررسی سیستم صدور گواهی بهداشت گیاهی در جهت حصول اطمینان از صحت و اعتبار گواهی بهداشت گیاهی مبادرت ورزد.

۳,۱,۱ گواهی های بهداشت گیاهی نامعتبر

موارد ذیل موجب عدم اعتبار گواهی بهداشت گیاهی می گردد:

- اطلاعات ناقص یا نادرست
- اطلاعات غلط یا گمراه کننده
- اطلاعات متناقض و یا ناسازگار
- عدم مطابقت جمله بندی و ساختار اطلاعات با گواهی بهداشت گیاهی مدل کنوانسیون
- اطلاعات اضافه شده توسط افراد غیر مجاز
- حذف یا تغییرات غیر مجاز مانند عدم درج مهر، تاریخ و یا تایید ظهر نویسی (در صورت لزوم)
- انقضای مدت اعتبار
- ناخوانا بودن (به عنوان مثال بد نوشته شده، آسیب دیده)
- کپی تایید نشده
- گواهی بهداشت گیاهی برای گیاهان و کالاهای مشمول مقررات که واردات آنها ممنوع می باشد.

این موارد همچنین دلایلی بر رد گواهی های بهداشت گیاهی و یا درخواست برای اطلاعات

بیشتر می باشند.

۳,۱,۲ گواهی های بهداشت گیاهی تقلبی و جعلی

گواهی های بهداشت گیاهی تقلبی به طور معمول عبارتند از:

- گواهی بهداشت گیاهی صادر شده در فرم های نامعتبر
- گواهی بهداشت گیاهی که دارای تاریخ ، مهر ، آرم و امضاء نیست.
- گواهی بهداشت گیاهی توسط افراد غیر مجاز

گواهی بهداشت گیاهی تقلبی ، بی اعتبار می باشد. سازمان حفظ نباتات صادرکننده گواهی بهداشت گیاهی باید تدابیر حفاظتی جهت جلوگیری از جعل گواهی بهداشت گیاهی اتخاذ نماید. در مورد صدور گواهی بهداشت گیاهی الکترونیکی، تدابیر حفاظتی جهت جلوگیری از جعل بخشی از مکانیسم صدور این نوع گواهی بهداشت گیاهی می باشد. سازمان حفظ نباتات کشور صادر کننده در صورت اطلاع از موارد عدم تطابق می بایست اقدامات اصلاحی اتخاذ نماید.

۳,۲ شرایط واردات برای آماده سازی و صدور گواهی بهداشت گیاهی

کشورهای وارد کننده اغلب شرایط خاصی برای واردات دارند که می بایست گواهی بهداشت گیاهی بر همان اساس آماده و صادر گردد. مثال هایی از شرایط واردات کشورها در زیر آمده است:

الف- گواهی بهداشت می بایست به یک زبان خاص و یا یکی از زبان های مشخص شده توسط حفظ نباتات کشور وارد کننده تکمیل گردد. (البته، کشورها به پذیرش یکی از زبانهای رسمی FAO، ترجیحا انگلیسی تشویق می گردند).

ب- تعیین مدت زمان مجاز برای صدور گواهی بهداشت پس از بازرسی و یا ضدعفونی و مدت زمان بین صدور گواهی بهداشت گیاهی و ارسال محموله از کشور صادر کننده .

ج- گواهی بهداشت گیاهی باید تایپ شده باشد و چنانچه به صورت دستنویس تکمیل می گردد می بایست خوانا و با حروف بزرگ باشد .

د- تعیین واحدهای اندازه گیری درج شده در شرح و توصیف محموله و برای سایر مقادیر اظهار شده.

۴- ملاحظات ویژه برای تهیه و صدور گواهی بهداشت گیاهی

گواهی بهداشت گیاهی فقط توسط مأمورین دولتی که واجد شرایط فنی بوده و دارای اجازه مقتضی از سازمان حفظ نباتات باشند صادر می گردد.

گواهی بهداشت گیاهی تنها در صورت لحاظ شدن شرایط بهداشت گیاهی واردات صادر می گردد.

گواهی بهداشت گیاهی باید حاوی اطلاعات لازم برای شناسایی دقیق محموله مربوطه باشد.

گواهی بهداشت گیاهی باید فقط حاوی اطلاعات مربوط به مسائل بهداشت گیاهی باشد و نباید اظهارات مربوط به شرایط غیر بهداشت گیاهی مانند مسائل بهداشت حیوانات یا سلامت انسان، باقیمانده آفت کشها، رادیواکتیویته، اطلاعات تجاری (به عنوان مثال اعتبار نامه) و یا با کیفیت در گواهی بهداشت گیاهی درج شود.

برای ایجاد ارتباط بین گواهی بهداشت و اسناد غیر مرتبط به آن (مانند اعتبار نامه، بارنامه، گواهی های CITES)، یادداشت هایی در خصوص مدارک غیرمرتبط با گواهی بهداشت، با شماره، کد یا علائم شناسایی مربوط به مدارک مذکور باید به گواهی بهداشت پیوست گردد. این اسناد و یادداشت ها در صورت لزوم مورد بررسی قرار گرفته و نباید بخشی از گواهی بهداشت گیاهی در نظر گرفته نمی شود.

کلیه اطلاعات خواسته شده در گواهی بهداشت باید به طور صحیح و دقیق تکمیل گردد. به منظور جلوگیری از هرگونه سوء استفاده و تقلب در گواهی بهداشت در هر کادر خالی یک خط تیره و یا عبارت "non" درج شود.

برای صادرات مجدد محموله، اطلاعات خاصی مربوط به کشور مبدا ممکن است لازم باشد که ممکن است این اطلاعات در در گواهی بهداشت گیاهی برای صادرات موجود نباشد، (به عنوان مثال فقدان اطلاعات خاص برای توضیحات تکمیلی در گواهی بهداشت گیاهی صادرات، و یا در مواردیکه وجود گواهی بهداشت گیاهی، توسط کشور صادرات مجدد مورد نیاز نمی باشد). در چنین مواردی، اگر شرایط خاص مورد نیاز واردات در داخل کشور صادرات مجدد تامین نگردد، هیچ گواهی بهداشت گیاهی برای صادرات مجدد صادر نخواهد شد. با این حال، موارد ذیل ممکن است اعمال گردد:

- چنانچه وجود گواهی بهداشت گیاهی برای کشور صادرات مجدد، الزامی باشد، بنا به درخواست صادرکنندگان، سازمان حفظ نباتات ملی کشور مبدا می تواند اطلاعات توضیحات تکمیلی (به عنوان مثال نتایج حاصل از بازرسی در فصل رشد گیاه) را در گواهی بهداشت گیاهی درج نماید. این اطلاعات ممکن است جهت صدور گواهی بهداشت گیاهی برای صادرات مجدد، لازم باشد. این اطلاعات باید در بخش توضیحات تکمیلی زیرعنوان "اطلاعات رسمی و تکمیلی بهداشت گیاهی" (بخش ۵) قید گردد.

- چنانچه وجود گواهی بهداشت گیاهی برای کشور صادرات مجدد، مورد نیاز نباشد، بنا به درخواست صادرکننده، سازمان حفظ نباتات ملی کشور مبدا، باز هم می تواند گواهی بهداشت گیاهی صادر نماید. این حالت ممکن است برای محموله جهت صادرات مجدد به کشورهای دیگر به منظور ارائه اطلاعات لازم جهت تکمیل بخش توضیحات تکمیلی برای صدور گواهی بهداشت گیاهی صادرات مجدد در نظر گرفته شود. در هر دو مورد فوق، کشور صادرات مجدد باید اطمینان حاصل نماید که هویت محموله حفظ شده و در معرض خطر آلودگی قرار نگرفته باشد.

گواهی بهداشت گیاهی باید قبل از ارسال محموله صادر گردد، با این حال، ممکن است با رعایت شرایط ذیل، بعد از ارسال محموله صادر شود:

- حصول اطمینان از امنیت بهداشت گیاهی محموله و
- سازمان حفظ نباتات ملی کشور صادرات، نمونه برداری، بازرسی و ضدعفونی های لازم را مطابق با شرایط واردات قبل از ارسال محموله انجام داده باشد. اگر این ضوابط رعایت نگردد، گواهی بهداشت گیاهی صادر نمی گردد.

در صورتیکه گواهی بهداشت گیاهی پس از ارسال محموله، صادر شود، تاریخ بازرسی در صورت الزام توسط کشور واردکننده باید در بخش توضیحات تکمیلی درج گردد.

۵- دستورالعمل و شرایط تکمیل گواهی بهداشت گیاهی

اطلاعات لازم جهت تکمیل گواهی بهداشت گیاهی صادرات به شرح ذیل می باشد:

(عناوینی که به صورت درشت تر تایپ شده، مربوط به قسمتهای مختلف فرم گواهی بهداشت میباشد و در

زیر آن اطلاعات لازم جهت تکمیل هر قسمت ذکر گردیده است). اجزاء مختلف گواهی بهداشت به شرح ذیل می باشد:

شماره: _____ (NO.)

هر گواهی بهداشت گیاهی باید دارای یک شماره منحصر به فرد باشد که به منظور پیگیری محموله و شناسایی، نگهداری سوابق به کار می رود.

سازمان حفظ نباتات: _____ (Plant Protection Organization of)

در این قسمت نام سازمان رسمی (سازمان حفظ نباتات) و نام کشور (صادر کننده) که این گواهی را صادر نموده نوشته می شود (در فرمهای موجود به صورت چاپی درج شده است).

به سازمان حفظ نباتات: _____ (To: Plant Protection Organization(s) of)

در این قسمت نام کشور واردکننده نوشته می شود، در شرایطی که یک محموله از یک کشور ترانزیت شده و لازم است گواهی بهداشت داشته باشد و به کشور دیگری برود، باید نام کشور ترانزیتی و نام مقصد نهایی نوشته شود. باید توجه نمود که کلیه قوانین واردات یا ترانزیت هر کشور نیز رعایت شود. در شرایطی که محموله وارد و سپس به کشور دیگری صادرات مجدد می شود، باید نام هر دو کشور در گواهی بهداشت گیاهی درج شود مشروط به اینکه شرایط واردات هر دو کشور رعایت گردد.

.....

مشخصات محموله

نام و نشانی صادرکننده : _____ (Name and address of exporter)

این اطلاعات شامل نام و نشانی کامل صادرکننده محموله جهت بررسی و پیگیریهای بعدی توسط سازمان حفظ نباتات کشور صادرکننده می باشد. آدرس صادرکننده باید در کشور مبدا صادرات باشد. هنگامی که یک شرکت بین المللی و یا یک نشانی خارجی، صادرکننده محموله می باشد، نام و نشانی صادرکنندگان بومی و یا افرادی که مسئول حمل و نقل محموله می باشند، باید ذکر شود.

نام و نشانی اظهار شده گیرنده: _____
(Declared name and address of consignee)

نام و نشانی گیرنده محموله با جزئیات کامل در حد قابل شناسایی و مورد تأیید سازمان ملی حفظ نباتات کشور واردکننده در این قسمت نوشته می شود تا در صورت لزوم و در موارد عدم تطابق محموله با شرایط واردات بررسی و پیگیری موضوع برای سازمان ملی حفظ نباتات کشور واردکننده امکانپذیر باشد. چنانچه سازمان ملی حفظ نباتات کشور واردکننده عواقب و ریسک مربوطه را بپذیرد و اجازه دهد در صورتیکه گیرنده محموله ناشناس باشد، عبارت "To order" "به سفارش" مورد استفاده قرار گیرد. ممکن است کشور واردکننده این نشانی را لزوماً مکانی در کشور مقصد واردات اعلام نماید.

تعداد و نوع بسته ها: _____
(Number and description of packages)

در این قسمت تعداد و تشریح نوع بسته ها ذکر می گردد. جزئیاتی که در این قسمت درج می شود باید در حدی باشد که سازمان ملی حفظ نباتات (NPPO) کشور واردکننده بتواند به راحتی محموله و اجزاء آن را شناسایی نماید. در برخی موارد (به عنوان مثال دانه ها و چوب فله)، ممکن است کانتینرهای حمل و نقل و / یا واگنها به عنوان واحد بسته بندی در نظر گرفته شده و تعداد آنها ذکر می گردد (به عنوان مثال ۱۰ کانتینر). در خصوص محموله های فله، واژه "به صورت فله" یا "in bulk" ممکن است مورد استفاده قرار گیرد.

علائم مشخصه: _____
(Distinguishing marks)

در صورت نیاز برای شناسایی محموله، علائم مشخصه بسته بندی ها (به عنوان مثال تعداد بهرها، شماره سریال و یا نام های تجاری) و شماره شناسایی و نام وسایل حمل و نقل (به عنوان مثال شماره شناسایی

کانتینر یا واگن یا نام کشتی در مورد محموله های فله) در این قسمت از گواهی بهداشت می بایست درج گردد.

مبدأ : _____ (Place of origin)

منظور از مبدأ، محل‌های تولید یا پرورش گیاه می باشد یعنی جایی که احتمالاً گیاه در معرض آفات مشمول مقررات قرار گرفته است. در هر صورت نام کشور یا کشورهای مبدأ می بایست درج گردد. معمولاً مبدأ محموله در وضعیت بهداشتی محموله موثر بوده است. ممکن است کشورها خواستار تعیین و اعلام نام و کد منطقه عاری از آفت ، محل‌های تولید عاری از آفت یا سایت های تولید عاری از آفت در خصوص محموله مورد نظر باشند و جزئیات بیشتر مربوط به موارد فوق (مناطق، محل ها و سایت های تولیدی عاری از آفت) می بایست در قسمت توضیحات تکمیلی درج گردد.

اگر محموله ذخیره ، منتقل یا بسته بندی مجدد گردد ، وضعیت بهداشت گیاهی آن نیز به دلیل موقعیت جدید و احتمال آلودگی با آفات مشمول مقررات در یک دوره زمانی، تغییر خواهد کرد، همچنین وضعیت بهداشت گیاهی در صورت فرآوری ، ضدعفونی یا آفت زدایی کردن محموله که موجب حذف آفات احتمالی می گردد ، نیز تغییر خواهد کرد.

بنابراین ممکن است وضعیت بهداشت گیاهی یک محموله در بیش از یک مکان ، تحت تاثیر قرار گیرد، در چنین مواردی، همه مکانها، در صورت لزوم، و مبدأ اولیه آن در داخل پرانتز اعلام گردد، به عنوان مثال "کشور X به عنوان کشور صادرکننده ، (کشور Y به عنوان کشور مبدأ)" می بایست اعلام گردد.

اگر در یک محموله lot های متفاوتی با مبادی متفاوت از مکان های و یا از کشورهای مختلف وجود داشته باشد ، همه کشورها و مکان ها در صورت لزوم می بایست ذکر گردد. برای کمک به پیگیری های بعدی در چنین مواردی، مهمترین مکان مربوطه ، به عنوان مثال شرکت صادر کننده ای که سوابق در آنجا ذخیره می شود نیز مشخص می گردد.

اگر گیاهانی که به یک کشور وارد و یا در داخل آن حمل و نقل می گردند برای یک دوره زمانی خاص در آن کشور پرورش یابند (بسته به کالای مربوطه ، اما معمولاً یک فصل زراعی یا بیشتر)، مبداء این گیاهان ممکن است تغییر یابد مشروط به اینکه که وضعیت بهداشت گیاهی آن، بیشتر تحت تاثیر شرایط کشور یا محلی که رشد بیشتری در آنجا داشته ، قرار گرفته باشد.

وسيله نقلیه اظهار شده : _____ (Declared means of conveyance)

این بخش مربوط به چگونگی حمل و نقل کالا هنگام خروج از کشور صادرکننده گواهی بهداشت گیاهی اشاره دارد. عباراتی مثل کشتی (ocean vessel)، قایق (boat) ، هواپیما (aircraft)، جاده (road)، کامیون (truck) ، راه آهن (rail)، پست (mail)، و انتقال دستی (carried by hand) در این قسمت ذکر می گردد. در صورت اطلاع نام کشتی، شماره سفر دریایی و یا شماره پرواز هواپیما درج می گردد. وسیله حمل و نقل معمولاً بر اساس اظهارات صادرکننده در زمان صدور گواهی بهداشت گیاهی درج می گردد. که اغلب اولین وسیله حمل و نقل بعد از صدور گواهی بهداشت گیاهی صادرات می باشد.

اغلب در انتقال محموله ممکن است وسیله حمل و نقل تغییر یابد، به عنوان مثال یک کانتینر از کشتی به کامیون منتقل می شود. اگر محموله دارای علائم شناسایی باشد، کافی است فقط اولین وسیله حمل و نقل در این قسمت ذکر گردد. بنابر این ممکن است وسیله حمل و نقلی که به مقصد می رسد لزوماً همان وسیله نقلیه اظهار شده در گواهی بهداشت گیاهی نباشد.

محل ورود اظهار شده : _____ (Declared point of entry)

در این قسمت باید نام اولین منطقه پس از ورود به کشور مقصد نهایی و در صورت عدم وجود اطلاعات کافی نام کشور مقصد محموله ذکر می شود.

چنانچه محموله از طریق یک کشور دیگر ترانزیت می شود با توجه به شرایط ترانزیتی آن کشور ، در داخل پرانتز نام محل ورود به کشور ترانزیتی و در صورت عدم وجود اطلاعات کافی ، نام کشور ترانزیت نوشته می شود.

محل ورود معمولاً بر اساس اظهارات صادرکننده در زمان صدور گواهی بهداشت گیاهی درج می گردد.

محل ورود ممکن است به دلایل مختلف تغییر و ورود به کشور از یک مبداء ورود غیر از محل اعلام شده نباید به تنهایی به منزله عدم تطابق با شرایط واردات تلقی گردد. هرچند ، زمانی که سازمان ملی حفظ نباتات کشور واردکننده مبادی ورودی خاصی را در شرایط واردات محموله مشخص می کند یکی از همین نقاط باید به عنوان محل ورود گواهی بهداشت گیاهی اعلام گردد و محموله باید از طریق آن نقطه وارد شود.

نام محصول و مقدار اظهار شده: _____
(Name of produce and quantity

declared)

اطلاعاتی که در این قسمت ثبت می شود باید توضیحاتی دقیق و کافی از محموله باشد و باید شامل نام گیاه یا محصولات گیاهی یا سایر اقلام مشمول مقررات باشد. مقدار محموله و واحد آن باید تا حد امکان ، به طور دقیق اعلام شود تا سازمان ملی حفظ نباتات کشور واردکننده بتواند به راحتی مشخصات و محتویات محموله را بررسی نماید.

استفاده از کدهای بین المللی (کدهای گمرکی)، موجب تسهیل عملیات شناسایی می شود. همچنین در بیان وزن و مقدار محموله باید از واحدهای شناخته شده بین المللی (مانند سیستم متریک) استفاده نمود. با توجه به مصارف گوناگون محموله (جهت مصرف یا کاشت) و درجه فرآوری محصول (خشک یا تازه) ، شرایط بهداشت گیاهی متفاوت می باشد. مواردی که در این قسمت درج می گردد نباید مربوط به نام تجاری، اندازه و دیگر اصطلاحات تجاری باشد.

نام علمی گیاهان : _____
(Botanical name of plants:)

در این قسمت نام علمی پذیرفته شده گیاهان یا تولیدات گیاهی نوشته می شود. که این نام علمی باید حداقل در سطح جنس باشد ولی ترجیحاً نام علمی به طور کامل نوشته شود (نام علمی گیاهان به صورت ایتالیک نوشته شده و یا زیر نام جنس و گونه خط کشیده می شود و حرف اول نام جنس با حرف بزرگ و بقیه با حروف کوچک نوشته می شود .) در مواردی که محموله، ترکیبی از چند ماده گیاهی است، مثل خوراک دام ، سازمانهای ملی حفظ نباتات کشورهای وارد کننده و صادر کننده یک نام معمولی پذیرفته شده

که معرف محموله باشد و یا عبارت " Not applicable " و یا "N/A" را ثبت نمایند.

(Certifying

اظهار گواهی

statement)

بدینوسیله گواهی می شود که گیاهان یا تولیدات گیاهی یا سایر اقلام مشمول مقررات مطابق دستورالعملهای رسمی، مورد بازرسی/ تست آزمایشگاهی قرار گرفته و عاری از آفات و بیماریهای قرنطینه ای کشور وارد کننده تلقی می گردد و با موازین بهداشت گیاهی فعلی کشور واردکننده (چه در مورد آفات قرنطینه ای و چه آفات غیر قرنطینه ای مشمول مقررات) مطابقت دارد .

عملا محموله عاری از دیگر آفات می باشد. (بند اختیاری)

در اغلب موارد شرایط ویژه ای برای واردات وجود دارد و یا آفات و بیماریهای قرنطینه ای خاصی از کشور وارد کننده اعلام گردیده، این گواهی برای تأیید رعایت کامل قوانین و مقررات کشور واردکننده تلقی می گردد و درجایی که شرایط خاصی برای واردات وجود ندارد، سازمان حفظ نباتات کشور صادرکننده گواهی می نماید که وضعیت بهداشت گیاهی این محموله عاری از آفات و بیماریهای مربوطه می باشد.

سازمان حفظ نباتات کشور صادرکننده ممکن است بند اختیاری را در گواهی بهداشت گیاهی خود برای صادرات اضافه نمایند. سازمان حفظ نباتات کشور وارد کننده نمی تواند درخواست کند که بند اختیاری اضافه گردد.

منظور از دستورالعملهای رسمی مربوطه ، دستورالعملهایی است که توسط سازمان حفظ نباتات یا افراد ذیصلاح تعیین شده از سوی سازمان حفظ نباتات برای گواهی بهداشت گیاهی مورد استفاده قرار می گیرد. این دستورالعملها باید مطابق با استانداردهای کنوانسیون بین المللی حفظ نباتات (ISPMS) باشد. دستورالعملهای تعیین شده از سوی سازمان حفظ نباتات کشور وارد کننده مطابق با استانداردهای بین المللی موازین بهداشت گیاهی مربوطه باشد.

منظور از جمله ((عاری از آفات و بیماریهای قرنطینه ای تلقی می گردد)) این است که محموله با توجه به دستورالعملهای بهداشت گیاهی مربوطه تا آنجا که از نظر تعداد و کمی قابل کشف بوده، عاری از آفات و

بیماریهای قرنطینه ای می باشد. این موضوع نباید به معنی عاری بودن مطلق محموله از آفات و بیماریهای قرنطینه ای تفسیر شود بلکه با توجه به دستورالعملهای بهداشت گیاهی مربوط به کشف یا آفت زدایی محموله به این باور می رسیم که در این محموله آفات قرنطینه ای وجود ندارد. باید توجه داشت که دستورالعملهای بهداشت گیاهی دارای عدم قطعیت ذاتی و تنوع بوده و احتمال اینکه آفتی در محموله بوده که کشف یا آفت زدایی نشده وجود دارد. این عدم قطعیت و احتمال باید در تدوین دستورالعملهای مربوطه در نظر گرفته شود.

در برخی از موارد که از تیمار پرتو دهی استفاده شده است، مراحل زنده آفات هدف ممکن است در محموله وجود داشته باشد. چنانچه محموله بر اساس استاندارد بین المللی موازین بهداشت گیاهی شماره ۱۸ مورد پرتو دهی قرار گرفته باشد (ISPM18) و تیمار مناسب برای رسیدن به پاسخ های مورد نظر استفاده شده باشد، اعتبار این بخش از گواهی بهداشت گیاهی از بین نمی رود و کشف مراحل زنده آفت هدف به عنوان عدم تطابق با شرایط ورود در نظر گرفته نمی شود.

" موازین بهداشت گیاهی " به طور رسمی توسط کشور وارد کننده با عنوان شرایط واردات به منظور جلوگیری از ورود و / یا گسترش آفات تعیین می شود. شرایط قرنطینه ای واردات می بایست قبلاً توسط سازمان حفظ نباتات کشور وارد کننده در قانون، مقررات یا در هر جای دیگر (به عنوان مثال مجوز واردات و ترتیبات دو جانبه و غیره) مشخص شده باشد.

عبارت "کشورهای وارد کننده طرف قرارداد" اشاره به دولت هایی دارد که به IPPC ملحق شده اند.

توضیحات تکمیلی (Additional Declaration)

در این قسمت شرایط خاص محموله در ارتباط با آفات مشمول مقررات ثبت می شود. این توضیحات باید مختصر و مفید باشد. سازمان حفظ نباتات کشور وارد کننده باید نیاز به توضیحات تکمیلی را مورد بررسی قرار داده نباید مضامینی شبیه آنچه که در بخش اظهار گواهی (certifying statement) آمده را در این قسمت از گواهی بهداشت گیاهی الزامی نمایند. متن توضیحات تکمیلی ممکن است در مقررات گیاهی، مجوز واردات و یا موافقت نامه های دو جانبه مشخص گردد. ضد عفونی نباید در این بخش درج گردد شرایط

ضدعفونی باید در بخش مربوطه در گواهی بهداشت گیاهی نشان داده می شود.

توضیحات تکمیلی تنها شامل اطلاعات خاص بهداشت گیاهی تعیین شده توسط سازمان حفظ نباتات کشور وارد کننده و یا با درخواست صادر کننده برای اهداف صدور گواهی بهداشت گیاهی در آینده بوده و نباید حاوی اطلاعاتی که در بخشهای دیگر گواهی بهداشت گیاهی مانند بخش اظهار گواهی یا ضدعفونی به نحوی آمده است. در صورتی که سازمان حفظ نباتات کشور وارد کننده در شرایط واردات اجازه انتخاب یکی از چند گزینه (مثلا برای ضد عفونی) رامی دهد، سازمان حفظ نباتات کشور صادر کننده باید در قسمت توضیحات تکمیلی گزینه استفاده شده را مشخص نماید.

پیوست ۲ مثال هایی از متن انواع مختلف توضیحات تکمیلی که اغلب توسط سازمان های ملی حفظ نباتات کشور های وارد کننده الزامی تعیین شده را نشان می دهد. هنگامی که سازمان های ملی حفظ نباتات در نظر دارند متن خاصی را برای توضیحات تکمیلی الزامی نمایند بهتر است از نمونه جمله بندی های استاندارد ارائه شده در این پیوست استفاده نمایند .

در صورتیکه سازمان حفظ نباتات کشور وارد کننده برای واردات یک محموله اخذ مجوز واردات را الزامی نماید شماره این مجوز واردات جهت تسهیل در پیگیری های بعدی، می تواند در این بخش درج گردد. چنانچه گواهی بهداشت گیاهی برای صادرات پس از ارسال محموله صادر گردد(بر اساس توافقات بین کشورها)، و سازمان حفظ نباتات کشور وارد کننده درج زمان بازرسی در گواهی بهداشت را الزامی نماید ، تاریخ مذکور باید در این بخش از گواهی بهداشت گیاهی نوشته شود.

زمانیکه اطلاعات رسمی تکمیلی بهداشت گیاهی برای اهداف صدور گواهی بهداشت گیاهی در آینده ، از جمله صادرات مجدد (بخش ۴ را ببینید) نیز مورد استفاده قرار گیرد، این اطلاعات باید در این قسمت از گواهی بهداشت گیاهی ارائه گردد. اطلاعات مذکور باید صورت مشخص از توضیحات تکمیلی اصلیمورد نیاز کشور وارد کننده ، مجزا شده و باید تحت زیر عنوان " اطلاعات رسمی تکمیلی بهداشت گیاهی" (Additional official phytosanitary information) درج گردد.

۳. روش آفت زدایی و یا رفع آلودگی (ضدعفونی) (Disinfestation and/or Disinfection)

Treatment)

مطالب این قسمت به شرح ذیل است:

تاریخ : تاریخی که محموله ضدعفونی شده در این قسمت درج می گردد. نام ماهها باید به صورت کامل

نوشته شود به طوری که ماه، روز و سال اشتباه گرفته نشوند

روش درمان: نوع درمان انجام شده روی محموله (به عنوان مثال ضدعفونی حرارتی، پرتودهی و ...).

ماده شیمیایی (ماده موثره) : ماده موثره مواد شیمیایی مورد استفاده در درمان (ضدعفونی) .

مدت زمان و درجه حرارت : طول مدت و درجه حرارت درمان.

غلظت : غلظت و دوز درمان استفاده شده.

اطلاعات تکمیلی : هر گونه اطلاعات اضافی مربوطه.

این قسمت شامل عملیات آفت زدایی و یا رفع آلودگی قابل قبول کشور واردکننده بوده که درکشور

صادرکننده و یا درکشور ترانزیتی تحت نظارت سازمانهای ملی حفظ نباتات مربوطه انجام می شود ، تا

شرایط خاص کشور واردکننده را احراز نماید.

در خصوص پرتودهی باید به ضوابط استاندارد شماره ۱۸ (ISPM18) توجه شود.

(Stamp of organization)

مهر سازمان:

مهر، آرم و علامت شناسایی رسمی سازمان حفظ نباتات کشوری که گواهی بهداشت گیاهی را صادر می

کند می بایست روی گواهی بهداشت باشد. سازمان ملی حفظ نباتات معمولا از یک فرم مهر، آرم یا علامت

شناسایی استفاده می کنند. که ممکن است روی برگ گواهی بهداشت گیاهی چاپ شده باشد و یا اینکه

توسط مقامات رسمی پس از تکمیل فرم مهرزده شود. در هنگام مهرزدن باید دقت شود که این مهرروی

اطلاعات ضروری گواهی بهداشت قرار نگیرد.

نام مأمور صادر کننده گواهی بهداشت، تاریخ و امضاء : (Name of authorized officer, date and

signature)

نام مأمور صادرکننده گواهی بهداشت باید به صورت تایپ شده و یا با خط خوانا و باحروف درشت دراین

قسمت نوشته شود. تاریخ نیز یا به صورت تایپ شده، مهر خورده و یا باحروف و اعداد درشت و خوانا ثبت

گردد. نام ماهها باید به صورت کامل نوشته شود به طوری که ماه، روز و سال اشتباه گرفته نشوند.

اگر چه بخش های گواهی بهداشت گیاهی برای صادرات ممکن است از پیش تکمیل شود، ولی تاریخ درگواهی بهداشت باید دقیقاً مطابق تاریخ صدور (امضاء) باشد. در صورت درخواست سازمان حفظ نباتات کشور وارد کننده، سازمان حفظ نباتات کشور صادر کننده باید قادر به بررسی صحت امضا مامورین صادرکننده گواهی بهداشت گیاهی باشد. گواهی گیاهی باید بلافاصله پس از تکمیل امضا شود.

وقتی که گواهی های بهداشت گیاهی الکترونیکی صادر می شوند، داده های گواهی بهداشت باید توسط سازمان حفظ نباتات کشور صادر کننده تایید گردد. این فرایند احراز هویت معادل امضای مأمور صادرکننده گواهی بهداشت و مهر، آرم و یا علامت شناسایی می باشد. تایید داده های گواهی بهداشت الکترونیکی معادل گواهی بهداشت گیاهی تکمیل شده برای صادرات می باشد.

اظهار تعهدات مالی: (Financial liability statement)

گنجاندن اظهار تعهدات مالی در گواهی بهداشت گیاهی اختیاری بوده و بنا به صلاحدید سازمان حفظ نباتات کشور صادر کننده می باشد.

۶. نکات مربوط به موقعیت های صادرات مجدد و ترانزیت

گواهی بهداشت گیاهی برای صادرات مجدد در همه موارد به غیر از متن اظهار گواهی (certifying statement)، مشابه گواهی بهداشت گیاهی برای صادرات است. درقسمت اظهار گواهی در گواهی بهداشت گیاهی برای صادرات مجدد، سازمان حفظ نباتات ملی کشور صادرات مجدد نشان می دهد با قرار دادن علامت تیک یا ضربدر در قسمت مربوطه مشخص می نماید که آیا گواهی بهداشت گیاهی صادرات مجدد همراه با گواهی بهداشت گیاهی اصلی است یا نسخه تایید شده آن، آیا محموله بسته بندی مجدد شده یا خیر، آیا کانتینر های حمل محموله اصلی هستند یا تغییر کردند، و این که آیا بازرسی های اضافی انجام شده است یا خیر.

اگر هویت گیاهان، محصولات گیاهی یا سایر اقلام مشمول مقررات در محموله حفظ نشود یا محموله در معرض خطر آلودگی قرار گرفته باشد، و یا کالا فرآوری شده و ماهیت آن تغییر یافته، گواهی بهداشت

گیاهی برای صادرات مجدد صادر نخواهد شد. سازمان حفظ نباتات ملی کشور صادرات مجدد، بنا به درخواست صادر کنندگان، ممکن است اقدامات بهداشت گیاهی مناسبی انجام دهد و در صورتی که سازمان حفظ نباتات ملی اطمینان حاصل کند که شرایط واردات گیاهی کشور وارد کننده لحاظ گردیده، برای آن باید گواهی بهداشت گیاهی برای صادرات صادر کند. محل مبدا اصلی نیز باید در داخل پرانتز در گواهی بهداشت گیاهی قید گردد.

اگر سازمان حفظ نباتات ملی کشور صادرات مجدد ارائه گواهی بهداشت گیاهی برای واردات یک محموله را الزامی نداند اما برای سازمان حفظ نباتات ملی کشور مقصد ارائه گواهی بهداشت گیاهی الزامی باشد، وچنانچه الزامات مورد نیاز واردات (شرایط واردات) را بتوان با بازرسی های چشمی و یا انجام تست های آزمایشگاهی تامین نمود، کشور صادرات مجدد ممکن است یک گواهی بهداشت گیاهی صادرات که محل مبدا اصلی نیز در داخل پرانتز در گواهی بهداشت گیاهی قید شده را صادر نماید.

۶،۱ نکات مربوط به صدور گواهی بهداشت گیاهی صادرات مجدد :

هنگامی که یک محموله به یک کشور وارد شده، سپس به کشور دیگر صادر می شود، سازمان حفظ نباتات ملی کشور صادرات مجدد، بنا به درخواست صادر کنندگان، ممکن است گواهی بهداشت گیاهی صادرات مجدد (مدل موجود در پیوست ۲) صادر کند. سازمان حفظ نباتات ملی در صورتیکه اطمینان حاصل کند که شرایط واردات کشور واردکننده لحاظ گردیده، می تواند گواهی بهداشت گیاهی صادرات مجدد، صادر نماید. اگر محموله ذخیره، تقسیم، ترکیب با سایر محموله و یا مجددا بسته بندی شود، چنانچه محموله در معرض خطر آلودگی به آفات قرار نگرفته باشد، باز هم می توان گواهی بهداشت گیاهی صادرات مجدد برای آن محموله صادر نمود. چنانچه محموله با سایر محموله ترکیب شود، تمام قسمت های مربوطه اضافه شده به این محموله باید همان شرایط واردات گیاهی کشور واردکننده را داشته باشد.

قبل از صدور گواهی بهداشت گیاهی صادرات مجدد، سازمان حفظ نباتات ملی به محض ورود محموله، ابتدا باید گواهی بهداشت گیاهی اصلی و یا کپی تایید شده آن را بررسی نموده دقت نماید که شرایط واردات این محموله در کشور مقصد به نسبت شرایطی که گواهی بهداشت گیاهی یا کپی تایید شده آن

تضمین کرده ، سختگیرانه تر، مشابه و یا آسان تر می باشد.

اگر محموله است مجددا بسته بندی شود یا دوباره بارگیری شود ، به گونه ای که هویت آن تحت تأثیر قرار گیرد و یا احتمال آلودگی برای آن وجود داشته باشد، انجام بازرسی های اضافی الزامی می باشد. اگر محموله بسته بندی مجدد نشود و امنیت بهداشت گیاهی محموله حفظ شود، سازمان حفظ نباتات ملی کشور صادرات مجدد دو گزینه در رابطه با بازرسی محموله برای صادرات مجدد در پیش رو دارد:

❑ اگر شرایط قرنطینه ای واردات ، مشابه یا آسان تر باشد، سازمان حفظ نباتات ملی کشور صادرات مجدد ، انجام بازرسی های اضافی را الزامی نمی داند.

❑ اگر شرایط قرنطینه ای واردات ، متفاوت و یا سختگیرانه تر باشد، سازمان حفظ نباتات ملی کشور صادرات مجدد ، ممکن است به منظور حصول اطمینان از تطابق محموله با شرایط قرنطینه ای کشور وارد کننده ،(مشروط به اینکه با انجام بازرسی بیشتر بتوان شرایط وارد کننده را لحاظ نمود) بازرسی های اضافی را انجام دهد.

کشور مقصد ممکن است شرایط شرایط قرنطینه ای خاصی داشته باشد (به عنوان مثال بازرسی در فصل رشد ، تست خاک) که نمی تواند توسط کشور صادرات مجدد انجام شود. در چنین مواردی، کشور صادرات مجدد، باز هم قادر به صدور گواهی بهداشت گیاهی برای صادرات و یا گواهی بهداشت گیاهی برای صادرات مجدد می باشد مشروط به اینکه :

○ یا اطلاعات خاص مبنی بر تطابق محموله با شرایط قرنطینه ای اعلام شده کشور مقصد، در گواهی بهداشت گیاهی صادرات اصلی محموله صادره توسط کشور مبداء درج شده باشد.

○ و یا اقدام جایگزین بهداشت گیاهی (مانند تست آزمایشگاهی یا ضدعفونی) که به عنوان معادل وهم ارز شرایط قرنطینه ای اعلام شده کشور مقصد تلقی می شود را بتوان انجام داد.

توضیحات تکمیلی در گواهی های بهداشت گیاهی برای صادرات مجدد که در صورت نیاز باید اساس فعالیت

های سازمان حفظ نباتات ملی کشور صادرات مجدد درج گردد. توضیحات تکمیلی گواهی بهداشت گیاهی اصلی و یا کپی تایید شده آن نباید به گواهی بهداشت گیاهی صادرات مجدد منتقل شود.

هنگامی که صادرات مجدد به طور معمول (روتین) انجام می شود، و یا آغاز شده است، ممکن است بین سازمان های ملی حفظ نباتات کشور مبدأ و صادرات مجدد روش های مناسب برای لحاظ نمودن شرایط قرنطینه ای و بهداشت گیاهی مورد توافق قرار گیرد و این موضوع ممکن است شامل تبادل مکاتبات و موافقتنامه های کتبی بین سازمان های ملی حفظ نباتات مربوطه درخصوص اقدامات قرنطینه ای و بهداشت گیاهی مورد استفاده در کشور مبدأ (به عنوان مثال بازرسی در فصل رشد، تست خاک) در جهت تضمین لحاظ نمودن شرایط واردات کشور مقصد صورت گیرد.

گواهی بهداشت گیاهی صادرات مجدد بانضمام گواهی بهداشت گیاهی اصلی و یا کپی تایید شده آن باید همراه محموله باشد.

هنگامی که گواهی بهداشت گیاهی صادرات مجدد صادر می شود، سازمان حفظ نباتات ملی کشور صادرات مجدد در خصوص رسیدگی به اموری مانند تقسیم، ترکیب، بسته بندی، یا ذخیره سازی محموله تضمین می کند.

اگر محموله است تقسیم شده و محموله های حاصله به طور جداگانه، صادرات مجدد گردد، گواهی بهداشت گیاهی صادرات مجدد و کپی تایید شده گواهی بهداشت گیاهی کشور مبدأ صادرات لازم است که همراه تمامی این محموله ها باشد. گواهی بهداشت گیاهی صادرات مجدد باید بلافاصله پس از تکمیل امضا شود.

۶,۲ ترانزیت

اگر محموله ای از طریق یک کشور در ترانزیت باشد، سازمان حفظ نباتات ملی کشور ترانزیتی است تنها در صورتی دخالت خواهد کرد که خطرات برای کشور ترانزیتی وجود داشته باشد (ISPM شماره ۲۵).

اگر امنیت بهداشت گیاهی محموله در طول ترانزیت به خطر بیافتد، و سازمان حفظ نباتات ملی کشور ترانزیتی درخواست مداخله در موضوع را دریافت نماید، سازمان حفظ نباتات ملی ممکن است گواهی بهداشت گیاهی برای صادرات محموله فوق مطابق با مفاد مذکور در این استاندارد را صادر نماید.

تغییر وسایل حمل و نقل در طول ترانزیت و یا انتقال دو یا چند محموله در یک وسیله حمل و نقل به عنوان دلایلی برای صدور گواهی بهداشت گیاهی تلقی نمی گردد، مگر اینکه امنیت بهداشت گیاهی محموله به خطر بیافتد.

کشورهای وارد کننده ممکن است شرایط بهداشت گیاهی خاصی برای واردات (به عنوان مثال نیاز به مهر و موم، بسته بندی خاص) خطاب به کشور های صادرکننده داشته باشند که در صورت شناسایی خطرات خاص برای واردات محموله ترانزیت از طریق کشورهای دیگر صورت گیرد.

ANNEX 1: Model phytosanitary certificate for export

No. _____
Plant Protection Organization of _____
TO: Plant Protection Organization(s) of _____

I. Description of Consignment

Name and address of exporter: _____
Declared name and address of consignee: _____
Number and description of packages: _____
Distinguishing marks: _____
Place of origin: _____
Declared means of conveyance: _____
Declared point of entry: _____
Name of produce and quantity declared: _____
Botanical name of plants: _____

This is to certify that the plants, plant products or other regulated articles described herein have been inspected and/or tested according to appropriate official procedures and are considered to be free from the quarantine pests specified by the importing contracting party and to conform with the current phytosanitary requirements of the importing contracting party, including those for regulated non-quarantine pests.

They are deemed to be practically free from other pests.*

II. Additional Declaration

[Enter text here]

III. Disinfestation and/or Disinfection Treatment

Date _____ Treatment _____ Chemical (active ingredient) _____
Duration and temperature _____
Concentration _____
Additional information _____

Place of issue _____
(Stamp of Organization) Name of authorized officer _____
Date _____ (Signature)

No financial liability with respect to this certificate shall attach to _____ (name of Plant Protection Organization) or to any of its officers or representatives.*

*Optional clause

ANNEX 2: Model phytosanitary certificate for re- export

No. _____
Plant Protection Organization of _____ (contracting party of re-export)
TO: Plant Protection Organization(s) of _____ (contracting party(ies) of import)

I. Description of Consignment

Name and address of exporter: _____
Declared name and address of consignee: _____
Number and description of packages: _____
Distinguishing marks: _____
Place of origin: _____
Declared means of conveyance: _____
Declared point of entry: _____
Name of produce and quantity declared: _____
Botanical name of plants: _____

This is to certify that the plants, plant products or other regulated articles described above _____ were imported into (contracting party of re-export) _____ from _____ (contracting party of origin) covered by Phytosanitary certificate No. _____, *original ☐ certified true copy ☐ of which is attached to this certificate; that they are packed ☐ repacked ☐ in original ☐ *new ☐ containers, that based on the original phytosanitary certificate ☐ and additional inspection ☐, they are considered to conform with the current phytosanitary requirements of the importing contracting party, and that during storage in _____ (contracting party of re-export), the consignment has not been subjected to the risk of infestation or infection.

*Insert tick in appropriate ☐ boxes

II. Additional Declaration

[Enter text here]

III. Disinfestation and/or Disinfection Treatment

Date _____ Treatment _____ Chemical (active ingredient) _____
Duration and temperature _____
Concentration _____
Additional information _____

Place of issue _____
(Stamp of Organization) Name of authorized officer _____
Date _____ (Signature)

No financial liability with respect to this certificate shall attach to _____ (name of Plant Protection Organization) or to any of its officers or representatives.**

**Optional clause

این ضمیمه در جلسه نهم کمیسیون موازین بهداشت گیاهی در آوریل سال ۲۰۱۴. به تصویب رسید این ضمیمه فقط برای مطالعه بیشتر بوده و بخشی از این استاندارد نمی باشد.

ضمیمه ۱: گواهی بهداشت الکترونیکی، اطلاعات در مورد طرح های XML استاندارد و مکانیزم تبادل (۲۰۱۴)

مقدمه :

گواهی بهداشت گیاهی الکترونیکی معادل الکترونیکی گواهی بهداشت گیاهی در فرم های کاغذی می باشد و در صورت پذیرش توسط سازمان ملی حفظ نباتات کشور وارد کننده ، مورد استفاده قرار می گیرد. وقتی که گواهی بهداشت گیاهی الکترونیکی توسط سازمان ملی حفظ نباتات کشور صادرکننده و یا صادرات مجدد ، صادر می شود ، باید مستقیما و بلافاصله در دسترس سازمان ملی حفظ نباتات کشور وارد کننده قرار گیرد. تمامی الزامات و دستورالعملهای این استاندارد در مورد گواهی بهداشت گیاهی الکترونیکی نیز صدق می کند.

برای استفاده از گواهی بهداشت گیاهی الکترونیکی، سازمانهای ملی حفظ نباتات باید سیستمی برای صدور، انتقال و دریافت گواهی بهداشت گیاهی الکترونیکی بر مبنای استفاده از (XML)، ساختار پیام و محتویات های استاندارد شده و پروتکل تبادل استاندارد طراحی نمایند .

این ضمیمه راهنمایی در خصوص این عناصر فراهم می کند جهت کسب اطلاعات بیشتر به وب سایت IPPC (<http://ePhyto.ippc.int>) مراجعه نمایید. این لینک ها در متن به عنوان "لینک ۱"، "لینک ۲" و غیره اشاره شده است.

سیستم برای تولید گواهی بهداشت گیاهی الکترونیکی باید دارای اجزای هماهنگ زیر باشد.

۱. ساختار پیام XML

سازمانهای ملی حفظ نباتات باید از کنسرسیوم وب جهان شمول (WC3) XML (لینک ۱) برای تبادل

اطلاعات گواهی بهداشت گیاهی الکترونیکی استفاده کنند.

ساختار XML پیام بهداشت گیاهی بر اساس مرکز سازمان ملل متحد برای تسهیل تجارت و کسب و کار الکترونیکی (CEFACT / UN) موازین بهداشتی و بهداشت گیاهی (SPS) XML schema (لینک ۲) و نقشه برداری داده ها در XML می باشد که نشان می دهد این داده ها در چه مکانی در XML باید قرار داده شوند.

مکانیابی داده های XML بهداشت گیاهی تولید گواهی گیاهی الکترونیکی برای صادرات (لینک ۳) و گواهی بهداشت گیاهی الکترونیکی برای صادرات مجدد (لینک ۴) را امکانپذیر می سازد.

۲. محتویات XML Schema

به منظور تسهیل در ارتباطات الکترونیکی به صورت خودکار و پردازش داده های گواهی بهداشت گیاهی، سازمانهای ملی حفظ نباتات به استفاده از اصطلاحات، کدها و متنهای استاندارد (هماهنگ) برای داده ها در ارتباط با پیام XML برای گواهی گیاهی الکترونیکی توصیه می شوند. استفاده از متن آزاد (به عنوان مثال غیر استاندارد) باید محدود به زمانی باشد که کد مناسب در دسترس می باشد.

برای تاریخ ها و نام کشور، متن هماهنگ در دسترس بوده و پیش بینی می شود هیچ متنی دیگری مورد نیاز نیست.

برای نام علمی گیاهان و آفات، توضیحات محموله، ضدعفونی، توضیحات تکمیلی و نقاط ورودی، لیست گسترده ای از کدها و متون هماهنگ در دسترس قرار خواهد گرفت. سایر متون چنانچه در داخل لیست مربوطه نباشد مورد استفاده قرار خواهد گرفت.

فرایند نگهداری و به روز رسانی فهرست واژگان و اصطلاحات هماهنگ در حال تکمیل بوده و در سایت IPPC (<http://ePhyto.ippc.int>) شرح داده شده است. از سازمان های ملی حفظ نباتات برای ارسال پیشنهاد با استفاده از این فرایند درخواست همکاری خواهد شد.

برای داده هایی غیر از موارد فوق الذکر، نیازی به استفاده از واژگان و اصطلاحات هماهنگ نیست و میتوان

آنها را درج نمود. جزئیات بیشتر در مورد اطلاعات که باید به عنوان داده ها در پیام XML درج شوند در زیر ارائه شده است.

۲,۱ نام کشور:

برای نام کشور ها (به عنوان مثال کشور مبدأ، صادرات، صادرات مجدد، ترانزیت و مقصد) بهتر است که کد دو حرف کشور مربوط به سازمان بین المللی استاندارد (ISO) (لینک ۶) مورد استفاده قرار گیرد.

۲,۲ نام علمی گیاهان و آفات:

برای نام علمی گیاهان و محصولات گیاهی در محموله و آفات مشمول مقررات، بهتر است از پایگاه اطلاعاتی نام علمی موجود در وب سایت IPPC (<http://ePhyto.ippc.int>) (لینک ۷) استفاده گردد.

۲,۳ شرح محموله:

نوع کالا و نحوه بسته بندی باید در شرح محموله گنجانده شود. بهتر است در این قسمت از اصطلاحات هماهنگ نوع کالا (لینک ۸) استفاده گردد. همچنین تشویق می گردد برای بیان نوع بسته بندی از اصطلاحات مربوط به کمیسیون اقتصادی سازمان ملل متحد برای اروپا (UNECE) (پیشنهاد ۲۱ (لینک ۹) استفاده گردد.

سایر آیتم های مربوط به شرح محموله ممکن است شامل موارد ذیل باشد:

- وزن، حجم و ارتفاع (که تشویق می گردد از پیشنهادات UNECE ۲۰ (لینک ۱۰) استفاده گردد.
- اظهار وسیله نقلیه (که تشویق می گردد از پیشنهادات UNECE ۱۹ (لینک ۱۶) استفاده گردد.
- اظهار مبدأ ورود (که تشویق می گردد از کد سازمان ملل متحد برای تجارت و حمل و نقل (سازمان ملل متحد / LOCODE) (لینک ۱۵) و یا نام کشور استفاده گردد.

۲,۴ ضد عفونی (آفت زدایی):

نوع ضد عفونی با استفاده از واژگان هماهنگ IPPC برای انواع ضد عفونی (لینک ۱۱) درج می گردد. نوع

ماده موثره بهتر است با استفاده از شاخص آفت کش ها مربوط به codex (لینک ۱۲) مشخص شود. در خصوص سایر پارامترها (به عنوان مثال غلظت، دوز، درجه حرارت و مدت زمان ضدعفونی) تشویق می گردد از پیشنهادات UNECE ۲۰ (لینک ۱۳) استفاده گردد.

۲,۵ توضیحات تکمیلی:

جمله بندی های استاندارد توصیه شده برای توضیحات تکمیلی در ضمیمه ۲ ارائه و بهتر است از کدهای IPPC برای توضیحات تکمیلی (لینک ۱۴) استفاده گردد. متون دیگری ممکن است برای توضیحات تکمیلی مورد استفاده قرار گیرد که در وب سایت IPPC و یا مواردی خارج از لیست پیشنهادی باشد.

۲,۶ نام مامور مجاز:

نام مامور مجاز برای صدور گواهی بهداشت گیاهی الکترونیکی باید در گواهی درج گردد.

۳. مکانیسم ایمن تبادل داده ها:

سازمان ملی حفظ نباتات مسئول امنیت فناوری اطلاعات ملی (IT) سیستم مورد استفاده برای تولید گواهی بهداشت گیاهی الکترونیکی در کشور خود می باشد.

در زمان انتقال، داده ها باید رمزگذاری شود تا در خصوص صحت و امنیت تبادل الکترونیکی داده های گواهی بهداشت گیاهی الکترونیکی بین NPPO ها اطمینان حاصل شود. سازمانهای ملی حفظ نباتات باید پروتکل امن با حداقل رمزگذاری ۱۲۸ بیتی استفاده کنید. قبل از انتقال، داده های گواهی بهداشت گیاهی الکترونیکی ممکن است مورد رمزگذاری های اضافی (لینک ۱۷) قرار گیرد تا پس از انتقال دست نخورده باقی بماند.

انتقال داده ها از طریق اینترنت از سازمان ملی حفظ نباتات کشور صادرکننده به سازمان ملی حفظ نباتات کشور واردکننده باید با استفاده از مکانیسم های IT مطمئن (به عنوان مثال SOAP, S, MIME / FTP, REST) با استفاده از سیستم های سازگار با یکدیگر صورت گیرد.

سازمان ملی حفظ نباتات کشور صادرکننده باید شماره گواهی بهداشت گیاهی الکترونیکی را به صادر کننده اعلام نماید.

ارتباطات در خصوص وضعیت تبادل پیام بین سازمانهای ملی حفظ نباتات باید تابع موازین سازمان ملل متحد / CEFACT (لینک ۱۸) صورت گیرد.

سازمانهای ملی حفظ نباتات مسئول ارتقاء و نگهداری سیستم های خود برای تبادل اطلاعات به منظور صدور گواهی بهداشت گیاهی الکترونیکی می باشند. در مواردی که مکانیزم تبادل اطلاعات به دلیل تعمیر و نگهداری یا عدم کارکرد غیر منتظره در سیستم به حالت تعلیق درآید، سازمان ملی حفظ نباتات باید در اسرع وقت به دیگر سازمانهای ملی حفظ نباتات اطلاع رسانی نماید.

۴. گواهی بهداشت گیاهی الکترونیکی برای صادرات مجدد :

در سیستم کاغذی، اصل گواهی بهداشت گیاهی و یا کپی گواهی شده آن می بایست منضم به گواهی بهداشت گیاهی صادرات مجدد باشد. در صورتی که گواهی بهداشت گیاهی کاغذی و الکترونیکی هر دو در حال استفاده هستند، شرایط زیر باید رعایت شود:

۴،۱ گواهی بهداشت گیاهی الکترونیکی صادرات مجدد با گواهی بهداشت گیاهی اصلی برای صادرات در فرم الکترونیکی:

وقتی که هر دو نوع گواهی بهداشت گیاهی برای صادرات و صادرات مجدد به صورت الکترونیکی می باشد، گواهی بهداشت گیاهی الکترونیکی صادرات باید به صورت الکترونیکی به گواهی بهداشت گیاهی الکترونیکی برای صادرات مجدد پیوست شده باشد.

۴،۲ گواهی بهداشت گیاهی الکترونیکی صادرات مجدد با گواهی بهداشت گیاهی اصلی کاغذی:

هنگامی که گواهی بهداشت گیاهی اصلی برای صادرات به صورت کاغذی و گواهی بهداشت گیاهی برای صادرات مجدد در فرم الکترونیکی باشد، اسکن گواهی بهداشت گیاهی اصلی صادرات (درفرمت PDF و یا دیگر فرمت های غیر قابل ویرایش) باید به گواهی بهداشت گیاهی الکترونیکی برای صادرات مجدد پیوست گردد.

۴,۳ گواهی بهداشت گیاهی برای صادرات مجدد کاغذی و گواهی بهداشت گیاهی اصلی در فرم الکترونیکی: هنگامی که گواهی بهداشت گیاهی برای صادرات در فرم الکترونیکی است و گواهی بهداشت گیاهی برای صادرات مجدد به صورت کاغذی باشد، گواهی بهداشت گیاهی الکترونیکی برای صادرات باید توسط سازمان ملی حفظ نباتات کشور صادرات مجدد چاپ (پرینت) شده تاریخ خورده و با مهر و امضا تایید گردد. نسخه چاپ شده گواهی بهداشت گیاهی الکترونیکی به عنوان نسخه تایید شده گواهی تلقی شده و باید پس از آن، به گواهی بهداشت گیاهی برای صادرات مجدد پیوست گردد.

۵. مدیریت گواهی بهداشت گیاهی الکترونیکی صادر شده توسط سازمان های ملی حفظ نباتات:

۵,۱ مسائل مربوط به بازیابی:

اگر سازمان ملی حفظ نباتات کشور وارد کننده قادر به بازیابی گواهی بهداشت گیاهی الکترونیکی نباشد ، سازمان ملی حفظ نباتات کشور صادر کننده باید مجدداً گواهی بهداشت گیاهی الکترونیکی را بنا به درخواست سازمان ملی حفظ نباتات کشور وارد کننده ارائه نماید.

۵,۲ تغییر و جایگزینی :

اگر هر یک از اطلاعات مندرج در گواهی بهداشت گیاهی الکترونیکی بعد از صدور ، نیاز به تغییر پیدا کرد، گواهی بهداشت گیاهی الکترونیکی اصلی باید لغو و گواهی بهداشت گیاهی الکترونیکی جایگزین (لینک ۵) مطابق با مفاد این استاندارد صادر گردد..

۵,۳ لغو ارسال:

اگر سازمان ملی حفظ نباتات کشور صادر کننده متوجه شود که پس از صدور گواهی بهداشت گیاهی الکترونیکی ، محموله ارسال نشده ، سازمان ملی حفظ نباتات کشور صادر کننده باید گواهی بهداشت گیاهی الکترونیکی مربوطه را لغو یا کنسل نماید.

۵,۴ کپی تایید شده :

نسخه تایید شده گواهی بهداشت گیاهی الکترونیکی ، گواهی بهداشت گیاهی کاغذی (دارای مهر، تاریخ و امضا) است که توسط سازمان ملی حفظ نباتات صادر کننده گواهی تایید شده است.

نسخه چاپی باید در در فرمت مدل گواهی بهداشت گیاهی IPPC باشد. با این حال، در صورتی که توسط سازمان ملی حفظ نباتات کشور وارد کننده پذیرفته شود، ممکن است نسخه چاپی در فرمت XML صادر گردد.

۶. نام و نشانی اظهار شده گیرنده:

در مورد گواهی بهداشت های گیاهی کاغذی ، برای " نام و نشانی اظهار شده گیرنده " در مواردی که گیرنده محموله شناخته شده نیست و سازمان ملی حفظ نباتات کشور وارد کننده اجازه دهد، ممکن است عبارت "برای سفارش" به کار رود.

در خصوص گواهی بهداشت گیاهی الکترونیکی، اطلاعات محموله ممکن است قبل از ارسال محموله به کشور واردکننده برسد که تأیید قبل از ورود داده های گواهی بهداشت گیاهی الکترونیکی را میسر خواهد ساخت.

به جای استفاده از "برای سفارش" ، سازمان های ملی حفظ نباتات تشویق می شوند درج نام و نشانی شخص مسئول محموله در کشور مقصد را در گواهی بهداشت گیاهی الکترونیکی الزامی نمایند.

این ضمیمه فقط به عنوان مرجع و بخش پیشنهادی این استاندارد می باشد.
ضمیمه ۲: جمله بندی پیشنهادی برای توضیحات تکمیلی :

در توضیحات تکمیلی مربوط به شرایط ورود محموله های کشاورزی ترجیحا از جمله بندی های زیر استفاده کنید. با این حال، این ها چند نمونه مثال بوده و تنها عبارات مورد استفاده نیست.

۱. محموله بازرسی شده و عاری از _____ (نام آفت ها) و یا خاک [به مشخص شود] باشد.
۲. محموله مورد آزمایش قرار گرفته (ممکن است روش مشخص گردد) و عاری از _____ (نام آفت ها)) باشد.

۳. بستری که در آن گیاهان رشد کرده قبل از کاشت مورد آزمایش قرار گرفته و عاری از _____ (نام آفت ها)) باشد.

۴. _____ (نام آفت ها)) در _____ (نام کشور / منطقه) وجود ندارد / شناسایی و گزارش نشده است.

۵. محموله در یکی از موارد ذیل تولید شده است:

منطقه عاری از آفت برای _____ (نام آفت ها)) .

■ منطقه با شیوع کم آفت برای _____ (نام آفت ها)) .

■ محل تولید عاری از آفت برای _____ (نام آفت ها)).

■ سایت تولید عاری از آفت برای _____ (نام آفت ها)).

۶. محل تولید / تولید سایت / مزرعه در طول فصل رشد بازرسی شده و عاری از _____ (نام آفت ها)) باشد.

۷. گیاهان / گیاهان مادری در طول فصل رشد گذشته مورد بازرسی قرار گرفته و عاری از _____ (نام آفت (ها)) باشد.

۸. گیاهان در شرایط آزمایشگاهی تولید شده (تعیین روش در شرایط *in vitro*) و عاری از _____ (نام آفت (ها)) باشد.

۹. این گیاهان حاصل از گیاهان مادری است که مورد آزمایش قرار گرفته (روش ممکن است مشخص شده) و عاری از _____ (نام آفت (ها)) باشد.

۱۰. این محموله با توجه به _____ (نام برنامه / اشاره به مورد خاص مورد نیاز برای واردات و یا یک برنامه دو جانبه) تولید و برای صادرات آماده شده است.

۱۱. این محموله از گونه های گیاهی مقاوم به _____ (نام آفت) تولید شده است.

۱۲. گیاهان برای کاشت مطابق با _____ (سطح تحمل) که در شرای واردات مشخص شده و برای _____ (درج نام آفت غیر قرنطینه ای مشمول مقررات می باشد).

استانداردهای بین المللی موازین بهداشت گیاهی
INTERNATIONAL STANDARDS FOR
PHYTOSANITARY MEASURES

استاندارد شماره 31

ISPM No. 31

متدولوژی نمونه برداری از محموله های کشاورزی

METHODOLOGIES FOR SAMPLING OF
CONSIGNMENTS

ترجمه و تنظیم:

مریم جلیلی مقدم

مدیر تدوین ضوابط، استانداردها و برنامه های کنترل

1392

شماره : 3502

فهرست مطالب:

تأیید

مقدمه

حیطه

کلیات مقررات

پیش زمینه

اهداف نمونه برداری از محموله ها

شرایط

1 شناسایی بسته

2 واحد نمونه

3 نمونه برداری آماری و غیر آماری

3.1 نمونه برداری دارای مبنای آماری

3.1.1 پارامترها و مفاهیم مربوطه

3.1.1.1 عدد پذیرش

3.1.1.2 ضریب تشخیص

3.1.1.3 ضریب اطمینان

3.1.1.4 ضریب کارایی تشخیص

3.1.1.5 اندازه نمونه

3.1.1.6 سطح خطا

3.1.2 ارتباط بین پارامترها و سطح خطا

3.1.3 شیوه های نمونه برداری دارای مبنای آماری

3.1.3.1 نمونه برداری ساده تصادفی

3.1.3.2 نمونه برداری منظم

3.1.3.3 نمونه برداری لایه ای

3.1.3.4 نمونه برداری متوالی

3.1.3.5 نمونه برداری خوشه ای

3.1.3.6 نمونه برداری با نسبت ثابت

3.2 نمونه برداری بدون مبنای آماری

3.2.1 نمونه برداری راحت

3.2.2 نمونه برداری نامنظم

3.2.3 نمونه برداری انتخابی یا نمونه برداری هدف دار

4 انتخاب یک شیوه نمونه برداری

5 تعیین اندازه نمونه

5.1 انتشار آفت نامعلوم در بسته

5.2 انتشار آفت متراکم در بسته

6 سنجش سطح (میزان) تشخیص

7 نتیجه نمونه برداری

محاسبه اندازه نمونه ها برای بسته های کوچک: نمونه برداری بر اساس توزیع فوق هندسی (نمونه برداری ساده تصادفی)

نمونه برداری از بسته های بزرگ: نمونه برداری بر اساس توزیع دوجمله ای یا پواسون

نمونه برداری بر ای آفات با توزیع متراکم:

نمونه برداری بر اساس روش دوجمله ای بتا

تأیید

این استاندارد مورد تأیید کمیسیون موازین بهداشت نباتی در ماه آوریل سال 2008 می باشد.

مقدمه

حیطه

این استاندارد دستورالعمل انتخاب شیوه ی نمونه برداری مناسب جهت بازرسی یا آزمایش محموله های کشاورزی را به منظور تأیید تطابق آنها با موازین بهداشت گیاهی ، برای سازمانهای ملی حفظ نباتات (NPPO ها) فراهم می نماید.

این استاندارد دستورالعملی برای نمونه برداری صحرایی (مانند انواع ردیابی های آفات) ارائه نمی کند.

کلیات مقررات

شیوه های مورد استفاده از سوی NPPO ها برای انتخاب نمونه ها جهت بازرسی کالاهای درحال جابجایی در تجارت بین المللی، بر مبنای تعدادی از مفاهیم نمونه برداری است. اینها شامل پارامترهایی مثل میزان پذیرش، سطح کشف و شناسایی، ضریب اطمینان، میزان دقت در کشف و اندازه نمونه هستند.

بکارگیری شیوه هایی که اساس آماری دارند، مانند نمونه برداری ساده تصادفی، نمونه برداری منظم، نمونه برداری لایه ای، نمونه برداری متوالی، یا نمونه برداری خوشه ای، نتایجی را با ضریب اطمینان آماری در اختیار می گذارند. دیگر شیوه های نمونه برداری که مبنای آماری ندارند، مانند نمونه برداری راحت، نمونه برداری نامنظم، یا نمونه برداری انتخابی، می توانند نتایج صحیحی در رابطه با حضور یا عدم حضور آفت یا آفات مشمول مقررات در اختیار قرار دهند، اما هیچگونه

استنباط آماری بر مبنای آنها امکان پذیر نیست. محدودیت های عملیاتی دارای تأثیر بر قابلیت اجرای نمونه برداری با یک شیوه و یا شیوه دیگر خواهند بود.

برای کاربرد شیوه های نمونه برداری، NPPO ها ریسک شناسایی نشدن بسته هایی خارج از استاندارد را تا میزان معینی می پذیرند. بازرسی با استفاده از شیوه های دارای مبنای آماری فقط می تواند نتایجی با میزان معین اطمینان در اختیار قرار دهد و نمی تواند عدم وجود آفت را در یک محموله اثبات کند.

پیش زمینه

این استاندارد مبنای آماری و متمم های ISPM شماره 20 (دستورالعملهایی برای یک سیستم نظارت بر بهداشت نباتات وارداتی) و شماره 23 (دستورالعمل بازرسی) را در اختیار می گذارد. بازرسی کالاهای مشمول مقررات که در تجارت جابجا می شوند یک ابزار اساسی برای مدیریت خطرات آفات و رایج ترین پروسه بهداشت نباتی است که برای تشخیص حضور آفات و یا رعایت مقررات بهداشت نباتات وارداتی در سطح جهان مورد استفاده قرار می گیرد.

معمولاً بازرسی کل محموله عملی نیست، بنابر این بازرسی بهداشت نباتات عموماً فقط بر روی نمونه های اخذ شده از یک محموله انجام می گیرد. قابل ذکر است که مفاهیم نمونه برداری درج شده در این استاندارد می تواند همچنین برای دیگر پروسه های بهداشت نباتی، بخصوص در گزینش واحدها برای آزمایش، مورد استفاده قرار گیرد.

نمونه برداری از نباتات، محصولات نباتی، یا دیگر اقلام مشمول مقررات می تواند هنگام صادرات، در نقطه واردات، یا دیگر نقاطی که NPPO ها تعیین کرده اند، صورت گیرد.

این نکته حائز اهمیت است که شیوه های نمونه برداری تدوین شده و مورد استفاده توسط NPPO ها بصورت مکتوب و دارای شفافیت بوده، و به اصل تأثیر حداقل (ISPM شماره 1: اصول بهداشت نباتات برای حفظ نباتات و بکارگیری مقررات بهداشت نباتات در ارتباط با تجارت جهانی) را مد نظر قرار دهند، بخصوص از آن رو که بازرسی بر اساس نمونه برداری می تواند به رد یا صدور گواهی بهداشت نباتات، امتناع از ورود، یا پردازش یا انهدام محموله یا بخشی از یک محموله بیانجامد.

شیوه های نمونه برداری مورد استفاده توسط NPPO ها به مقاصد نمونه برداری بستگی خواهد داشت (برای مثال، نمونه برداری برای آزمایش) و ممکن است صرفاً دارای مبنای آماری بوده و یا با توجه به محدودیت های خاص عملیاتی تدوین شده باشد. شیوه های تدوین شده برای دستیابی به اهداف نمونه برداری، در چهارچوب محدودیت های عملیاتی، نمی توانند در نتایج به همان سطوح اطمینان شیوه های دارای مبنای آماری کامل دست یابند، اما با اینحال این شیوه ها می توانند بسته به اهداف مطلوب نمونه برداری، نتایج معتبری ارائه نمایند. در صورتی که تنها هدف از نمونه برداری، افزایش شانس کشف یک آفت باشد، نمونه برداری انتخابی یا هدف دار نیز معتبر خواهد بود.

اهداف نمونه برداری از محموله ها

برای اهداف زیر، نمونه برداری از محموله ها به منظور بازرسی و/یا آزمایش انجام می گیرد:

- کشف آفات مشمول مقررات
- ایجاد اطمینان از این امر که تعداد آفات مشمول مقررات یا واحدهای آلوده در یک محموله از میزان قابل قبول معین شده برای یک آفت خاص تجاوز نمی کند
- اطمینان از وضعیت کلی بهداشت نباتی یک محموله

- کشف ارگانسیم هایی که هنوز خطر بهداشت نباتی خاصی برای آنها شناخته نشده است
- بهینه سازی احتمال کشف آفات خاص مشمول مقررات
- به حداکثر رسانی استفاده از منابع نمونه برداری موجود
- جمع آوری اطلاعات دیگر مانند اطلاعات مربوط به نظارت بر یک گذرگاه
- سنجش رعایت مقررات بهداشت نباتات
- تشخیص نسبت آلودگی محموله.

لازم به ذکر است که بازرسی و/یا آزمایش بر اساس نمونه برداری همواره دارای درصدی خطا می باشد. پذیرش احتمال تقریبی این امر که آفات وجود دارند، از خصوصیات ذاتی کاربرد پروسه های بازرسی و/یا آزمایش است. بازرسی و/یا آزمایش با استفاده از شیوه های نمونه برداری دارای مبنای آماری، می تواند این ضریب اطمینان را به دست دهد که احتمال رویت یک آفت کمتر از سطح معین است، اما این به معنای اثبات این امر نیست که آفت حقیقتاً در محموله وجود ندارد.

شرایط

1 شناسایی بسته

یک محموله می تواند متشکل از یک یا بیش از یک بسته (عدل، دسته، سری ...) باشد. درجایی که محموله متشکل از بیش از یک بسته است، احتمالاً بازرسی به منظور تشخیص رعایت مقررات، متشکل از چندین بازرسی بصری مجزا خواهد بود و از اینرو، بسته ها باید بصورت جداگانه نمونه برداری شوند. در چنین مواردی، نمونه های مرتبط با هر بسته باید از بقیه جدا و مشخص باشند تا اگر بازرسی یا آزمایش بعدی به کشف عدم رعایت مقررات بهداشت نباتات منجر شد بتوان بسته

مربوطه را به صراحت یافت. اینکه آیا یک بسته بازرسی خواهد شد یا نه، با استفاده از عواملی تشخیص داده خواهد شد که در ISPM شماره 23 (دستورالعمل بازرسی، بخش 1.5) آمده است. بسته ای که قرار است از آن نمونه برداری شود باید دارای تعداد معینی واحد از یک کالای همسان بوده و با استفاده از یکسانی عواملی مثل آنچه در زیر آمده است قابل شناسایی باشد:

- مبدا
- کشت دهنده
- تأسیسات بسته بندی
- نوع، گونه، یا درجه بلوغ
- صادرکننده
- منطقه تولید
- آفات مشمول مقررات و ویژگی های آنها
- فراوری در مبدا
- نوع فراوری (سترون ...).

شرایط مورد استفاده توسط NPPO برای تمایز بسته ها باید بطور پایدار برای کلیه محموله ها ی مشابه بکار گرفته شوند.

برخورد با کالاهای مختلف به عنوان یک مجموعه به منظور راحتی، می تواند به معنای این باشد که امکان اخذ استنباط های آماری از نتایج نمونه برداری امکان پذیر نیست.

لازمه نمونه برداری ابتدا تشخیص هویت واحد مناسب برای نمونه برداری است (برای مثال: یک میوه، ساقه، شاخه، واحد وزنی، کیسه یا کارتن). تشخیص واحد نمونه برداری، به عوامل مربوط به یکسانی در انتشار آفات در کل کالا، اینکه آیا آفات ساکن یا متحرک باشند، چگونگی بسته بندی محموله، کاربرد مورد نظر، و ملاحظات عملیاتی بستگی دارد. برای مثال، اگر تصمیم گیری صرفاً به بیولوژی آفت بستگی داشته باشد، واحد نمونه برداری مناسب ممکن است در صورت کم تحرکی آفت، یک گیاه یا محصول گیاهی باشد، ولی در مورد آفات متحرک، ممکن است یک کارتن یا ظرف دیگر محتوی کالا بعنوان واحد نمونه برداری ترجیح داده شود. علی ایحال، هنگامی که قرار است بازرسی بیش از یک نوع آفت را شناسایی کند، ممکن است ملاحظات دیگری (برای مثال، قابلیت اجرایی استفاده از واحدهای مختلف برای نمونه برداری) اعمال شود. واحدهای نمونه برداری باید بطور مرتب مشخص شده و از یکدیگر مستقل باشند. این امر NPPO ها را قادر می سازد تا پروسه استنباط از نمونه بسته یا محموله ای را که نمونه از آن انتخاب شده است ساده کنند.

3 نمونه برداری آماری و غیر آماری

شیوه نمونه برداری، پروسه ای است که توسط NPPO ها برای انتخاب واحدها جهت بازرسی و/یا آزمایش تصویب شده است. نمونه برداری برای بازرسی بهداشت نباتات محموله ها یا بسته ها، با برداشتن واحدهایی از محموله یا بسته بدون جابجا کردن واحدهای انتخابی انجام می گیرد. NPPO ها می توانند یک شیوه دارای مبنای آماری و یا بدون مبنای آماری را انتخاب نمایند.

نمونه برداری بر اساس شیوه های دارای مبنای آماری و یا شیوه های هدف دار، برای تسهیل کشف آفت یا آفات مشمول مقررات در یک محموله و/یا بسته می باشد.

3.1 نمونه برداری دارای مبنای آماری

شیوه های نمونه برداری دارای مبنای آماری مستلزم تشخیص تعدادی پارامتر مرتبط باهم و انتخاب مناسب ترین شیوه نمونه برداری دارای مبنای آماری است.

3.1.1 پارامترها و مفاهیم مربوطه

نمونه برداری دارای مبنای آماری برای کشف درصد یا نسبت خاصی از آلودگی با ضریب اطمینان معین است، و از اینرو NPPO را ملزم به تعیین این پارامترهای مرتبط به هم می نماید: عدد پذیرش، ضریب تشخیص، ضریب اطمینان، ضریب کارایی تشخیص و اندازه نمونه. همچنین NPPO می تواند برای آفات خاص یک سطح خطا تعیین کند (برای مثال، آفات مشمول مقررات غیر قرنطینه ای).

3.1.1.1 عدد پذیرش

عدد پذیرش تعداد واحدهای آلوده و یا تعداد معین آفات است که پیش از انجام اقدامات بهداشت نباتات، با توجه به اندازه یک نمونه قابل پذیرش است. بسیاری از NPPO ها این عدد را برای آفات قرنطینه ای صفر می دانند. برای مثال، اگر عدد پذیرش صفر باشد و یک واحد آلوده در نمونه یافت شود، آنگاه اقدامات بهداشت نباتات انجام خواهد گرفت. توجه این امر حائز اهمیت است که عدد پذیرش صفر برای یک نمونه به معنای سطح خطای صفر در کل محموله نمی باشد. حتی اگر آفتی در یک نمونه یافت نشود، هنوز این احتمال باقیست که آفت در بقیه محموله باقی باشد، اگرچه در سطح بسیار اندک.

عدد پذیرش با نمونه مرتبط است. عدد پذیرش، تعداد واحدهای آلوده و یا تعداد تکی آفت هایی است که در نمونه مجاز است، درحالیکه سطح خطا (بخش 3.1.1.6 را ببینید) به وضعیت کل محموله اطلاق می شود.

3.1.1.2 ضریب تشخیص

ضریب تشخیص، حداقل درصد یا نسبت آلودگی است که یک شیوه نمونه برداری با دقت معین در تشخیص و ضریب اطمینان کشف خواهد کرد، و NPPO قصد کشف آنرا در یک محموله دارد.

ضریب تشخیص می تواند برای یک آفت، یک گروه یا طبقه ای از آفات، یا برای آفات مشخص نشده تعیین شود. ضریب تشخیص می تواند از موارد زیر اخذ شود:

- یک تصمیم بر مبنای آنالیز خطرات آفات برای تشخیص سطح معین آلودگی (میزان آلودگی که نماینده خطر غیرقابل قبول است)
- یک ارزیابی کارآیی اقدامات بهداشت نباتات انجام شده قبل از بازرسی
- یک تصمیم دارای مبنای عملیاتی که بازرسی بالاتر از یک سطح شدت معین عملی نیست.

3.1.13 ضریب اطمینان

ضریب اطمینان نشانگر احتمال کشف یک محموله با درجه آلودگی بالاتر ضریب تشخیص است. استفاده از ضریب اطمینان 95٪ رایج است. ممکن است NPPO بسته به کاربرد مورد نظر برای کالا، ضریب اطمینان های دیگری را لازم کند. برای مثال، ممکن است برای کالاهایی که برای غرس در نظر گرفته شده اند ضریب اطمینان بالاتری نسبت به کالاهایی در نظر گرفته شود که برای مصرف هستند، و نیز ضریب اطمینان می تواند بسته به شدت مقررات بهداشت نباتات اعمال شده و شواهد و سوابق عدم رعایت مقررات، تغییر کند. دستیابی به مقادیر سطوح اطمینان بسیار بالا سرعت دشوار شده و مقادیر سطوح اطمینان کمتر جهت تصمیم گیری معنای کمتری پیدا می کنند. یک سطح دستیابی 95٪ به معنای آنست که نتیجه گیری های اخذ شده از نتایج نمونه برداری می تواند بطور متوسط از هر 100 مورد 95 مورد تشخیص دهد که محموله مقررات را

رعایت نکرده است، و از اینرو می توان استنباط کرد که بطور متوسط 5٪ از موارد نقض مقررات تشخیص داده نخواهند شد.

3.1.1.4 ضریب کارآیی تشخیص

ضریب کارآیی تشخیص یعنی احتمال آنکه بازرسی یا آزمایش یک واحد آلوده منجر به تشخیص آفت شود. بطور کلی کارآیی را نباید 100٪ پنداشت. محض نمونه، ممکن است تشخیص آفات با چشم دشوار باشد، ممکن است گیاهان از خود آثار بیماری را نشان ندهند (آلودگی نهفته)، و یا کارآیی ممکن است در نتیجه خطای انسانی کاهش یابد. امکان آن هست که برای تعیین اندازه نمونه، مقادیر پایین تر کارآیی را در نظر گرفت (برای نمونه، 80٪ شانس تشخیص آفت، هنگام بازرسی یک واحد آلوده).

3.1.1.5 اندازه نمونه

اندازه نمونه تعداد واحدهایی است که از بسته یا محموله برای بازرسی یا آزمایش انتخاب می شود. دستورالعمل تعیین اندازه در بخش 5 آمده است.

3.1.1.6 سطح خطا

سطح خطا به درصد آلودگی در کل محموله یا بسته اطلاق می شود و مرز اقدامات بهداشت نباتات است.

می توان سطوح خطا را برای آفات غیرقرنطینه ای مشمول مقررات (که در ISPM شماره 21: *آنالیز خطرات آفات برای آفات غیرقرنطینه ای*، بخش 4.4) و نیز برای شرایط مربوط به مقررات بهداشت نباتات وارداتی (برای مثال: پوست روی چوب یا خاک روی ریشه گیاه) تعیین نمود.

با در نظر گرفتن احتمالات حضور آفت در واحد های نمونه برداری نشده که در بخش 1.3.1.1 آمده است، اغلب NPPO ها برای کلیه آفات قرنطینه ای دارای یک سطح خطای صفر می باشند. علی ایحال، یک NPPO می تواند سطح خطا را برای یک آفت مشمول مقررات بر مبنای آنالیز خطر آفت (ISPM شماره 11: آنالیز خطرات آفات برای آفات قرنطینه شده شامل آنالیز خطرات زیست محیطی و ارگانیسم های تغییر یافته زنده، بخش 3.4.1) تعیین نموده و آنگاه نرخ نمونه برداری را از روی آن تعیین کند. برای مثال، NPPO ها می توانند سطح خطایی را تعیین کنند که بالاتر از صفر باشد زیرا در صورتی که توان بقای آفت کم تلقی شده و یا استفاده نهایی مورد نظر برای محصول (برای مثال، میوه تازه و سبزیجات که جهت پردازش و تبدیل وارد شده باشند) منجر به محدود شدن احتمال ورود آفت به مناطق خطرناک باشد، ممکن است تعداد کمی از آفت قرنطینه ای قابل پذیرش باشد.

3.1.2 ارتباط بین پارامترها و سطح خطا

پنج پارامتر (عدد پذیرش، ضریب تشخیص، ضریب اطمینان، ضریب کارایی تشخیص، و اندازه نمونه) بصورت آماری با هم مرتبط اند. با در نظر گرفتن سطح خطای تعیین شده، NPPO باید کارایی شیوه تشخیص مورد استفاده را معین نموده و بر عدد پذیرش در نمونه تصمیم گیری کند؛ و دو مورد از سه مورد پارامتر باقیمانده را نیز می توان برگزید و پارامتر آخر از روی مقادیر انتخاب شده برای پارامترهای دیگر انتخاب می شود.

در صورتی که یک سطح خطای بالاتر از صفر انتخاب شده باشد، ضریب تشخیص مورد انتخاب باید مساوی با (یا اگر ضریب اطمینان بالاتر از صفر است، کمتر از) ضریب اطمینان باشد تا اطمینان حاصل شود که محموله ها دارای ضریب آلودگی بالاتر از سطح خطا با ضریب اطمینان تعیین شده کشف خواهند شد.

اگر آفتی در واحد نمونه کشف نشد، آنگاه درصد آلودگی محموله را نمی توان خارج از این واقعیت درج نمود که این رقم پایین تر از ضریب تشخیص با ضریب اطمینان مقرر است. اگر آفت در نمونه دارای اندازه مناسب کشف نشد، درصد اطمینان این احتمال را بدست می دهد که از ضریب اطمینان تجاوز نشده است.

3.1.3 شیوه های نمونه برداری دارای مبنای آماری

3.1.3.1 نمونه برداری ساده تصادفی

نمونه برداری ساده تصادفی منجر به این امر است که کلیه واحدهای نمونه دارای احتمال مساوی انتخاب شدن از بسته یا محموله هستند. نمونه برداری ساده تصادفی مستلزم نمونه گیری با استفاده از ابزاری مثل جدول اعداد تصادفی است. استفاده از یک پروسه تصادف سازی از قبل تعیین شده، همان عملی است که این روش را از نمونه برداری نامنظم (که در بخش 3.2.2 توصیف شده است) متمایز می سازد.

این روش هنگامی مورد بهره برداری قرار می گیرد که در مورد انتشار آفت و یا میزان آلودگی اطلاعات اندکی در دسترس باشد. بکارگیری نمونه برداری ساده تصادفی می تواند در موقعیت های عملیاتی دشوار باشد. برای استفاده از این روش، کلیه واحدها باید دارای احتمال انتخاب مساوی باشند. در مواردی که یک آفت بصورت تصادفی در کل بسته منتشر نشده باشد، این روش بهینه نخواهد بود. ممکن است نمونه برداری ساده تصادفی در مقایسه با دیگر شیوه های نمونه برداری به منابع بیشتری احتیاج داشته باشد. اعمال این شیوه می تواند به نوع و/یا ساختار محموله وابسته باشد.

3.1.3.2 نمونه برداری منظم

نمونه برداری منظم مستلزم نمونه برداری از واحدهای درون بسته در فواصل معین و ثابت است. علی ایحال، اولین انتخاب باید بصورت تصادفی از کل بسته صورت گیرد. اگر انتشار آفات با فواصل انتخاب شده برای نمونه برداری هماهنگ باشد، امکان اخذ نتایج غلط وجود دارد.

دو امتیاز این شیوه را می توان بدین صورت بیان کرد: امکان خودکار کردن پروسه با استفاده از ماشین آلات وجود دارد، و استفاده از یک پروسه تصادفی فقط برای انتخاب اولین واحد لازم است.

3.1.3.3 نمونه برداری لایه ای

نمونه برداری لایه ای مستلزم جداسازی بسته به قطعات فرعی (یعنی لایه) و سپس نمونه گیری واحدها از یکایک این لایه هاست. درون هر قطعه فرعی، واحدهای نمونه با استفاده از یک روش خاص (منظم یا تصادفی) برداشته می شوند. تحت برخی از شرایط، ممکن است تعداد متفاوتی از واحدهای نمونه از هر قطعه گرفته شوند – برای مثال، ممکن است تعداد واحدهای نمونه با اندازه قطعه فرعی در ارتباط بوده و یا بر مبنای دانش قبلی از آلودگی قطعات فرعی تعیین شده باشد.

در صورتی که اصلاً امکان پذیر باشد، نمونه برداری لایه ای تقریباً همیشه به بهبود دقت در تشخیص می انجامد. انحراف اندک مربوط به نمونه برداری لایه ای منجر به دستیابی نتایج دقیق تری می شود. این نکته بخصوص زمانی صادق است که احتمال دارد سطوح آلودگی در سطح یک بسته با توجه به شیوه های بسته بندی یا شرایط ذخیره سازی متغیر باشد. هنگامی که اطلاع از انتشار آفت حدس زده شده باشد و ملاحظات عملی امکان آنرا فراهم سازد، نمونه برداری لایه ای انتخاب ارجح خواهد بود.

3.1.3.4 نمونه برداری متوالی

نمونه برداری متوالی مستلزم گرفتن مجموعه ای از نمونه ها با استفاده از یکی از شیوه های بالاست. بعد از آنکه هر نمونه (یا سری نمونه ها) گرفته شد، داده ها جمع آوری شده و با جداول تعیین شده قبلی مقایسه می شود تا تصمیم بر پذیرش محموله، رد محموله، یا ادامه نمونه گیری اخذ شود. این شیوه را می توان زمانی بکار برد که سطح خطا بالاتر از صفر بوده و اولین سری از نمونه ها اطلاعات کافی برای تصمیم گیری این امر در اختیار قرار نمی دهد که آیا از سطح خطا عدول شده است. اگر عدد پذیرش در یکی از نمونه های دارای هر اندازه ای صفر باشد، این شیوه مورد استفاده قرار نمی گیرد. نمونه برداری متوالی می تواند تعداد نمونه های لازم برای تصمیم گیری و یا احتمال رد یک محموله بی ایراد را کاهش دهد.

3.1.3.5 نمونه برداری خوشه ای

نمونه برداری خوشه ای مستلزم انتخاب دسته هایی از واحدها بر مبنای اندازه خوشه از قبل تعیین شده (برای مثال، جعبه های میوه، دسته های گل)، برای تکمیل تعداد کل واحدهای نمونه لازم از یک بسته است. ارزیابی نمونه برداری خوشه ای ساده تر بوده و اگر خوشه ها دارای اندازه مساوی باشند قابل اعتمادتر است. این شیوه برای مواردی مفید است که منابع موجود برای نمونه برداری محدود است، و زمانی بخوبی موثر است که انتظار می رود انتشار آفات بصورت تصادفی باشد.

نمونه برداری خوشه ای می تواند لایه ای باشد و می تواند از روشهای تصادفی یا منظم برای انتخاب گروه ها استفاده کند. در میان شیوه های نمونه برداری دارای مبنای آماری، این شیوه اغلب قابل اجراترین شیوه می باشد.

3.1.3.6 نمونه برداری با نسبت ثابت

زمانی که اندازه بسته های مساوی نیست، نمونه گیری یک نسبت ثابت از واحدهای درون بسته (برای مثال 2/1) منجر به سطوح تشخیص یا سطوح اطمینان ناهمخوان می گردد. همانطور که در ضمیمه 5 نشان داده شده است، نمونه برداری با نسبت ثابت به تغییر در سطوح اطمینان در یک ضریب تشخیص خاص، و یا به سطوح متغیر تشخیص برای یک ضریب اطمینان خاص می انجامد.

3.2 نمونه برداری بدون مبنای آماری

دیگر شیوه های نمونه برداری که دارای مبنای آماری نیستند، مانند نمونه برداری راحت، نمونه برداری نامنظم، نمونه برداری انتخابی یا نمونه برداری هدف دار، ممکن است به نتایج معتبر در تشخیص حضور یا عدم حضور آفت یا آفات مشمول مقررات بیانجامند. بر اساس ملاحظات خاص عملیاتی، یا زمانی که هدف فقط تشخیص آفات است، می توان از شیوه های زیر سود جست.

3.2.1 نمونه برداری راحت

نمونه برداری راحت مستلزم انتخاب سهل ترین (برای مثال، در دسترس ترین، ارزان ترین، سریع ترین) واحدهای یک بسته می باشد بی آنکه واحدها بصورت تصادفی یا منظم انتخاب شوند.

3.2.2 نمونه برداری نامنظم

نمونه برداری نامنظم مستلزم انتخاب شخصی واحدها بدو استفاده از یک پروسه واقعی تصادفی است. ممکن است این روش اغلب تصادفی بنظر برسد زیرا بازرس در انتخاب ها دارای تمایل عمدی نیست. علی ایحال، ممکن است تمایل غیرعمدی بوجود بیاید، بطوریکه درجه ای که نمونه به آن میزان نماینده بسته است معلوم نباشد.

3.2.3 نمونه برداری انتخابی یا نمونه برداری هدف دار

نمونه برداری انتخابی مستلزم انتخاب عمدی نمونه ها از قسمتهایی از بسته که آلودگی آنها محرز است، و بمنظور افزایش امکان یافت یک آفت خاص مشمول مقررات می باشد. ممکن است این شیوه بر بازرسانی تکیه کند که درمورد کالا تجربه دارند و با بیولوژی آفت آشنا هستند. همچنین بکارگیری این شیوه ممکن است بر اثر آنالیز گذرگاه رخ دهد که احتمال آلودگی بیشتری را در یک بخش خاص از بسته تشخیص داده است (برای مثال، بخش رطوبی یک الوار بیشتر در معرض حمله نماتودها قرار دارد). از آنجا که نمونه هدف است، و از اینرو از نظر آماری غرض مند است، نمی توان یک اظهار نظر احتمالاتی درباره ضریب آلودگی ارائه نمود. با اینحال، اگر مقصور صرف از نمونه برداری، افزایش احتمال کشف یک آفت مشمول مقررات باشد، این شیوه معتبر است. ممکن است برای حصول اطمینان کلی در کشف دیگر آفات مشمول مقررات، به نمونه های دیگری از کالا احتیاج باشد. استفاده از نمونه برداری انتخابی یا نمونه برداری هدف دار می تواند فرصت های استنتاج اطلاعات درباره وضعیت کلی آفت در بسته یا محموله را محدود سازد، زیرا نمونه برداری بر مکانی تمرکز دارد که احتمال یافت آفت مشمول مقررات زیاد است نه بر بقیه بسته یا محموله.

4 انتخاب یک شیوه نمونه برداری

در اغلب موارد، انتخاب یک شیوه مناسب برای نمونه برداری لزوماً به اطلاعات موجود درباره رویت آفت و انتشار آن در محموله یا بسته، و نیز به پارامترهای عملیاتی مرتبط با وضعیت بازرسی مورد نظر وابسته می باشد. در اغلب کاربردهای بهداشت نباتی، محدودیت های عملی هستند که قابلیت اجرایی نمونه برداری را با یک شیوه یا شیوه دیگر دیکته می کنند. در نتیجه، تعیین صحت آماری شیوه های عملی، منجر به محدود شدن میدان گزینه ها می گردد.

شیوه نمونه برداری که در نهایت از سوی NPPO انتخاب می شود، باید از نظر عملی انجام پذیر بوده و برای دستیابی به مقصود مناسب و به منظور شفافیت بخوبی مکتوب شده باشد. بدیهی است

که بحث انجام پذیری، به قضاوت عوامل خاص وضعیتی وابسته است، اما باید بطور منسجم اعمال شود.

اگر نمونه برداری به منظور افزایش احتمال کشف یک آفت خاش انجام می شود، نمونه برداری هدف دار (که در بخش 3.2.3 شرح داده شده) می تواند انتخاب ارجح باشد، مشروط بر آنکه بازرسان بتوانند قسمتهایی از بسته را که دارای احتمال آلودگی بالاتر است شناسایی کنند. بدون آگاهی از این امر، یکی از شیوه های نمونه برداری دارای مبنای آماری مفیدتر خواهد بود. شیوه های نمونه برداری بدون مبنای آماری، نتایجی بدست نمی دهند که در آن هریک از بسته ها برای شرکت در نمونه دارای احتمال یکسان باشند، و نیز تعیین تعداد با ضریب اطمینان یا ضریب تشخیص خاص را ممکن نمی کنند.

در صورتیکه نمونه برداری با این منظور انجام می پذیرد که اطلاعات مربوط به وضعیت کلی بهداشت نباتی محموله را مشخص کند، چند آفت قرنطینه ای را کشف نماید یا رعایت مقررات بهداشت نباتات را بسنجد، آنگاه شیوه های نمونه برداری دارای مبنای آماری مناسب خواهند بود.

در انتخاب یک شیوه نمونه برداری دارای مبنای آماری، می توان به چگونگی رفتار با محموله در زمان برداشت، طبقه بندی و بسته بندی، و انتشار احتمالی آفت یا آفات در بسته توجه نمود. شیوه های نمونه برداری را می توان ترکیب کرد: برای مثال، یک نمونه لایه ای می تواند از انتخاب تصادفی یا منظم واحدهای (یا خوشه های) نمونه در لایه ها استفاده کرده باشد.

اگر نمونه برداری با هدف تشخیص این نکته انجام می پذیرد که آیا از یک سطح خطای بالاتر از صفر تجاوز شده است، شیوه نمونه برداری متوالی می تواند برای این منظور مناسب باشد.

وقتی شیوه نمونه برداری انتخاب شد و به درستی اعمال گردید، تکرار نمونه برداری با هدف دستیابی به نتیجه متفاوت غیرقابل قبول است. نمونه برداری نباید تکرار شود مگر آنکه به علل خاص فنی ضروری تلقی گردد (برای مثال، احتمال بکارگیری غلط شیوه نمونه برداری).

5 تعیین اندازه نمونه

برای تعیین اندازه نمونه های برداشتی، NPPO باید یک ضریب اطمینان مشخص (مثلاً 95٪)، یک ضریب تشخیص (مثلاً 5٪) و یک عدد پذیرش (مثلاً صفر) تعیین کند، و نیز کارآیی تشخیص (مثلاً 80٪) را معلوم نماید. از این مقادیر و از اندازه بسته، می توان اندازه نمونه را محاسبه نمود. ضمیمه های 2-5 مبنای ریاضی تعیین اندازه نمونه را در اختیار می گذارند. بخش 3.1.3 از این استاندارد، دستورالعمل مناسب ترین شیوه نمونه برداری دارای مبنای آماری را با توجه به انتشار آفت در بسته در اختیار قرار می دهد.

5.1 انتشار آفت نامعلوم در بسته

از آنجا که نمونه برداری بدون جایگزینی انجام می گیرد و اندازه جمعیتی محدود است، باید برای تعیین اندازه نمونه از توزیع فوق هندسی بهره جست. هنگامی که تعداد معینی از واحدهای آلوده در یک بسته وجود داشته باشد، این نوع توزیع، احتمال تشخیص تعداد معینی از واحدهای آلوده در یک نمونه با اندازه معلوم را که از یک بسته با ابعاد معین برداشته شده است می دهد (ضمیمه 2 را ببینید).

با افزایش ابعاد بسته، اندازه نمونه لازم برای یک ضریب تشخیص و ضریب اطمینان خاص به یک سقف بالایی نزدیک می شود. هنگامی که اندازه نمونه کمتر از 5٪ از اندازه بسته باشد، می توان اندازه نمونه را با استفاده از توزیع دوجمله ای یا توزیع پواسون (ضمیمه 3 را ببینید) محاسبه نمود. هر سه توزیع (هندسه فوق مقیاسات فضایی، دوجمله ای یا پواسون) برای سطوح اطمینان و

تشخیص معین با بسته های ابعاد بزرگ، تقریباً ابعاد یکسانی برای نمونه ها به دست می دهند، اما محاسبه با روش های توزیع دوجمله ای و پواسون آسان تر است.

5.2 انتشار آفت متراکم در بسته

اغلب توده های آفات در طبیعت تا حدی متراکم هستند. از آنجا که ممکن است این جوامع در صحرا برداشت و بسته بندی گردند بی آنکه دسته یا طبقه بندی شده باشند، توزیع واحدهای آلوده در یک بسته می تواند بصورت خوشه ای یا متراکم باشد. اجتماع واحدهای آلوده به یک توده، همواره احتمال کشف آلودگی را تقلیل می دهد. علی ایحال، بازرسی های بهداشت نباتی دارای هدف کشف واحدهای آلوده و/یا آفات در سطح کم می باشند. تأثیر تراکم واحدهای آلوده بر کارایی تشخیص یک نمونه و بر اندازه لازم برای نمونه در اغلب موارد ناچیز است. زمانی که NPPO ها تشخیص می دهند که تراکم واحدهای آلوده در یک بسته دارای احتمال بالاست، شیوه نمونه برداری لایه ای می تواند احتمال کشف آلودگی متراکم را افزایش دهد.

زمانی که آفات مجتمع هستند، محاسبه اندازه نمونه با استفاده از توزیع دوجمله ای بتا مطلوب خواهد بود (ضمیمه 4 را ملاحظه کنید). با اینحال، این روش محاسبه نیاز به آگاهی از درصد تراکم دارد که بطور معمول موجود نیست و از اینرو این توزیع برای استفاده عمومی قابل اعمال نمی باشد. یکی دیگر از توزیع ها (هندسه فوق مقیاسات فضایی، دوجمله ای یا پواسون) را می توان بکار برد؛ اما ضریب اطمینان نمونه برداری با افزایش درجه تراکم تقلیل خواهد یافت.

6 سنجش سطح (میزان) تشخیص

انتخاب یک ضریب تشخیص ثابت می تواند به ورود تعداد متغیری از واحد های آلوده به همراه محموله های وارداتی منجر شود زیرا ابعاد بسته ها متفاوت می باشد (برای مثال 1٪ ضریب آلودگی در 1000 واحد یعنی 10 واحد آلوده، اما 1٪ ضریب آلودگی در 10000 واحد به معنای 100

واحد آلوده می باشد). انتخاب مطلوب یک ضریب تشخیص، تاحدودی بازتاب تعداد واحدهای آلوده وارد شده به کلیه محموله ها ظرف یک دوره زمانی خاص است. اگر NPPO ها بخواهند تعداد واحدهای آلوده وارد شده به همراه هر محموله را نیز کنترل کنند، می توان از یک ضریب تشخیص متغیر استفاده کرد. سطح خطا بصورت تعداد اقلام آلوده در هر محموله تعیین گردیده، و اندازه نمونه به منظور ارائه سطوح اطمینان و تشخیص مطلوب مشخص خواهد شد.

7 نتیجه نمونه برداری

نتیجه فعالیتها و تکنیک های مربوط به نمونه برداری ممکن است به انجام اقدامات بهداشت نباتات بیانجامد (جزئیات بیشتر در ISPM شماره 23: دستورالعمل بازرسی، بخش 2.5 یافت می شود).

محاسبه اندازه نمونه ها برای بسته های کوچک: نمونه برداری بر اساس توزیع فوق هندسی (نمونه برداری ساده تصادفی)

توزیع فوق هندسی برای توصیف احتمال کشف آفت در یک بسته نسبتاً کوچک مناسب است. بسته ای کوچک محسوب می شود که اندازه نمونه بیش از 5٪ از اندازه بسته باشد. در این صورت، برداشتن یک نمونه از بسته بر احتمال کشف یک واحد آلوده در واحد انتخابی بعدی تأثیر می گذارد. نمونه برداری بر اساس توزیع فوق هندسی بر مبنای نمونه برداری بدون جایگزینی می باشد. همچنین فرض بر این است که انتشار آفت در بسته بصورت متراکم نبوده و از نمونه برداری تصادفی استفاده می شود. این شیوه می تواند به روش های دیگر مانند نمونه برداری لایه ای (جزئیات بیشتر در کوچران 1977 یافت می شود) بسط یابد.

احتمال تشخیص i واحد آلوده در یک نمونه با:

(فرمول 1) به دست می آید.

$$P(X=i) = \frac{\binom{A}{i} \binom{N-A}{n-i}}{\binom{N}{n}} \quad \text{Formula 1}$$

$$\binom{a}{b} = \frac{a!}{b!(a-b)!} \text{ where } a! = a(a-1)(a-2) \dots 1 \text{ and } 0! = 1$$

$P(X=i)$ احتمال مشاهده i واحد آلوده در نمونه می باشد که در آن i مساوی است با $0, \dots, n$.

ضریب اطمینان مساوی است با: $1 - P(X=i)$

اگر تمام واحد های درون یک بسته بازرسی و آزمایش شوند، با توجه به ضریب کارآیی تشخیص (ضریب تشخیص $X \times N \times$ کارآیی، روند شده به عدد صحیح)، تعداد واحدهای آلوده در بسته که قابل

تشخیص هستند $A =$

تعداد واحدهای آلوده در نمونه $i =$

تعداد واحدهای درون بسته $N =$

تعداد واحدهای نمونه (اندازه نمونه) $n =$

بخصوص تخمین قابل استفاده برای احتمال کشف هیچ واحد آلوده

(فرمول 2)

$$P(X=0) = \left(\frac{N-A-u}{N-u} \right)^n \quad \text{Formula 2}$$

می باشد که $u = (n-1)/2$ می باشد (از کوچران 1977).

حل معادله برای بدست آوردن n بصورت ریاضی دشوار می باشد اما از طریق تخمین و یا با استفاده از تخمین حداکثر احتمال قابل انجام است.

جداول 1 و 2 اندازه های نمونه را نشان می دهند که برای ابعاد مختلف بسته ها، و ضریب تشخیص و اطمینان در حالتی که عدد پذیرش صفر باشد محاسبه شده اند.

Table 1: Table of minimum sample sizes for 98% and 99% confidence levels at varying levels of detection according to lot size, hypergeometric distribution

Number of units in lot	P = 98% (confidence level)					P = 99% (confidence level)				
	% level of detection × efficacy of detection					% level of detection × efficacy of detection				
	8	2	1	0.8	0.1	8	2	1	0.8	0.1
28	24*	—	—	—	—	28*	—	—	—	—
80	39*	48	—	—	—	48*	80	—	—	—
100	48	78	98	—	—	89	90	99	—	—
200	81	108	188	190	—	73	136	180	198	—
300	84	117	189	288*	—	78	160	238	297*	—
400	88	124	211	311	—	81	174	273	360	—
800	86	129	228	388*	—	83	183	300	480*	—
600	86	132	238	379	—	84	190	321	470	—
700	87	134	243	442*	—	88	198	336	849*	—
800	87	136	249	421	—	88	199	349	846	—
900	87	137	284	474*	—	86	202	389	618*	—
1 000	87	138	288	480	980	86	204	368	601	990
2 000	88	143	277	817	1883	88	216	410	737	1800
3 000	88	148	284	842	1898	89	220	428	792	2383
4 000	88	146	288	886	2108	89	222	433	821	2738
5 000	89	147	290	864	2283	89	223	438	840	3009
6 000	89	147	291	869	2388	90	224	442	882	3214
7 000	89	147	292	873	2437	90	228	444	861	3373
8 000	89	147	293	876	2498	90	228	446	868	3800
9 000	89	148	294	879	2848	90	226	447	874	3604
10 000	89	148	294	881	2888	90	226	448	878	3689
20 000	89	148	296	889	2781	90	227	483	898	4112
30 000	89	148	297	892	2880	90	228	488	908	4268
40 000	89	149	297	894	2888	90	228	486	909	4348
50 000	89	149	298	898	2907	90	228	487	911	4398
60 000	89	149	298	898	2921	90	228	487	912	4431
70 000	89	149	298	896	2932	90	228	487	913	4488
80 000	89	149	298	896	2939	90	228	487	914	4473
90 000	89	149	298	896	2948	90	228	488	918	4488
100 000	89	149	298	896	2980	90	228	488	918	4499

Table 2: Table of sample sizes for 80% and 90% confidence levels at varying levels of detection according to lot size, hypergeometric distribution

Number of units in lot	P = 80% (confidence level)					P = 90% (confidence level)				
	% level of detection × efficacy of detection					% level of detection × efficacy of detection				
	5	2	1	0.5	0.1	5	2	1	0.5	0.1
100	27	86	80	—	—	37	69	90	—	—
200	30	66	111	160	—	41	87	137	180	—
300	30	70	128	240 ^a	—	42	98	161	270 ^a	—
400	31	73	133	221	—	43	100	178	274	—
500	31	74	138	277 ^a	—	43	102	184	342 ^a	—
600	31	78	141	249	—	44	104	191	321	—
700	31	76	144	291 ^a	—	44	106	196	378 ^a	—
800	31	76	146	268	—	44	107	200	380	—
900	31	77	147	298 ^a	—	44	108	203	394 ^a	—
1 000	31	77	148	278	800	44	108	208	369	900
2 000	32	79	184	297	1106	48	111	217	411	1368
3 000	32	79	186	308	1246	48	112	221	426	1607
4 000	32	79	187	309	1328	48	113	223	434	1780
5 000	32	80	188	311	1376	48	113	224	439	1848
6 000	32	80	189	313	1412	48	113	228	443	1912
7 000	32	80	189	314	1438	48	114	226	448	1962
8 000	32	80	189	318	1488	48	114	226	447	2000
9 000	32	80	189	316	1474	48	114	227	448	2031
10 000	32	80	189	316	1486	48	114	227	449	2086
20 000	32	80	160	319	1846	48	114	228	488	2114
30 000	32	80	160	320	1867	48	114	229	486	2216
40 000	32	80	160	320	1877	48	114	229	487	2237
50 000	32	80	160	321	1884	48	114	229	488	2280
60 000	32	80	160	321	1888	48	114	229	488	2288
70 000	32	80	160	321	1891	48	114	229	488	2268
80 000	32	80	160	321	1893	48	114	229	489	2269
90 000	32	80	160	321	1898	48	114	229	489	2273
100 000	32	80	160	321	1896	48	114	229	489	2276
200 000	32	80	160	321	1603	48	114	229	489	2289

نمونه برداری از بسته های بزرگ: نمونه برداری بر اساس توزیع دوجمله ای یا پواسون

برای بسته های بزرگ نسبتاً مخلوط، احتمال یافتن یک واحد آلوده بوسیله معادله دوجمله ای ساده تخمین زده می شود. اندازه نمونه کوچکتر از 5٪ از ابعاد بسته می باشد. احتمال مشاهده i واحد آلوده در یک نمونه n واحدی بصورت:

$$P(X=i) = \binom{n}{i} \phi^i p^i (1 - \phi p)^{n-i} \quad \text{Formula 3} \quad \text{(فرمول 3) محاسبه می گردد}$$

P متوسط نسبت واحدهای آلوده (ضریب آلودگی) در بسته و Φ نماینده ضریب کارآیی بازرسی تقسیم بر 100 است.

1- $P(X=i)$ احتمال مشاهده i واحد آلوده در نمونه است. ضریب اطمینان مساوی است با: $P(X=i), i = 0, 1, \dots, n$

برای مقاصد بهداشت نباتی، احتمال مشاهده نشدن یک گونه یا اثر آفت در نمونه تعیین می گردد. احتمال مشاهده نشدن یک گونه یا اثر آفت در n نمونه با فرمول زیر محاسبه می شود:

(فرمول 4)

$$P(X=0) = (1 - \phi p)^n \quad \text{Formula 4}$$

پس احتمال مشاهده حداقل یک واحد آلوده بصورت زیر خواهد بود:

(فرمول 5)

$$P(X>0) = 1 - (1 - \phi p)^n \quad \text{Formula 5}$$

این معادله برای محاسبه n قابل تغییر است

(فرمول 6)

$$n = \frac{\ln[1 - P(X > 0)]}{\ln(1 - \phi p)} \quad \text{Formula 6}$$

هنگامی که ضریب آلودگی (p)، ضریب کارایی (Φ) اطمینان ($1 - P(X > 0)$) بوسیله NPPO تعیین می شود، با استفاده از این معادله، اندازه نمونه n قابل تعیین می باشد.

توزیع دوجمله ای می تواند به توزیع پواسون نزدیک شود. با افزایش n و کاهش p ، معادله توزیع دوجمله ای فوق به معادله توزیع پواسون که در زیر آمده است متمایل می شود،

(فرمول 7)

$$P(X=i) = \frac{(n\phi p)^i e^{-n\phi p}}{i!} \quad \text{Formula 7}$$

که e مقدار پایه لگاریتم طبیعی است.

احتمال نیافتن واحد آلوده بصورت زیر ساده می شود:

(فرمول 8)

$$P(X=0) = e^{-n\phi p} \quad \text{Formula 8}$$

احتمال یافتن حداقل یک واحد آلوده (ضریب اطمینان) بصورت زیر محاسبه می شود:

(فرمول 9)

$$P(X>0) = 1 - e^{-n\phi p} \quad \text{Formula 9}$$

راه حل n بصورت زیر است که برای تعیین اندازه نمونه قابل استفاده می باشد:

(فرمول 10)

$$n = -\ln[1 - P(X>0)]/\phi p \quad \text{Formula 10}$$

جداول 3 و 4 اندازه نمونه ها را زمانی که عدد پذیرش صفر باشد نشان می دهند که برای ضرایب تشخیص، کارایی، و اطمینان مختلف، بترتیب با استفاده از روش های دوجمله ای و پواسون محاسبه شده اند. یک مقایسه موردی با 100٪ کارایی با اندازه های نمونه ها (ضمیمه 2 را ببینید) نشاندهنده آنست که وقتی n بزرگ است و p کوچک، روش های دوجمله ای و پواسون نتایج بسیار مشابهی را در ارتباط با توزیع فوق هندسی نشان می دهند.

Table 3: Table of sample sizes for 95% and 99% confidence levels at varying levels of detection, according to efficacy values where lot size is large and sufficiently mixed, binomial distribution

% efficacy	P = 95% (confidence level)					P = 99% (confidence level)				
	% level of detection					% level of detection				
	5	2	1	0.5	0.1	5	2	1	0.5	0.1
100	59	149	299	598	2995	90	228	459	919	4603
99	60	150	302	604	3025	91	231	463	929	4650
95	62	157	314	630	3152	95	241	483	968	4846
90	66	165	332	665	3328	101	254	510	1022	5115
85	69	175	351	704	3523	107	269	540	1082	5416
80	74	186	373	748	3744	113	286	574	1149	5755
75	79	199	398	798	3993	121	305	612	1226	6138
50	119	299	598	1197	5990	182	459	919	1840	9209
25	239	598	1197	2396	11982	367	919	1840	3682	18419
10	598	1497	2995	5990	29956	919	2301	4603	9209	46050

Table 4: Table of sample sizes for 95% and 99% confidence levels at varying levels of detection, according to efficacy values where lot size is large and sufficiently mixed, Poisson distribution

% efficacy	P = 95% (confidence level)					P = 99% (confidence level)				
	% level of detection					% level of detection				
	5	2	1	0.5	0.1	5	2	1	0.5	0.1
100	60	150	300	600	2996	93	231	461	922	4606
99	61	152	303	606	3026	94	233	466	931	4652
95	64	158	316	631	3154	97	243	485	970	4848
90	67	167	333	666	3329	103	256	512	1024	5117
85	71	177	353	705	3525	109	271	542	1084	5418
80	75	188	375	749	3745	116	288	576	1152	5757
75	80	200	400	799	3995	123	308	615	1229	6141
50	120	300	600	1199	5992	185	461	922	1843	9211
25	240	600	1199	2397	11983	369	922	1843	3685	18421
10	600	1498	2996	5992	29958	922	2303	4606	9211	46052

نمونه برداری بر ای آفات با توزیع متراکم:

نمونه برداری بر اساس روش دوجمله ای بتا

در مورد توزیع سه بعدی متراکم، می توان نمونه برداری را بگونه ای تنظیم نمود تا تراکم را جبران نماید. برای اینکه چنین تنظیمی قابل انجام باشد باید فرض نمود که کالا بصورت خوشه ای نمونه برداری می شود (برای مثال، بصورت جعبه ها) و هر واحد در یک خوشه انتخابی مورد بازرسی قرار می گیرد (نمونه برداری خوشه ای). در چنین مواردی، نسبت واحدهای آلوده، f ، دیگر برای همه خوشه ها ثابت نیست بلکه منتج از یک تابع چگالی بتا خواهد بود.

(فرمول 11)

$$P(X=i) = \binom{n}{i} \frac{\prod_{j=0}^{i-1} (f + j\theta) \prod_{j=0}^{n-i-1} (1 - f + j\theta)}{\prod_{j=0}^{n-1} (1 + j\theta)} \quad \text{Formula 11}$$

F متوسط نسبت واحدهای آلوده (ضریب آلودگی) در بسته است.

$P(X = i)$ احتمال مشاهده i واحد آلوده در یک بسته است.

n = تعداد واحدهای یک بسته.

Π تابع محصول است.

θ سنجش تراکم را برای j آمین بسته د اختیار می گذارد که در آن θ مساوی است با $0 < \theta < 1$.

نمونه برداری بهداشت نباتات اغلب بیشتر با احتمال رویت نشدن یک واحد آلوده بعد از بازرسی چندین مجموعه سروکار دارد. برای یک مجموعه تنها، احتمال آنکه X بزرگتر از 0 باشد بصورت زیر است:

(فرمول 12)

$$P(X>0) = 1 - \prod_{j=0}^{n-1} (1 - f + j\theta) / (1 + j\theta) \quad \text{Formula 12}$$

و احتمال آنکه هریک از چندین بسته فاقد واحد آلوده باشد مساوی است با $P(X = 0)^m$ ، که در آن m تعداد بسته هاست. درجایی که f کم باشد، معادله 1 را می توان بصورت زیر تخمین زد:

(فرمول 13)

$$\Pr(X=0) \approx (1+n\theta)^{-(mf/\theta)} \quad \text{Formula 13}$$

احتمال رویت یک یا بیش از یک واحد آلوده بدین صورت بدست می آید: $1 - \Pr(X=0)$

این معادله را می توان برای بدست آوردن m به صورت زیر نوشت:

(فرمول 14)

$$m = \frac{-\theta}{f} \left[\frac{\ln(1 - P(x > 0))}{\ln(1 + n\theta)} \right] \quad \text{Formula 14}$$

نمونه برداری لایه ای طریقه ای برای کاهش تأثیر تراکم ارائه می کند. لایه ها باید بگونه ای انتخاب شوند که درجه تراکم میان لایه یه حداقل برسد.

وقتی درجه تراکم و ضریب اطمینان ثابت شدند، اندازه نمونه قابل تعیین خواهد بود. بدون ضریب تراکم، اندازه نمونه قابل تشخیص نیست.

مقادیر ضریب کارایی کمتر از 100٪ را می توان با جایگزین کردن Φf بجای f در معادلات گنجانند.

APPENDIX 5: Comparison of hypergeometric and fixed proportion sampling results

Table 5: Confidence in the results of different sampling schemes for a 10% level of detection

Lot size	Hypergeometric-based sampling (random sampling)		Fixed proportion sampling (2%)	
	sample size	confidence level	sample size	confidence level
10	10	1	1	0.100
50	22	0.954	1	0.100
100	25	0.952	2	0.191
200	27	0.953	4	0.346
300	28	0.955	6	0.472
400	28	0.953	8	0.573
500	28	0.952	10	0.655
1 000	28	0.950	20	0.881
1 500	29	0.954	30	0.959
3 000	29	0.954	60	0.998

Table 6: Minimum levels that can be detected with 95% confidence using different sampling schemes

Lot size	Hypergeometric-based sampling (random sampling)		Fixed proportion sampling (2%)	
	sample size	minimum level of detection	sample size	minimum level of detection
10	10	0.10	1	1.00
50	22	0.10	1	0.96
100	25	0.10	2	0.78
200	27	0.10	4	0.53
300	28	0.10	6	0.39
400	28	0.10	8	0.31
500	28	0.10	10	0.26
1 000	28	0.10	20	0.14
1 500	29	0.10	30	0.09
3 000	29	0.10	60	0.05

سازمان حفظ نباتات

معاونت قرنطینه

مدیریت تدوین ضوابط، استانداردها و برنامه های کنترل

استاندارد های بین المللی موازین بهداشت گیاهی

**INTERNATIONAL STANDARDS FOR
PHYTOSANITARY MEASURES**

استاندارد شماره ۷

ISPM No. 7

سیستم گواهی صادرات

EXPORT CERTIFICATION SYSTEM

تهیه و تنظیم:

مریم جلیلی مقدم

نرجس کریمی

فهرست مطالب

۴	امضاء استاندارد
۴	مقدمه
۴	شرایط لازم
۴	اختیارات قانونی
۴	مسئولیت مدیریت
۵	منابع
۵	کارکنان
۶	اطلاعات مربوط به شرایط کشور وارد کننده
۶	اطلاعات فنی
۶	تجهیزات
۶	مدارک
۶	گواهی بهداشت گیاهی
۷	گواهی بهداشت گیاهی صادرات مجدد
۸	دستورالعملها
۸	سوابق
۹	ردیابی محموله
۹	ارتباطات داخلی و خارجی
۹	مکانیسم بازبینی
۹	فهرست منابع

امضاء استاندارد

این استاندارد در بیست و نهمین جلسه کنفرانس فائو در نوامبر ۱۹۹۷ امضا گردید.

مقدمه

این استاندارد مؤلفه های سیستم ملی صدور گواهی بهداشت گیاهی را توصیف می کند

نمای کلی از شرایط

بر اساس عهدنامه بین المللی حفظ نباتات صدور گواهی بهداشت گیاهی می بایست مطابق شرایط کشور واردکننده صورت پذیرد. این استاندارد سیستم صدور گواهی بهداشت گیاهی را برای معتبر سازی و افزایش ضریب اطمینان رعایت موازین بهداشت گیاهی شرح می دهد.

مراحل اساسی صدور گواهی بهداشت گیاهی شامل موارد ذیل می باشد:

- ۱- تعیین شرایط ورود کشور وارد کننده برای صدور گواهی بهداشت گیاهی (در صورت الزام کشور وارد کننده، مجوز ورود نیز بررسی شود).
- ۲- بررسی تطابق محموله با ضوابط ورود کشور وارد کننده.
- ۳- صدور گواهی بهداشت گیاهی.

شرایط لازم برای پوشش مسئولیت های فوق الذکر شامل مؤلفه های زیر می باشد:

۱- اختیارات قانونی :

سازمان حفظ نباتات باید دارای اختیارات قانونی و امکانات اجرایی برای کنترل و صدور گواهی بهداشت گیاهی باشد. همچنین می بایست توانایی کافی جهت ایجاد امنیت در برابر مشکلات بالقوه مانند تقلب و سوء استفاده های احتمالی از گواهی بهداشت گیاهی و اختیارات قانونی برای جلوگیری از صادرات محموله هایی که شرایط کشور واردکننده را لحاظ ننموده اند را داشته باشد.

۲- مسئولیت مدیریت:

سازمان حفظ نباتات می بایست دارای سیستم مدیریت نگهداری و حفظ اسناد و مدارک، ارتباطات و سیستم های بازبینی، حفظ صحت و تضمین بهداشت گیاهی محموله های گواهی شده بعد از گواهی نمودن تا لحظه صادرات باشد. از دیگر وظایف سازمان حفظ نباتات بررسی و رسیدگی به گزارش های واصله از کشورهای وارد کننده و عدم تطابق

محموله با گواهی بهداشت گیاهی مربوطه ، تجدید نظر مرتب و دوره ای و اثر بخشی سیستم گواهی صادرات می باشد. از دیگر وظایف سازمان میتوان به موارد ذیل اشاره نمود:

- نگهداری اطلاعات مربوط به شرایط واردات کشورهای دیگر در صورت نیاز
- ارائه آموزشهای کاربردی برای اطمینان از لحاظ نمودن شرایط کشور واردکننده
- بازرسی و انجام تست های آزمایشگاهی روی محموله های کشاورزی صادراتی
- شناسایی ارگانسیمهای کشف شده در بازرسی محموله های صادراتی
- تایید صحت روند صدور گواهی بهداشت گیاهی
- تکمیل و صدور گواهی بهداشت گیاهی
- نگهداری و بازبینی اسناد و مدارک مربوطه
- آموزش
- انتشار اطلاعات مربوط به سیستم گواهی صادرات
- بازبینی منظم کارایی سیستم گواهی صادرات
- ارتقاء دوجانبه موافقتنامه ها در صورت نیاز

۳- منابع:

الف - کارکنان: سازمان حفظ نباتات از افراد متخصص ،مجرب و آموزش دیده در زمینه مسائل زیر استفاده مینماید:

- بازرسی گیاهان ، تولیدات گیاهی و سایر کالاهای مشمول مقررات جهت صدور گواهی بهداشت گیاهی
- شناسایی گیاهان یا تولیدات گیاهی
- تشخیص و شناسایی آفات ، بیماریها و علفهای هرز
- نظارت بر اقدامات بهداشت گیاهی مورد نیاز
- ردیابی و کنترل اقدامات مربوط به گواهی بهداشت گیاهی
- ایجاد سیستم گواهی مناسب و فراهم نمودن دستورالعملهای مربوط به شرایط قرنطینه ای کشور واردکننده
- بررسی اعتبار کارکنان و سیستم گواهی در مواردی که ضروریست

بجز صدور گواهی بهداشت گیاهی که می بایست الزاما توسط بخش دولتی انجام شود، سازمان حفظ نباتات میتواند از بخش غیر دولتی برای انجام برخی اقدامات گواهی صادرات استفاده نماید.

ب- اطلاعات مربوط به شرایط قرنطینه ای کشور وارد کننده:

سازمان حفظ نباتات می بایست تا حد امکان اطلاعات جاری مربوط به شرایط کشور وارد کننده را جمع آوری و نگهداری نماید. این امر به نفع صادرکنندگان به منظور دریافت اطلاعات اخیر و شرایط ورود کشور مقصد خواهد بود.

ت- اطلاعات فنی آفات و بیماریهای قرنطینه ای جهت ارائه به کشور های واردکننده: سازمان حفظ نباتات اطلاعات فنی مربوط به آفات قرنطینه ای و تاحد امکان غیر قرنطینه ای کشور خود را برای کشورهای واردکننده در سه حوزه زیر تامین می نماید:

- حضور و شیوع آفات قرنطینه ای کشور مقصد در کشور مبدا صادرات و پراکنش آنها
- بیولوژی، ردیابی و شناسایی آفات
- مدیریت کنترل آفت در صورت نیاز

ث- تجهیزات: سازمان حفظ نباتات می بایست امکانات و تجهیزات کافی برای انجام امور مربوط به بازرسی؛ آزمایش، تایید نمونه و دستورالعمل های صدور گواهی بهداشت گیاهی را فراهم نماید.

۴- **مستند سازی:** جمع آوری و نگهداری اسناد و مدارک مرتبط به گواهی بهداشت گیاهی، گواهی صادرات مجدد، حتی سوابق محموله هایی که به دلایل مشکلات قرنطینه ای صادر نشده اند (در صورت امکان)، جهت بازبینی های مجدد و پیگیریهای بعدی لازم و ضروریست.

• **گواهی بهداشت گیاهی:** فرم گواهی بهداشت گیاهی می بایست بر اساس ضمیمه

موجود در عهدنامه بین المللی حفظ نباتات باشد. [سازمان حفظ نباتات جمهوری

اسلامی ایران، مدل گواهی بهداشت گیاهی تأیید شده توسط عهدنامه بین المللی حفظ

نباتات (International Plant Protection Convention) سال ۱۹۹۷ و

استاندارد بین المللی بهداشت گیاهی (International Standard for

Phytosanitary Measures شماره ۱۲ سال ۲۰۰۲ را مورد استفاده قرار می

دهد.]

اطلاعاتی که دارای ماهیت قرنطینه ای نمی باشد در گواهی بهداشت گیاهی درج نمی گردد.

- **گواهی صدور مجدد:** قبل از صدور گواهی صادرات مجدد برای محموله های گیاهی می بایست گواهی بهداشت گیاهی صادر شده توسط کشور مبدا بررسی گردد و همچنین شرایط کشور مقصد هم بررسی گردد، تا مشخص شود، آیا شرایط قرنطینه ای کشور مقصد با اطلاعات مندرج در گواهی بهداشت مبدا لحاظ می گردد یا اینکه سختگیرانه تر از آنچه در گواهی بهداشت مبدا ذکر شده می باشد.
- اگر محموله کشاورزی مجددا بسته بندی گردد ، با توجه به شرایط قرنطینه ای کشور مقصد بازرسی مجدد پس از بسته بندی مجدد انجام می گیرد.
- حال چنانچه محموله کشاورزی مجددا بسته بندی نشده باشد دو حالت پیش می آید:
- ۱- اگر شرایط قرنطینه ای کشور مقصد آسانتر یا معادل اطلاعات مندرج در گواهی بهداشت مبدا می باشد ، نیازی به بازرسی مجدد نیست.
- ۲- اگر شرایط قرنطینه ای کشور مقصد سختگیرانه تر بوده و با اطلاعات مندرج در گواهی بهداشت مبدا لحاظ نمی گردد بازرسی مجددی می بایست انجام گیرد.

چنانچه کشور مقصد شرایط خاصی مانند بازرسی مزرعه ای قبل از ورود یک محموله داشته باشد که توسط کشور re-export قابل اجرا نباشد ، اگر این اطلاعات در گواهی بهداشت مبدا درج نشده باشد یا تست های آزمایشگاهی معادل مورد توافق کشور مقصد هم لحاظ نگردد ، هیچگونه گواهی صادرات مجدد برای آن محموله صادر نمی گردد.

چنانچه تبادلات صادرات مجدد به صورت مرتب انجام می گیرد یا در حال شکل گیری است ، دستورالعملهای مناسبی برای تامین شرایط کشور مقصد ، مابین کشور مبدا و کشور صادرات مجدد تدوین میگردد.

اگر کشور صادرات مجدد برای ورود کالای کشاورزی خاصی گواهی بهداشت نخواهد ولی کشور مقصد صادرات برای ورود همان کالا گواهی بهداشت بخواهد ، چنانچه با بازرسی های چشمی یا تست های آزمایشگاهی شرایط قرنطینه ای کشور مقصد لحاظ گردد، کشور صادرات مجدد می تواند گواهی بهداشت گیاهی معمولی برای این محموله صادر نماید و نام کشور مبدا را در پرانتز در گواهی بهداشت در کادر مربوطه درج می گردد.

دستورالعملها

سازمان حفظ نباتات می بایست دستورالعملها و برنامه های ارشادی برای اجرای مناسب و پوشش کامل این سیستم داشته باشد.

مؤلفه های کلیدی شامل موارد ذیل می باشد:

- ۱- دستورالعملهای مربوط به صدور گواهی بهداشت گیاهی:
- کنترل تمامی مراحل صدور گواهی بهداشت گیاهی
- تهیه بانک اطلاعات مامورین مجاز به صدور گواهی بهداشت گیاهی

- درج اطلاعات مربوط به توضیحات تکمیلی
- تکمیل بخش مربوط به انجام عملیات ضدعفونی و آفت زدایی
- گواهی تغییرات
- تکمیل فرم گواهی بهداشت گیاهی
- امضاء و تحویل گواهی بهداشت گیاهی
- ۲- سایر دستورالعملهای مربوطه
- دستورالعمل کار با صنایع
- دستورالعمل بازرسی و تایید نمونه ها
- بررسی امنیتی مهر و علائم گواهی بهداشت گیاهی
- ردیابی وایمنی محموله
- نگهداری سوابق

سوابق:

به طور کلی سوابق کلیه اقدامات مذکور در این استاندارد می بایست نگهداری گردد و یک نسخه کپی گواهی بهداشت گیاهی نیز جهت بررسیهای مجدد و ردیابی محموله ، می بایست نگهداری گردد. برای هر محموله ای که گواهی بهداشت گیاهی صادر می گردد، به منظور ردیابی و پیگیریهای بعدی ، باید اطلاعات مربوط به موارد ذیل بایگانی و نگهداری گردد.

- هر بازرسی ، تست آزمایشگاهی آفت زدایی و سایر اقداماتی که روی محموله صورت میگیرد.
- اسامی افرادی که اقدامات فوق توسط آنها صورت می گیرد.
- تاریخ هر اقدام.
- نتایج به دست آمده.
- نمونه های اخذ شده از محموله.

حتی در مواردیکه محموله گیاهی بنا به هر دلیل قرنطینه ای موفق به کسب گواهی بهداشت گیاهی نگردیده ، نگهداری اطلاعات فوق نیز سودمند می باشد.

نگهداری الکترونیکی با ضریب امنیتی ، برای مدارک فوق پیشنهاد می گردد.

ردیابی محموله:

محموله های گیاهی و گواهی آنها در تمامی مراحل تا نقطه پایان صادرات می بایست قابل ردیابی باشد .

ارتباطات:

الف- داخل کشور صادرکننده: سازمان حفظ نباتات باید دارای سیستم ارتباطی مناسبی با پرسنل خود در خصوص اطلاع رسانی در زمینه تغییرات زیر باشد:

- شرایط ورود کشور وارد کننده
- وضعیت آفت و پراکنش جغرافیایی
- دستورالعملهای اجرایی

ب- خارج از کشور صادرکننده:

سازمان حفظ نباتات بهتر است با نمایندگان حفظ نباتات ملی سایر کشورها در خصوص موازین قرنطینه ای ارتباط داشته باشد و برای موارد عدم تطابق نقطه تماس رسمی معرفی نماید. همچنین با سازمانهای حفظ نباتات منطقه ای و بین المللی به منظور هماهنگ سازی موازین قرنطینه ای و انتشار و تبادل اطلاعات نیز ارتباطات موثری داشته باشد.

مکانیسم بازبینی:

سازمان حفظ نباتات باید سیستم گواهی صادرات را به طور مرتب و دوره ای بررسی و بازبینی نموده و در صورت نیاز تغییرات لازم را اعمال نماید. و پس از وصول گزارش عدم تطابق موازین قرنطینه ای از کشور واردکننده و بررسی موارد مربوطه ، در صورت نیاز گزارش نتایج بررسی خود را به کشور واردکننده نیز ارسال نماید.

سازمان حفظ نباتات

معاونت قرنطینه

مدیریت تدوین ضوابط، استانداردها و برنامه های کنترل

استاندارد های بین المللی موازین بهداشت گیاهی

INTERNATIONAL STANDARDS FOR PHYTOSANITARY MEASURES

مقررات مواد بسته بندی چوبی در تجارت بین المللی

REGULATION OF WOOD PACKAGING MATERIAL IN INTERNATIONAL
TRADE

استاندارد شماره ۱۵

ISPM No. 15

تهیه و تنظیم:

مریم جلیلی مقدم

نرجس کریمی

1393

فهرست مطالب

شرایط

۱. پایه و اساس مقررات

۲. مواد چوبی بسته بندی مشمول مقررات

۲.۱ معافیت

۳. موازین بهداشت گیاهی برای مواد بسته بندی چوبی

۳.۱ موازین بهداشت گیاهی مصوب

۳.۲ تصویب روشهای ضد عفونی جدید و یا تجدید نظر شده

۳.۳ جایگزین توافقات دو جانبه

۴. مسئولیتهای سازمانهای ملی حفظ نباتات

۴.۱ ملاحظات نظارتی

۴.۲ کاربرد و موارد استفاده از علامت مخصوص

۴.۳ شرایط ضد عفونی و درج علامت مخصوص برای مواد بسته بندی چوبی که مورد

استفاده مجدد ، تعمیر یا بازسازی می شوند .

۴.۳.۱ استفاده مجدد از مواد بسته بندی چوبی

۴.۳.۲ مواد بسته بندی چوبی تعمیر شده

۴.۳.۳ مواد بسته بندی چوبی بازسازی شده

۴.۴ ترانزیت

۴.۵ دستورالعملهای مربوط به واردات

۴.۶ اقدامات بهداشت گیاهی برای موارد عدم تطابق در مبداء ورود

ضمیمه ۱

اقدامات ضد عفونی مصوب مرتبط با مواد بسته بندی چوبی

ضمیمه ۲

علامت مخصوص و کاربرد آن

پیوست ۱

نمونه هایی از روش های دفع امن موارد عدم تطابق مواد بسته بندی چوبی

مقدمه:

این استاندارد به شرح آن دسته از اقدامات بهداشت گیاهی که موجب کاهش خطر ورود، استقرار و گسترش آفات قرنطینه همراه با مواد بسته بندی چوبی در تجارت بین المللی کالاها می گردد، می پردازد.

مواد بسته بندی چوبی تحت پوشش این استاندارد شامل چوب میان باری و چوب دنده پنج نیز می شود ولی مواد بسته بندی چوبی ساخته شده از چوب فرآوری شده به گونه ای که عاری از آفات باشد را شامل نمی شود (مانند تخته چند لا).

اقدامات بهداشت گیاهی تشریح شده در این استاندارد برای جلوگیری از آلودگی مواد بسته بندی چوبی به آفات و یا سایر موجودات زنده به صورت مداوم، در نظر گرفته شده است.

بیانیه محیط زیست:

آفات همراه با مواد بسته بندی چوبی دارای تاثیرات منفی بر بهداشت جنگل و تنوع زیستی می باشند. اجرای این استاندارد برای کاهش قابل توجهی از گسترش آفات و در نهایت جلوگیری از اثرات منفی آنها نظر گرفته شده است. در صورت عدم دسترسی به روش ضد عفونی جایگزین برای موقعیت های خاص یا برای همه کشورها، و یا در صورت عدم دسترسی به مواد بسته بندی مناسب دیگر، ضد عفونی با متیل بروماید در این استاندارد گنجانده شده است. گاز متیل بروماید به عنوان یکی از عوامل مخرب لایه ازن شناخته شده است. و پیشنهاد کمیسیون تدوین موازین بهداشت گیاهی مبنی بر جایگزینی و یا کاهش استفاده از متیل بروماید به عنوان یک اقدام بهداشت گیاهی (۲۰۰۸) در رابطه با این مسئله پذیرفته شده است. استفاده از جایگزینهای متیل بروماید در راستای پایداری محیط زیست مورد تاکید می باشد.

نمای کلی از شرایط

اقدامات بهداشت گیاهی مورد تایید که خطر ورود، استقرار و انتشار آفات از طریق مواد بسته بندی چوبی را کاهش می دهد شامل استفاده از چوب بدون پوست (با یک حد تحمل مشخص برای پوست باقی مانده) و استفاده از روشهای ضد عفونی مورد تایید (همانطور که در ضمیمه ۱ تجویز شده است) می باشد.

استفاده از علامت مخصوص و به رسمیت شناخته شده (همانطور که در ضمیمه ۲ آمده است) ، تضمین میکند که مواد بسته بندی چوبی ، تحت عملیات ضد عفونی مورد تایید قرار گرفته است .

عملیات ضد عفونی های تایید شده ، علامت و روش استفاده از آن در این استاندارد توصیف می گردد.

سازمانهای ملی حفظ نباتات کشورهای صادرکننده و واردکننده دارای مسئولیت های خاصی می باشند . ضد عفونی و استفاده از علامت مخصوص باید همیشه تحت اقتدار و نظارت سازمانهای ملی حفظ نباتات باشد.

سازمانهای ملی حفظ نباتات که اجازه استفاده از علامت مخصوص را میدهند باید به نظارت کامل (و یا حداقل ، ممیزی یا بررسی) استفاده از روشهای ضد عفونی ، استفاده از علامت مخصوص و کاربرد آن که توسط تولید کننده های بسته بندی های چوبی و یا شرکت های ضد عفونی ارائه می گردد ، بپردازند . همچنین از دیگر مسئولیت های سازمانهای ملی حفظ نباتات ، بازرسی و یا نظارت و تدوین دستورالعملهای مربوطه می باشد .

شرایط خاصی برای مواد بسته بندی چوبی که تعمیر و یا بازسازی می شوند تعیین گردیده است و اجرا میشود . سازمانهای ملی حفظ نباتات کشورهای وارد کننده بایستی اقدامات بهداشت گیاهی تایید شده را به عنوان مبنایی برای اجازه ورود مواد بسته بندی چوبی پذیرج (در صورت رعایت مفاد این استاندارد نیازی به اخذ مجوز ورود اضافی برای مواد بسته بندی چوبی نیست). ولی هر جاییکه مواد بسته بندی چوبی با الزامات این استاندارد منطبق نباشد ، سازمانهای ملی حفظ نباتات ، به صورت مقتضی می بایست نسبت به اجرا و اطلاع رسانی اقدامات مربوط به موارد عدم تطابق اقدام نمایند

شرایط لازم

۱. پایه و اساس مقررات

چوب با منشاء درختان زنده یا چوبهای خشک ممکن است با آفات آلوده شوند. مواد بسته بندی چوبی اغلب از چوب خام ساخته شده که ممکن است تحت پردازش کافی و یا ضد عفونی موثر برای حذف یا نابودی آفات قرار نگرفته باشد و در نتیجه به عنوان یک راه انتقال و گسترش آفات قرنطینه ای محسوب گردد.

بر اساس بررسی های انجام شده ، چوب میان باری و چوب دنده پنج به ویژه خطر ورود و گسترش آفات قرنطینه ای را افزایش میدهد . علاوه بر این ، مواد بسته بندی چوبی اغلب مورد استفاده مجدد ، تعمیر و یا بازسازی قرار می گیرند (همانطور که در بخش ۴.۳ شرح داده) نیز موجب افزایش خطر ورود ، انتقال و گسترش آفات قرنطینه ای می گردند . تعیین منشاء واقعی هر قطعه از مواد بسته بندی چوبی ، بسیار دشوار

است و در نتیجه تعیین وضعیت بهداشت گیاهی آن ، به راحتی محقق نمی شود. بنابراین اعمال روشهای معمول تجزیه و تحلیل خطر آفت جهت تعیین اقدامات بهداشت گیاهی ضروری است ولیکن کارایی چنین اقداماتی برای مواد بسته بندی چوبی اغلب امکان پذیر نیست. به همین دلیل ، این استاندارد به تشریح موازین پذیرفته شده در سطح بین المللی که توسط تمام کشورها در مورد مواد بسته بندی چوبی اعمال می شود می پردازد . این موازین به منظور کاهش موثر خطر ورود و گسترش آفات قرنطینه ای مرتبط با مواد بسته بندی چوبی در نظر گرفته می شود .

۲. مواد بسته بندی چوبی مشمول مقررات

این مقررات، تمام انواع بسته بندی از جنس چوب که به عنوان یک مسیر برای ورود و انتشار آفات تلقی می گردد را شامل می گردد. مواد بسته بندی چوبی مانند جعبه ها ، صندوق های چوبی، قالب های بسته بندی ، چوب میان باری و چوب دنده پنج ، پالت ، بشکه های کابل ، قرقره ها و حلقه های چوبی است که تقریباً در اغلب محموله های وارداتی وجود دارد، از جمله محموله هایی که مرتبط با مقوله بهداشت گیاهی نیستند را نیز شامل می گردد.

۲.۱ معافیت

موارد زیر به دلیل داشتن ریسک بسیار کم از مفاد این استاندارد معاف می شود^۲:

♣ مواد بسته بندی چوبی که بطور کامل از چوب های نازک ساخته شده (با ضخامت ۶ میلی متر یا کمتر)

♣ بسته بندی های چوبی که بطور کامل از مواد چوبی فرآوری شده ساخته شده ، مانند تخته سه لا ، خرده چوب ، روکش چوب و تخته های چوبی حاصل از خرده ها و براده چوب که در آنها چسب، حرارت و فشار یا ترکیبی از آنها بکار رفته شده باشد.

♣ بشکه های حمل انواع مایعات که در طول تولید حرارت داده شده است
جعبه های مورد استفاده برای سیگار برگ و دیگر کالاهای هدیه ای ، در صورتیکه ای جعبه ها از چوب های فرآوری شده ساخته شده و عاری از آفات باشند.

♣ خاک اره ، براده چوب و پشم چوب

♣ اجزای چوبی دائمی متصل به وسایل نقلیه و کانتینر ها.

۱- همه بشکه های چوبی مورد استفاده برای حمل مایعات و جعبه های چوبی هدیه شامل این معافیت نمی

گردند زیرا همه انواع آنها عاری از آفت نیستند حتی برخی از انواع خاص جعبه های هدیه یا بشکه های حمل

مایعات تحت پوشش این استاندارد قرار می گیرند. بنابر این در صورت مقتضی ممکن است موافقتنامه هایی در این خصوص مابین کشور های واردکننده و صادرکننده منعقد گردد.

۳. اقدامات بهداشت گیاهی برای مواد بسته بندی چوبی

این استاندارد به شرح اقدامات بهداشت گیاهی (از جمله ضدعفونی) که برای مواد بسته بندی چوبی تایید شده ، تجدید نظر شده و یا در حال تدوین می باشد ، می پردازد .

۳.۱ اقدامات بهداشت گیاهی مصوب

اقدامات بهداشت گیاهی مصوب و تشریح شده در این استاندارد شامل دستورالعملهای بهداشت گیاهی از جمله روشهای ضدعفونی و درج علامت مخصوص روی مواد بسته بندی چوبی می باشد . استفاده از علامت مخصوص نشان می دهد که صدور گواهی بهداشت گیاهی برای مواد بسته بندی چوبی غیر ضروری است زیرا درج علامت مخصوص بیانگر آنست که اقدامات بهداشت گیاهی پذیرفته شده در سطح بین المللی در خصوص این بسته بندیها انجام شده است.

این اقدامات بهداشت گیاهی باید به عنوان مبنایی برای ورود مواد بسته بندی چوبی بدون تحمیل شرایط اضافی توسط تمامی سازمانهای حفظ نباتات ملی مورد قبول واقع گردد. برای تدوین شرایط بهداشت گیاهی، بیشتر از آنچه که در این استاندارد شرح داده می شود ، لازم است توجیه فنی ارائه گردد .

روشهای ضد عفونی تشریح شده در ضمیمه ۱ به عنوان روشهای کنترل موثر علیه اکثر آفات زنده درختان ، مرتبط با مواد بسته بندی چوبی مورد استفاده در تجارت بین المللی در نظر گرفته می شود. این روشهای ضد عفونی با سایر اقدامات از جمله استفاده از چوبهای بدون پوست در تهیه مواد بسته بندی چوبی ، تلفیق می شوند. این اقدامات بر اساس موارد ذیل اتخاذ گردیده است :

— طیف وسیعی از آفات که ممکن است تحت تاثیر قرارگیرند.

— اثر بخشی عملیات ضد عفونی .

— امکانات فنی و یا بازرگانی.

سه فعالیت اصلی در روند تولید مواد چوبی بسته بندی تایید شده (از جمله چوب میان باری و چوب دنده پنج)

وجود دارد :

۱- ضد عفونی ۲- ساخت ۳- درج علامت مخصوص.

این فعالیت ها می تواند توسط اشخاص بصورت جداگانه انجام شده ، و یا یک نهاد می تواند تمام یا بخشی از این فعالیت ها را انجام دهد . برای سهولت مرجع ، در این استاندارد به تولید کنندگان و شرکت های ضدعفونی اشاره شده است.

مواد بسته بندی چوبی که تحت کنترل موازین تایید شده بهداشت گیاهی قرار می گیرند بوسیله یک علامت مخصوص و رسمی مطابق با ضمیمه ۲ شناسایی می شوند. این علامت شامل یک نماد اختصاصی مرتبط با کد شناسایی کشور خاص ، تولید کننده و یا ارائه دهنده خدمات ضد عفونی ، و روش ضد عفونی است. از این پس ، همه اجزای سازنده این علامت در مجموع، با عنوان کلی "**علامت مخصوص**" در متن این استاندارد ذکر می گردد.

در سطح بین المللی تنها این علامت مخصوص بر روی مواد بسته بندی چوبی در طول بازرسی قبل از صادرات ، در نقطه ورود و یا هرجای دیگر مبنای اعمال اقدامات ضدعفونی مواد بسته بندی چوبی محسوب می گردد. سازمانهای ملی حفظ نباتات باید این علامت مخصوص، براساس ضمیمه ۲ را به عنوان مبنایی برای اجازه ورود مواد بسته بندی چوبی بدون تحمیل شرایط اضافی به وارد کننده بپذیرند. علاوه بر استفاده از یکی از روشهای ضد عفونی های مورد تایید در این استاندارد موجود در ضمیمه ۱، چوب بدون پوست می بایست برای ساخت مواد بسته بندی چوبی مورد استفاده قرار گیرد. میزان قابل تحمل پوست باقی مانده در ضمیمه ۱ مشخص شده است.

۳.۲ تصویب روشهای ضدعفونی جدید و یا تجدید نظر شده

از آنجائیکه هر روزه اطلاعات فنی جدیدتری در دسترس قرار می گیرد ، روشهای ضدعفونی موجود ممکن است تغییر نموده ، بازنگری و یا با روشهای جدید جایگزین شوند و یا جداول ضد عفونی برای مواد بسته بندی چوبی توسط کمیسیون موازین بهداشت گیاهی مورد بررسی و تایید قرار گیرد. استاندارد شماره ۲۸ (موازین بهداشت گیاهی برای آفات مشمول مقررات ۲۰۰۷) راهنمایی هایی در فرایند IPPC برای تدوین موازین بهداشت گیاهی (ضدعفونی و کنترل) ارائه میکند. اگر روش ضدعفونی و کنترل جدید یا تجدید نظر

شده برای مواد بسته بندی چوبی به تصویب هیئت که در ارتباط با این ISPM باشد ، مواد بسته بندی که قبلاً تحت مفاد استاندارد شماره ۲۸ قرار گرفته بودند ، ملزم به ضدعفونی مجدد یا درج علامت مجدد تحت استاندارد شماره ۱۵ نیستند .

۳.۳ جایگزین توافقات دو جانبه

سازمانهای ملی حفظ نباتات ممکن است موازین دیگری به غیر از اقداماتی که در ضمیمه ۱ تنظیم شده ، را با هماهنگی شرکای تجاری بپذیرند. در چنین مواردی ، علامت مخصوص که در ضمیمه ۲ نشان داده شده ، را نباید استفاده کنند مگر اینکه تمام الزامات موجود در این استاندارد را لحاظ نمایند.

۴. مسئولیتهای سازمانهای ملی حفظ نباتات

سازمانهای ملی حفظ نباتات کشورهای صادرکننده و واردکننده مسئولیت پیشگیری از ورود و گسترش آفات را برعهده دارند(مواد اول، چهارم و هفتم عهدنامه بین المللی حفظ نباتات). در رابطه با این استاندارد ، مسئولیت های خاص در زیر شرح داده شده است.

۴.۱ ملاحظات نظارتی

تیمارها و کاربرد علامت مخصوص (یا سیستم های مربوط) باید همیشه تحت حاکمیت سازمانهای ملی حفظ نباتات باشد. سازمانهای ملی حفظ نباتات که اجازه استفاده از علامت مخصوص را میدهند مسئولیت تضمین این که تمام سیستم های مجاز و تایید شده برای اجرای این استاندارد پاسخگوی همه شرایط لازم توصیف شده در این استاندارد می باشند و مواد بسته بندی چوبی(و یا چوبی که برای ساخت مواد بسته بندی چوبی بکار می رود) دارای علامت مخصوص تیمار(ضدعفونی) شده و یا بر اساس این استاندارد تولیدشده است را دارند.

مسئولیت های سازمانهای ملی حفظ نباتات عبارتند از :

— تعیین اختیارات و صدور مجوز رسمی برای شرکت های ضد عفونی بخش خصوصی.

— نظارت بر نحوه انجام تیمارهای ضد عفونی و درج علامت مخصوص به منظور تأیید تطابق (اطلاعات

بیشتر در مورد مسئولیت های مربوطه در ISPM شماره ۷ ارائه شده : سیستم صدور گواهی بهداشت گیاهی،

— بازرسی ، تدوین دستورالعملهای تأیید و بازرسی در صورت نیاز (اطلاعات بیشتر در ISPM شماره ۲۳ ارائه شده است : دستورالعمل بازرسی ، ۲۰۰۵).

سازمانهای ملی حفظ نباتات باید بر کارایی این تیمارها (ضد عفونی ها) و اجازه درج علامت مخصوص ، تا حد امکان نظارت کامل (و یا حداقل ، ممیزی یا بررسی) داشته باشند . برای جلوگیری از اجرای ناقص، نادرست یا ناکافی مقررات مواد بسته بندی چوبی می بایست قبل از درج علامت مخصوص ، عملیات ضد عفونی به طور کامل و موثر اجرا گردد .

۴.۲ کاربرد و موارد استفاده از علامت

برای مواد بسته بندی چوبی که بر اساس این استاندارد تیمار میشوند می بایست مطابق شرایط مذکور در ضمیمه ۲ ، علائم مخصوص بکار برده شود.

4.3 شرایط ضد عفونی و درج علامت مخصوص برای مواد بسته بندی چوبی که مورد

استفاده مجدد ، تعمیر یا بازسازی قرار می گیرند .

سازمانهای ملی حفظ نباتات کشورهایی که در آن مواد بسته بندی چوبی دارای علامت مذکور در ضمیمه ۲ ، تعمیر یا بازسازی میشود ، مسئولیت دارند که تضمین و تأیید نمایند که سیستمهای مرتبط با صادرات اینگونه مواد بسته بندی چوبی به طور کامل منطبق با این استاندارد باشد.

۴.۳.۱ استفاده مجدد از مواد بسته بندی چوبی

یک واحد از مواد بسته بندی چوبی که تیمار شده و بر اساس این استاندارد مهور به علامت مخصوص گردیده چنانچه تعمیر و بازسازی گردد ولیکن تغییر نکند ، برای استفاده مجدد نیازی به تیمار مجدد یا کاربرد علامت جدید ندارد.

۴.۳.۲ مواد بسته بندی چوبی تعمیر شده

مواد بسته بندی چوبی تعمیر شده مواد بسته بندی چوبی هستند که حدود یک سوم از اجزاء آن حذف شده و جایگزین شده باشد . سازمانهای ملی حفظ نباتات باید مطمئن شوند که هنگامی که مواد بسته بندی چوبی دارای علامت مخصوص تعمیر میشوند ، فقط از چوبهایی که بر اساس این استاندارد **ضد عفونی** شده اند و یا چوبهای فرآوری شده می بایست برای تعمیر آن استفاده نمود (همانطور که در بخش ۲.۱ شرح داده). در زمانی که از چوبهای ضد عفونی شده برای تعمیر استفاده میشود ، روی قطعات جدید اضافه شده به این بسته

بندیها به صورت جداگانه بر طبق این استاندارد می بایست علامت مخصوص درج گردد.

مواد بسته بندی چوبی دارای علائم متعدد ، چنانچه آفتی در آنها یافت شود در تعیین مبداء مواد چوبی بسته بندی سختگیری کنید اگر به همراه آن آفاتی یافت شد.. بنا براین توصیه میشود سازمانهای ملی حفظ نباتات کشورهایی که مواد بسته بندی چوبی در آنجا تعمیر میشوند، تعداد علائم متعددی که ممکن است در یک واحد منفرد بسته بندی چوبی درج گردد را محدود نمایند .

بدین منظور سازمانهای ملی حفظ نباتات کشورهایی که مواد بسته بندی چوبی در آنجا تعمیر میشوند ممکن لازم باشد که علائم قبلی موجود روی یک واحد چوبی بسته بندی را محو نموده بعد آن واحد را مطابق ضمیمه ۱ مجدداً ضدعفونی کرده و مطابق ضمیمه ۲ ممه‌ور به علامت مخصوص نمایند. اگر از متیل بروماید برای ضدعفونی مجدد استفاده می کنند لازم است به توصیه های کمیسیون بهداشت گیاهی مبنی بر جایگزینی و یا کاهش استفاده از متیل بروماید به عنوان یک اقدام بهداشت گیاهی (2008) توجه نمایند. در شرایطی که هیچ تردید نیست که همه اجزای سازنده یک واحد بسته بندی چوبی تعمیر شده ، بر اساس این استاندارد قبلاً ضدعفونی شده اند ، و یا اینکه تعیین مبداء واحد بسته بندی چوبی یا اجزاء آن ، بسیار دشوار باشد ، سازمانهای ملی حفظ نباتات کشورهایی که مواد بسته بندی چوبی در آنجا تعمیر میشوند ، میتوانند اجازه دهند که این بسته بندیهای چوبی تعمیری ، مجدداً ضدعفونی یا معدوم شوند و یا از جابجایی آنها در مبادلات بین المللی ممانعت بعمل آورند. در مورد ضدعفونی مجدد ، هر گونه علائم قبلی باید برای همیشه محو گردد (به عنوان مثال توسط پوشش با رنگ). بعد از ضدعفونی مجدد، باید علامت مخصوص جدید بر اساس این استاندارد استفاده گردد.

۴.۳.۳ مواد بسته بندی چوبی بازسازی شده

در صورتیکه یک واحد از مواد بسته بندی چوبی، که تا بحال بیش از حدود یک سوم از اجزای سازنده آن جایگزین شده باشد ، به عنوان یک واحد بازسازی شده در نظر گرفته می شود. در این فرایند ، اجزاء مختلف ممکن است با هم ترکیب شوند . مواد بسته بندی چوبی بازسازی شده ممکن است دارای اجزای قدیمی و جدید باشند.

در مواد بسته بندی چوبی بازسازی شده، هر گونه علائم قبلی به طور کامل و برای همیشه باید محو گردد (به عنوان مثال توسط پوشش با رنگ) . مواد بسته بندی چوبی بازسازی شده باید مجدداً ضدعفونی و سپس

روی آن علامت مخصوص درج گردد.

۴.۴ ترانزیت

زمانیکه محموله های ترانزیتی با بسته بندیهای چوبی شرایط موجود در این استاندارد را نداشته باشند ، سازمانهای ملی حفظ نباتات کشورهای ترانزیت کننده ممکن است نیاز به انجام اقدامات بهداشت گیاهی داشته باشند که تضمین کند مواد بسته بندی چوبی دارای خطر غیر قابل قبول ی نیستند. راهنمایی های بیشتری در زمینه محموله های ترانزیتی در ISPM شماره ۲۵ (۲۰۰۶) ارائه شده است.

۴.۵ دستورالعملهای مربوط به واردات

با توجه به اینکه اکثر محموله ها دارای بسته بندی چوبی هستند ، حتی محموله هایی که مشمول موازین بهداشت گیاهی نیستند ، همکاری سایر ارگانها و ادارات با سازمانهای ملی حفظ نباتات در خصوص اجرای مفاد این استاندارد، بسیار مهم است. به عنوان مثال ، همکاری با گمرک و سایر ارگانها ، سازمان ملی حفظ نباتات را در دریافت اطلاعات در مورد وجود مواد چوبی بسته بندی کمک می کند. برای سازمانهای ملی حفظ نباتات حصول اطمینان از اثربخشی در کشف موارد عدم تطابق در خصوص مواد بسته بندی چوبی بسیار حائز اهمیت است .

۴.۶ اقدامات بهداشت گیاهی برای موارد عدم تطابق در مبداء ورود

اطلاعات مربوطه در خصوص موارد عدم تطابق و اقدامات اضطراری در بخش های ۵.۱.۶.۱ تا ۵.۱.۶.۳ ISPM شماره ۲۰ (دستورالعملهای موازین بهداشت گیاهی برای تنظیم سیستم واردات ۲۰۰۴) و در ISPM شماره ۱۳ (دستورالعملهای اخطار موارد عدم تطابق و اقدام اضطراری ، ۲۰۰۱) ارائه شده است . بادر نظر گرفتن تعدد موارد استفاده مجدد از مواد بسته بندی چوبی ، سازمانهای ملی حفظ نباتات باید در نظر بگیرند که موارد عدم تطابق شناسایی شده ممکن است در کشورهای که اقدام به تولید ، تعمیر و یا بازسازی مواد بسته بندی چوبی میکنند ، خیلی بیشتر از کشورهای صادرکننده یا ترانزیت کننده باشد.

زمانیکه مواد بسته بندی چوبی علامت مخصوص را نداشته باشند ، و یا کشف آفات شواهدی را فراهم می کند که نشان دهنده موثر نبودن ضدعفونی باشد ، سازمان ملی حفظ نباتات بر این اساس باید پاسخ دهند ، و در صورت نیاز، اقدام اضطراری لازم باید در نظر گرفته شود. این اقدام ممکن است به صورت توقیف و سپس ، در صورت مقتضی ، حذف موارد عدم تطابق ، انجام ضدعفونی ویا امحاء و یا عودت محموله باشد . نمونه

های بیشتر از گزینه های مناسب برای اقدامات در پیوست ۱ ارائه شده است. اصول حداقل تاثیر بهتر است در رابطه با هر گونه اقدام اضطراری در نظر گرفته شود. علاوه بر این ، اگر اقدام اضطراری لازم است و متیل بروماید توسط سازمان ملی حفظ نباتات استفاده میشود ، جنبه های مرتبط در توصیه CPM در جایگزینی و یا کاهش استفاده از متیل بروماید به عنوان یک اقدام بهداشت گیاهی (۲۰۰۸) می بایست لحاظ گردد.

سازمان ملی حفظ نباتات کشور وارد کننده باید درخصوص کشف آفت ، به کشور صادرکننده یا کشوری سازنده مواد بسته بندی چوبی اطلاع رسانی لازم را انجام دهند. در چنین مواردی ، که در آن یک واحد از مواد بسته بندی چوبی دارای بیش از یک علامت مخصوص باشد ، سازمان ملی حفظ نباتات باید مبداء موارد عدم تطابق را قبل از ارسال اخطار عدم تطابق مشخص نماید. سازمانهای ملی حفظ نباتات به اعلام موارد عدم درج علامت مخصوص یا سایر موارد عدم تطابق تشویق می شوند. با توجه به مفاد بخش ۴.۳.۲ ، باید توجه داشت که وجود علائم متعدد در یک واحد منفرد از بسته بندی چوبی دلیل بر عدم انطباق تلقی نمی شود.

ضمیمه ۱

موازین مصوب مرتبط با مواد بسته بندی چوب

استفاده از چوب بدون پوست

صرف نظر از نوع روش ضد عفونی به کار رفته، مواد بسته بندی چوب باید از چوب بدون پوست ساخته شده باشند. در این استاندارد ، هر تعداد از تکه های پوست باقیمانده باید بصورت جداگانه و به طور واضح بررسی شده و باید شرایط ذیل را داشته باشد:

- عرض هر تکه پوست باید کمتر از ۳ سانتی متر باشد (بدون در نظر گرفتن طول آن) .
- در صورتیکه عرض آن بزرگتر از ۳ سانتی متر باشد لازم است ، مساحت کل قطعه پوست کمتر از ۵۰ سانتی متر مربع باشد .

برای ضد عفونی با متیل بروماید حذف پوست چوب باید قبل از ضد عفونی انجام شود زیرا وجود پوست چوب بر اثر بخشی ضد عفونی متیل بروماید تاثیر می گذارد. برای گرمادهی، حذف پوست می تواند قبل و یا بعد از گرمادهی انجام شود.

گرمادهی (کد ضدعفونی : HT)

مواد بسته بندی چوبی باید مطابق برنامه زمانی و دمایی خاصی گرمادهی شوند به صورتی که درجه حرارت حداقل ۵۶ درجه سانتیگراد به مدت حداقل ۳۰ دقیقه مداوم در تمامی قسمتهای چوب (و از جمله در مرکز آن) تامین گردد. منابع مختلف انرژی و یا فرایندها ممکن است برای رسیدن به این پارامترها مناسب باشد. به عنوان مثال ، خشک کردن در کوره ، تلفیق حرارت با اشباع فشار شیمیایی ، امواج مایکروویو و یا ضدعفونی های دیگر را می توان در صورت رعایت نمودن پارامترهای مشخص شده در این استاندارد ، به عنوان ضدعفونی های حرارتی در نظر گرفت.

ضدعفونی با گاز متیل بروماید (کد ضدعفونی : MB)

استفاده از متیل بروماید باید با توجه به پیشنهاد کمیته موازین بهداشت گیاهی مبنی بر استفاده از جایگزینهای متیل بروماید و یا کاهش استفاده از متیل بروماید ، به عنوان یک اقدام بهداشت گیاهی و در راستای تحقق اهداف پروتکل مونترال انجام گردد. سازمانهای ملی حفظ نباتات برای ترویج استفاده از روشهای جایگزین مصوب در این استاندارد تشویق می شوند.

مواد بسته بندی چوبی باید با متیل بروماید بر اساس جداول حاصلضرب غلظت در زمان (CT) ، بمدت بیش از ۲۴ ساعت ضدعفونی شوند و غلظت نهایی باقی مانده در جدول ۱ مشخص شده است. CT باید در تمام قسمتهای چوب ، از جمله در مغز چوب ، تامین شود ، هر چند که غلظت گاز در اتمسفر محیط اندازه گیری میشود. حداقل دمای چوب و اطراف آن نباید کمتر از ۱۰ درجه سانتیگراد و زمان در معرض قرار گرفتن آن حداقل کمتر از ۲۴ ساعت نباشد. پایش غلظت گاز را باید در حداقل ۲ ، ۴ و ۲۴ ساعت پس از گازدهی انجام داد (در مورد زمانهای بیشتر در معرض قرار گرفتن در غلظتهای کم ، اندازه گیری های اضافی باید در پایان عملیات ضدعفونی ثبت گردد).

جدول شماره ۱- حداقل زمان لازم برای ضدعفونی مواد بسته بندی چوبی با گاز متیل بروماید

دما	CT (g·h/m ³) در طول مدت ۲۴ ساعت	حداقل غلظت نهایی بعد از ۲۴ ساعت (g/m ³)
۲۱ درجه سانتیگراد یا بیشتر	650	24

۱۶ درجه سانتیگراد یا بیشتر	800	28
۱۰ درجه سانتیگراد یا بیشتر	900	32

یک نمونه از موارد استفاده از شرایط لازم در جدول شماره ۲ نشان داده شده است.

جدول شماره ۲- نمونه ای از جدول ضد عفونی که غلظت و زمان ضد عفونی با متیل برماید را نشان می دهد.

(در شرایطی که احتمال جذب و یا نشت وجود دارد ، دوز اولیه می تواند بیشتر باشد)

دما	دز گاز (g/m^3)	حداقل غلظت در زمانهای مختلف (g/m^3)		
		۲ ساعت	۴ ساعت	۲۴ ساعت
۲۱ درجه سانتیگراد یا بیشتر	۴۸	۳۶	۳۱	۲۴
۱۶ درجه سانتیگراد یا بیشتر	۵۶	۴۲	۳۶	۲۸
۱۰ درجه سانتیگراد یا بیشتر	۶۴	۴۸	۴۲	۳۲

سازمانهای ملی حفظ نباتات باید اطمینان حاصل کنند که شرایط زیر به صورت مناسب توسط شرکتهای

ضد عفونی مشمول این استاندارد لحاظ گردیده است:

۱. دستگاههای تهویه هوا (فن ها) به طور مناسب در مرحله پخش گاز در عملیات گاز دهی استفاده می شود تا گاز به تعادل برسد و همچنین باید اطمینان حاصل شود که ماده فومیگانت بلسرعت و به طور موثر در سرتاسر محوطه تحت ضد عفونی پراکنده شده باشد . (ترجیحا در عرض یک ساعت از عملیات ضد عفونی).

۲. بیشتر از ۸۰ درصد از حجم محوطه ضد عفونی نباید بارگیری (پر) شود.

۳. محوطه ضد عفونی به خوبی درزگیری و مانع خروج گاز شده و تا حد امکان در برابر خروج گاز مقاوم باشد.

چنانچه ضد عفونی در زیر سطوح و پوشش های خاصی انجام می شود ، این سطوح باید در برابر خروج

گاز مقاوم بوده و به طور مناسبی قابلیت درزگیری و گازبند کردن در قسمت های کف و سطوح دیگر

باشند.

۴. کف سایت ضد عفونی باید نفوذ ناپذیر و مقاوم در برابر خروج گاز باشد .
۵. متیل بروماید اغلب با استفاده از دستگاه بخارساز و با انجام تبخیر کامل آن بکار می رود.
۶. ضد عفونی با گاز متیل بروماید برای چوب و مواد بسته بندی با سطح مقطع بیش از ۲۰ سانتی متر انجام نمی شود . برای اطمینان کافی از گردش و نفوذ متیل بروماید لازم است قطعات چوبی در هر ۲۰ سانتیمتر ضخامت ، جداکننده هایی داشته باشند.
۷. در زمان محاسبه دوز متیل بروماید ، برای اطمینان از اینکه مقدار کل گاز متیل بروماید مصرفی با دوز توصیه شده مطابق باشد لازم است در صورت استفاده از مخلوط گاز متیل بروماید با گازهای دیگر میزان کسری آن در نظر گرفته شود (به عنوان مثال در صورت استفاده از فرمولاسیون ۲٪ کلروپیکرین و ۹۸ درصد گاز متیل بروماید لازم است ۲ درصد به دز اولیه اضافه شود.
۸. با محاسبه دوز اولیه و دوز نهایی بعد از عملیات ضد عفونی میزان جذب متیل بروماید توسط مواد بسته بندی چوبی و یا محصولات مربوطه مشخص می شود (به عنوان مثال جذب گاز بوسیله جعبه های پلی استایرن).
۹. دمای محصول یا محیط هوا (هر کدام که کمتر است) به منظور محاسبه دوز متیل بروماید استفاده می شود ، و این دما در همه قسمتهای چوب (از جمله مغز چوب) در تمام طول مدت زمان ضد عفونی باید حداقل ۱۰ درجه سانتیگراد باشد.
۱۰. مواد بسته بندی چوبی برای عملیات ضد عفونی نباید در داخل پوشش یا مواد غیر قابل نفوذ پیچیده شده باشند.
۱۱. سوابق ضد عفونی با متیل بروماید توسط ارائه دهندگان خدمات ضد عفونی برای یک دوره معین نگهداری میشود (و در صورت صلاحدید سازمان حفظ نباتات برای پیگیریهای بعدی یک نسخه نیز به سازمان ارسال می گردد).
- سازمانهای ملی حفظ نباتات توصیه می کنند که اقدامات انجام گرفته برای عملیات ضد عفونی می بایست در راستای کاهش یا حذف انتشار متیل برومید به اتمسفر باشد.

اتخاذ روشهای جایگزین و بررسی برنامه های ضد عفونی مورد تایید

همانطور که مرتباً اطلاعات فنی جدیدی در دسترس قرار میگیرد، روشهای ضد عفونی موجود ممکن است

بررسی و و مورد تجدید نظر قرار گیرد، و یا روشهای ضدعفونی جایگزین برای مواد بسته بندی چوبی توسط کمیسیون موازین بهداشت گیاهی به تصویب برسد. اگر یک روش ضدعفونی جدید یا تجدید نظر شده برای مواد بسته بندی چوبی به تصویب برسد و به این ISPM اضافه گردد، دیگر نیاز نیست مواد ضدعفونی شده بر اساس روشهای ضدعفونی قبلی تحت عملیات ضدعفونی مجدد و یا ممهور به مهر مجدد شوند.

ضمیمه ۲

علامت مخصوص و کاربرد آن

وجود علامت مخصوص نشان دهنده این است که مواد بسته بندی چوبی مورد عملیات ضدعفونی مورد تایید این استاندارد قرار گرفته و شامل مؤلفه های زیر می باشد:

- ◆ سمبل
- ◆ کد ایزو
- ◆ کد تولید کننده بسته بندی چوبی و یا شرکت ضدعفونی کننده
- ◆ کد روش ضدعفونی با توجه به ضمیمه ۱ (HT یا MB).

سمبل

طراحی سمبل (که ممکن است بر اساس دستورالعملهای ملی، منطقه ای یا بین المللی، به عنوان یک علامت تجاری یا گواهینامه یا علامت گارانتی، به ثبت رسیده باشد) باید کاملاً شبیه نمونه های زیر باشد، و باید در سمت چپ سایر اجزای قرار گیرد.

کد کشور

کد کشور که بر اساس کد سازمان بین المللی استاندارد (ایزو) بصورت دو حرف نشان داده میشود (به عنوان مثال "XX") باشد که با یک خط فاصله از کد تولید کننده و یا شرکت ضدعفونی کننده جدا می شود.

کد تولید کننده و یا شرکت ضدعفونی کننده

کد تولید کننده / شرکت ضدعفونی کننده یک کد منحصر به فردی است که توسط سازمانهای ملی حفظ نباتات به تولید کننده بسته بندی های چوبی و مواد بسته بندی و یا شرکتهای ارائه دهنده خدمات

ضدعفونی که مسئول تضمین سالم بودن چوب مورد استفاده و ممهور نمودن صحیح آن می باشند ،
 اختصاص داده می شود که این کد در نمونه زیر به صورت "۰۰۰" نشان داده شده است . تعداد و ترتیب
 اعداد و یا حروف توسط حفظ نباتات ملی کشور تعیین می شود

کد روش ضدعفونی

کد روش ضدعفونی به صورت حروف مخفف است که توسط IPPC مطابق ضمیمه ۱ برای اقدامات مورد
 تایید استفاده می شود و در نمونه زیر به صورت "YY" نشان داده شده است . کد ضدعفونی باید بعد از
 کد کشور و کد تولید کننده /شرکت ضدعفونی کننده درج شده و یا در خط دیگری در پایین آنها ثبت گردد.

کد ضدعفونی	نوع ضدعفونی
HT	ضدعفونی با گرما (گرمادهی)
MB	ضدعفونی با گاز متیل برماید

کاربرد علامت

اندازه ، نوع فونت مورد استفاده و محل قرار گرفتن علامت مخصوص ممکن است متفاوت باشد ، اما اندازه
 آن باید به گونه ای باشد که به راحتی و بدون استفاده از وسایل کمک بصری برای بازرسان قابل رویت باشد.
 این علامت باید مربع یا مستطیل شکل بوده و در داخل آن با یک خط عمودی، سمبل از سایر کدها جدا
 گردد. به منظور تسهیل استفاده از نمونه های الگو، فاصله های کوچک در مرز ، خط عمودی ، و جاهای دیگر
 در میان اجزای علامت ، ممکن است وجود داشته باشد.
 هیچگونه اطلاعات دیگری نباید در داخل علامت مخصوص موجود باشد. اگر علائم اضافی (به عنوان مثال ،
 علائم تجاری تولید کننده ،لوگو و غیره) برای محافظت از علامت مخصوص در سطح ملی مفید باشد ، چنین
 اطلاعاتی ممکن است در مجاورت اما در خارج از مرز علامت ارائه شود.

علامت باید شرایط ذیل را دارا باشد :

♣ خوانا باشد.

♣ با دوام بوده و قابل کنده شدن نباشد.

♣ در یک محل قابل رویت قرار داشته باشد . ، ترجیحا در دو سمت مخالف از واحد بسته بندی چوب قرار گیرد.

♣ به صورت دستنویس نباشد.

♣ از کاربرد رنگهای قرمز و نارنجی که معمولا برای برچسب های کالاهای خطرناک استفاده میگردد اجتناب شود.

زمانیکه اجزاء مختلف در یک واحد از مواد بسته بندی چوبی وجود داشته باشد ، ترکیب حاصل باید به عنوان یک واحد برای درج علامت در نظر گرفته شود. در یک واحد از چوب و مواد بسته بندی چوبی ساخته شده از چوب ضدعفونی شده و و مواد چوبی فرآوری شده (که به ضدعفونی نیاز ندارد) ، ممکن است این علامت در قسمت چوب فرآوری شده ، در مکان قابل رویت و در اندازه مناسب درج گردد. این روش استفاده از علامت تنها در خصوص یک واحد بسته بندی صدق می کند و برای واحدهای مرکب موقتی مواد بسته بندی چوبی بکار نمی رود.

توجه ویژه به کاربرد صحیح علامت برای چوب میان باری و چوب دنده پنج چوب ممکن است لازم باشد زیرا مواد چوبی ضدعفونی شده برای استفاده به عنوان چوب میان باری و چوب دنده پنج ممکن است تا زمان انتقال خرد نشوند . مهم است که اطمینان حاصل شود که تمام شرکت های باربری و موسسات حمل و نقل از چوب میان باری و چوب دنده پنج ضدعفونی شده و دارای علامت مخصوص استفاده نمایند و توجه شود که این علامت خوانا و مشخص باشد. قطعه های کوچک چوب که تمام شرایط لازم برای درج علامت را ندارند نباید برای چوب میان باری و چوب دنده پنج استفاده شوند. گزینه های مناسب برای درج علامت برای چوب میان باری و چوب دنده پنج عبارتند از :

♣ استفاده از علامت در خصوص قطعه های چوب برای استفاده به عنوان چوب میان باری و چوب

دنده پنج در امتداد طول آنها در فواصل زمانی بسیار کوتاه در نظر گرفته می شود.

♣ یکی از کاربردهای تکمیلی علامت برای چوب میان باری و چوب دنده پنج ضدعفونی شده که پس

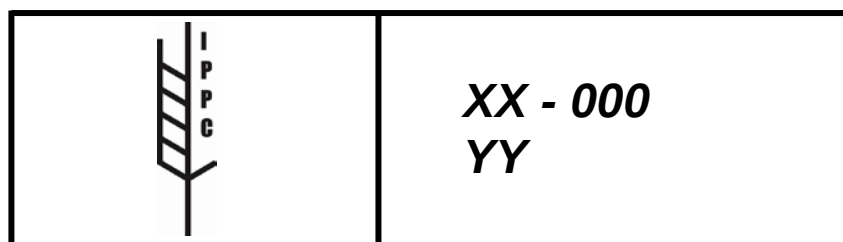
از انجام برش ، این علامت در یک محل قابل رویت روی آن درج می گردد این است که شرکت

های باربری و موسسات حمل و نقل مجاز به حمل آنها مطابق با بخش ۴ هستند.

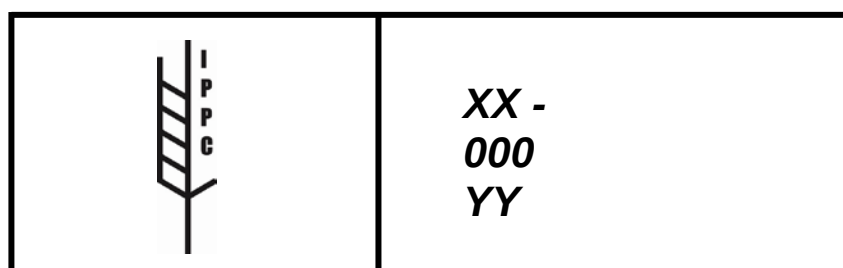
مثالهای های زیر نشان دهنده برخی از نمونه های قابل قبول از ترتیب اجزا و مولفه های علامت مخصوص

می باشد که گواهی می کند که مواد بسته بندی چوبی تحت عملیات ضدعفونی مورد تایید قرار گرفته است. هیچگونه تغییری در سمبل پذیرفته نیست. اختلاف در چیدمان مولفه های علامت در حد نمونه های زیر قابل قبول می باشد.

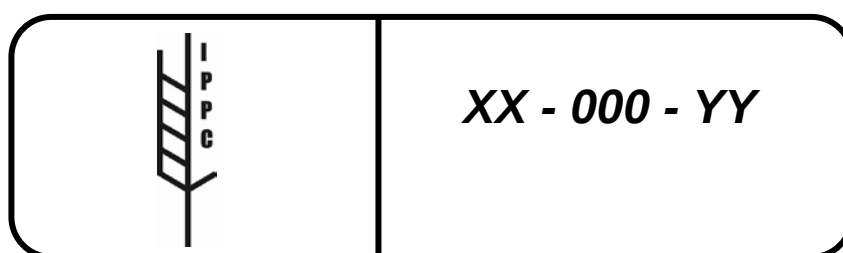
مثال ۱

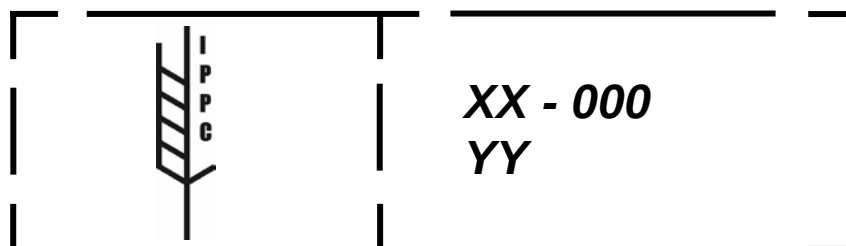
مثال ۲

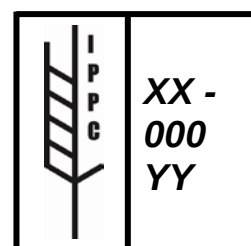
مثال ۳ (در این نمونه گوشه های کادر علامت گرد شده).

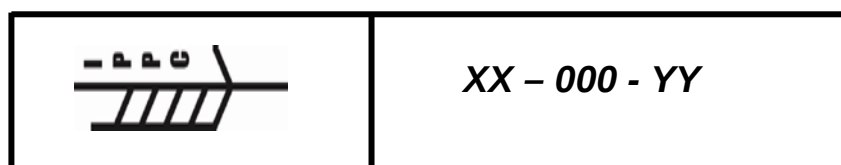
مثال ۴ (در این نمونه علامت بکار گرفته شده توسط استنسیل؛ دارای فاصله های کوچک (خط چین) ممکن است در داخل کادر و خط عمودی حدفاصل سمبل و سایر اجزای علامت باشد).

مثال ۵

مثال ۶

پیوست ۱

این پیوست به عنوان مرجع و برای مطالعه بیشتر بوده و بخشی از استاندارد نیست.

نمونه هایی از روش های دفع ایمن موارد عدم تطابق مواد بسته بندی چوبی

دفع ایمن موارد عدم تطابق مواد بسته بندی چوبی به عنوان یک گزینه مدیریت ریسک مطرح بوده که توسط سازمانهای ملی حفظ نباتات کشور واردکننده در مواقع اقدام اضطراری مورد استفاده قرار گیرد. روش های ذکر شده زیر برای دفع ایمن موارد عدم تطابق مواد بسته بندی چوبی توصیه می شود که

عبارتند از :

۱. سوزاندن (چنانچه سازمان ملی حفظ نباتات مجاز بداند)

۲. مدفون کردن در عمق خاک و در محل مورد تایید سازمان (توجه : عمق دفن ممکن است به شرایط آب

و هوایی و نوع آفت بستگی داشته ولی توصیه می شود که حداقل ۲ متر باشد . مواد مدفون شده باید

بلافاصله پوشیده شده و در داخل خاک باقی بماند و البته باید توجه داشته باشید ، که مدفون کردن در

عمق خاک ، برای دفع چوب آلوده به موریانه یا برخی پاتوژن های ریشه مناسب نمی باشد.)

۳. فرآوری (توجه : مقدار و اندازه فرآوری فقط در صورت تایید سازمان ملی حفظ نباتات کشور واردکننده به

لحاظ حصول اطمینان از عدم آلودگی به آفات قابل قبول می باشد.)

۴. روش های دیگر مورد تایید سازمان ملی حفظ نباتات با توجه به اثربخشی آنها در دفع آفات

۵. در صورت امکان مرجوع نمودن به کشور صادرکننده.

به منظور به حداقل رساندن خطر ورود ، استقرار و یا گسترش آفات ، روش دفع ایمن می بایست در اسرع وقت انجام

گیرد.